

JAARVERSLAG 2021

BEELD EN GELUID

MEDIA SCHATKIST

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	7
Dashboard	8
Doelgroepen en thema's	14
Zonder partners kun je niet groeien: de vernieuwing van ons instituut	16
Maatschappelijk belang	20
We bouwen aan het modernste Mediamuseum ter wereld	24
Beeld en Geluid, niet alleen in Hilversum	26
Beeld en Geluid is er voor iedereen: publieksactiviteiten voor particulieren	28
Mediaprofessionals	32
Meer dan alleen televisie	38
Muziekweb	41
Onderwijs	42
Erfgoed	46
Pers en Journalistiek	50
Onderzoek	52
Bericht van de Raad van Toezicht	57
Bestuursverslag	62
Taken en financiering	62
Bestuur en organisatie	63
Financieel resultaat	64
Verantwoording bestedingen en prestaties BIS en erfgoedwet	65
Toepassing van de codes	66
Risicomanagement	67
Jaarrekening 2021	76
Balans per 31 december 2021	78
Staat van baten en lasten 2021	79
Kastroomoverzicht 2021	80
Uitgangspunten en grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	81
Vergelijkende cijfers	85
WNT-verantwoording 2021	86
Overige gegevens	88
Resultaatbestemming	88
Verklaring Raad van Toezicht	89
Controleverklaring	90
Bijlagen	94
Besteding Erfgoedwet subsidie	94
Overzicht additioneel gefinancierde activiteiten en projecten	95
Overzicht projecten Doelgroep Erfgoed 2021	101
Totaaloverzicht projecten Doelgroep Onderzoek 2021	101

AVA Annetiek de Jong

Document with red and white sections, partially legible text including "AVR" and "AVR" visible on the right page.

ALLIANTIE DIGITAAL SAMENLEVEN

Zet zich in voor een digitale samenleving waarin iedereen zich zelfverzekerd en betrokken voelt

VOORWOORD

Een van de mooiste taken van Beeld en Geluid is het voor de eeuwigheid bewaren van al het bijzondere wat ons land aan bewegend beeld en zinderend geluid voortbrengt. Daarmee kunnen generaties na ons zien hoe ons leven van nu was.

In 2021 bestond dat leven in beeld nog steeds uit mensen met een mondkap. Corona was voor het tweede jaar op rij dominant aanwezig. Maar Beeld en Geluid zou Beeld en Geluid niet zijn als zij van het eerste jaar met corona niet had geleerd om daar op een goede manier mee om te gaan. Tegenslagen omzetten in een positieve weg vooruit is waar wij goed in zijn. Ons beste been voor en onze sterkste schouder eronder is ons devies. Dus ook in 2021.

Onze missie is om ieders leven in media te versterken. Die missie hebben we het afgelopen jaar in alles laten terugkomen. We werkten meer dan ooit samen met allerlei partners. Daarnaast droegen we op onze eigen wijze bij aan belangrijke internationale en nationale onderzoeken over media en de invloed op ons leven en vierden we groots wat die media voor ons betekenen. Zo waren we de motor achter 70 Jaar Televisie en de Dutch Media Week. We droegen bij aan het Netwerk Mediawijsheid, de Alliantie Digitaal Samenleven, Podiumkunst.net en vele bijeenkomsten over verleden, heden en toekomst van de media.

We bouwden óók aan onze eigen toekomst. Zo legden we het afgelopen jaar de basis voor de fusie met Muziekweb, het grootste publieke muziekplatform van Europa gericht op de openbare bibliotheek. We maakten ons sterk voor vrije onafhankelijke journalistiek vanuit onze unieke locatie in Den Haag. We lieten van ons horen en zien met de vele samenwerkingspartners online en, wanneer het kon, fysiek. In Hilversum bouwden we onverdroten door aan ons nieuwe spraakmakende Mediamuseum dat wij in het najaar van 2022 hopen te openen.

Het jaar 2021 was af en toe flink doorbijten voor iedereen. Corona trok een wissel die niemand voor mogelijk hield. Maar onze mensen hebben nooit bij de pakken neergezeten. In dit jaarverslag kunt u lezen wat dat betekende. Ik ben iedereen dankbaar die ons heeft geholpen om er het afgelopen jaar het beste van te maken. Van onze Raad van Toezicht, medewerkers, vrijwilligers, de verschillende ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties tot alle partners en anderen van buiten die ervoor zorgden dat Beeld en Geluid een betrouwbare en inspirerende gids en verbinder voor iedere gebruiker kon zijn in moeilijke tijden.

Eppo van Nispen tot Sevenaer

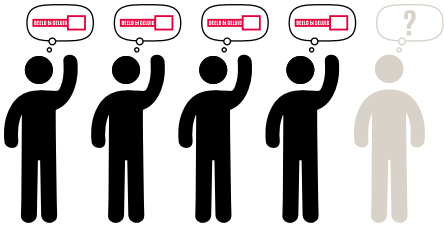
Algemeen directeur

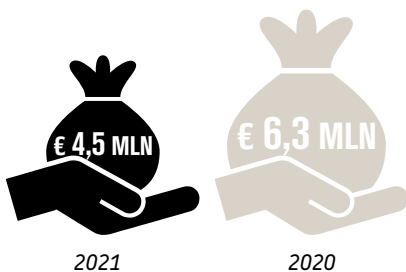

PUBLIEK

BEKENDHEID EN WAARDERING

77% van de Nederlanders kent Beeld en Geluid.

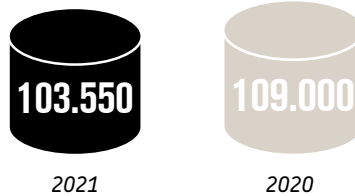
Mediawaarde inclusief radio en TV. De sluiting van het museum vanwege verbouwing en de lockdowns zorgden voor minder zichtbaarheid.

Beeld en Geluid wordt gewaardeerd met een **NPS score van 36 procent**.

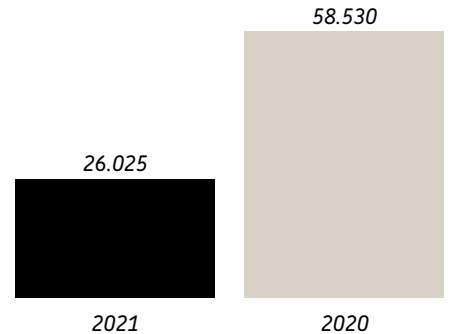
Klantwaardering

Groei klantendatabase

Door gebrek aan bezoekers en dus nieuwe aanwas daalde de bezoekersdatabase licht.

BEZOEKERSAANTALLEN

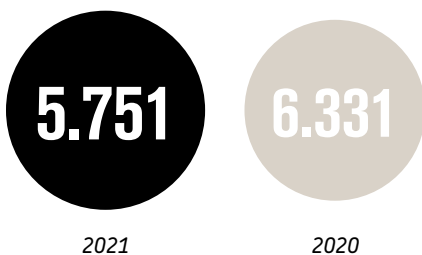

1987 museumbezoekers Den Haag (Hilversum museum gesloten), **5.751** educatieve bezoekers, **161** arrangement bezoekers, **5.398** bezoekers culturele programmering, **2.877** bezoekers zakelijke verhuur en **9851** bezoekers Dutch Media Week

ONDERWIJS

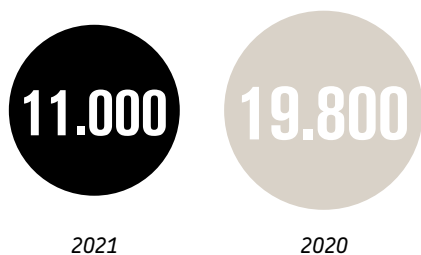

Gebruik Onderwijs Media Portal beeldengeluidopschool.nl

Aantal bezoekende leerlingen

Door de topdrukke voor en uitval van docenten in het onderwijs tijdens de corona crisis is dit aantal lager dan gehoopt. Door te switchen naar online, het land in te gaan met de Mediaschatkist en samenwerking met Beeld en Geluid Den Haag bereikten we alsnog veel leerlingen.

Aantal streams Onderwijs Media Portal beeldengeluidopschool.nl

Er zijn in totaal **11.000** unieke programma's **85.001** maal afgespeeld. Dit cijfer ligt lager dan het totaal in 2020, toen werden de onderliggende fragmenten en segmenten meegerekend onder stream aantallen en waren er verschillende databronnen.

Waardering onderwijs workshoiaanbod

TOP 3 EVENTS EN PROGRAMMERINGS-ACTIVITEITEN

- 1 Dutch Media Week
- 2 70 Jaar Televisie
- 3 Swiep Swiep Hoera

ONLINE

BEST BEKEKEN OP ONZE KANALEN

1 [Reportage over de werkzaamheden van het Centraal Bureau Motorrijtuigenbelasting uit 1983 \(Polygoon\)](#)

2,2 miljoen views

2 [\(W\)Auw van de bouw](#)

735.000 views

3 [Westerborkfilm](#)

103.500 views

BEELD EN GELUID IN DE MEDIA (SELECTIE)

- Samenwerking Beeld en Geluid op school met boekenclub Nescio (NPO 1 - De Vooravond): <https://www.bnnvara.nl/devooravond/artikelen/leesclub-nescio-kiest-fragmenten-in-beeld-geluid>
- *Datastory* over de verkiezingen (NOS Journaal en [online artikel](#))
- Zestien optredens van Eppo van Nispen tot Sevenaer in talkshow Op1 van NPO met een greep uit het Beeld en Geluid archief over actuele onderwerpen zoals 70 Jaar Televisie, Formule 1, Peter R. de Vries, politieke verslaglegging, Prinsjesdag en Pasen
- Het verwerven van de paardenstaart van Gijs Staverman voor de collectie van Beeld en Geluid (Shownieuws, diverse radiozenders en regionale dagbladen)
- 20 jaar spraakherkenning in Nederland (interview met Beeld en Geluid expert Roeland Ordelman in vakblad *InformatieProfessional*)
- Toekenning van BankGiro Loterij cheque voor Mediacolleges en Mediacafés over actuele mediaverhalen: ([Noordhollands Dagblad](#))
- De plannen van Bibliotheek Hilversum, Gemeente Hilversum en Beeld en Geluid om de Kerkbrink Hilversum om te vormen naar een Mediaplein. ([Noordhollands Dagblad](#))
- (Inter)nationale aandacht voor de restauratie van de Westerborkfilm. Met in Nederland titels als *Trouw*, *Het Parool*, *Telegraaf*, *AD* en *Hart van Nederland*. Internationaal verscheen het nieuws onder andere in Brazilië, Portugal, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten.
- 70 Jaar Televisie, veel media-aandacht met grote thema's als:
  - Samenwerking met de NPO voor een 70 uur-programmering ([NOS](#))
  - Hervonden fragmenten 'Ja Zuster Nee Zuster' (diverse regionale dagbladen en radiozenders, [Trouw](#))
  - Overdracht objecten ESF21 en de Songfestival Xperience tijdens Dutch Media Week in onder andere diverse radioshow's, [Shownieuws](#), [AD](#), Gooi- en Eemlander
- Lancering EDMO-project, in strijd tegen desinformatie ([NRC Handelsblad](#))
- Fusie Muziekweb in diverse (online) titels waaronder [Emerce](#), [Nederlands Media Nieuws](#), [Noordhollands Dagblad](#), [NRC Handelsblad](#) en [Broadcast Magazine](#).
- Dutch Media Week - interview met Herman Dummer over Sound Summit: het event voor toegepast geluid in de media in [Marketing Tribune](#)
- Uitreiking van de Media & Onderwijs Prijs door Beeld en Geluid ([Noordhollands Dagblad](#))
- Tweewekelijkse columns van Eppo van Nispen tot Sevenaer in *MAX Magazine* over historische en actuele gebeurtenissen in ons medialandschap.

OP NAAR HET MEEST UITGEBREIDE ARCHIEF TER WERELD

De dagelijkse aanwas: dat is de instroom van door publieke en commerciële omroepen uitgezonden televisie- en radio-programma's in het archief van Beeld en Geluid

Tot september 2006 werd een selectie gemaakt in het nieuw uitgezonden televisiemateriaal door de publieke omroep. Vanaf de invoering van de Digitale Voorziening (DDV) in september 2006 worden alle Nederlandse producties 24 uur per dag, 7 dagen in de week op de hoogste standaard in het archief opgenomen. In 2021 is **7.758 uur** aan tv-uitzendingen ingestroomd. Hiermee is 100 procent van het uitgezonden Nederlandse materiaal (zonder herhalingen) ingestroomd bij Beeld en Geluid.

Tot 2014 werd eveneens geselecteerd in de uitgezonden radioprogramma's, met uitzondering van Radio 1 dat vanaf 2001

al wel integraal is opgenomen. Sinds begin 2014 worden de radiozenders Radio 1 t/m 6 (vanaf 2016 Radio 1 t/m 5 en FunX) integraal opgenomen, dus 24 uur per dag. Voor 2021 betekende dit **53.571 uur** aan ingestroomd radiomateriaal.

BEELD EN GELUID STAAT VOOR ALLE NEDERLANDSE RADIO EN TELEVISIE

Om een zo breed mogelijk beeld te schetsen van het medialandschap, met een specifieke blik op radio en televisie, en om de ontwikkelingen binnen deze media vast te leggen, neemt Beeld en Geluid ook commerciële radio- en televisieprogramma's in de collectie op. Per slot van rekening is het Nederlandse media-erfgoed groter dan alleen de publieke omroep.

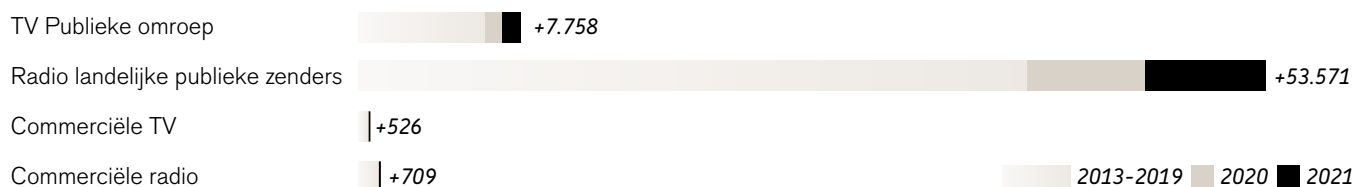
Jaarlijks selecteren we circa 500 uur van de televisiezenders RTL4, 5 en 7, SBS 6, NET5 en Veronica. Hierbij richten we ons

op Nederlandse producties. We nemen van elke reeks minimaal één aflevering op en letten bij het selecteren vooral op de opbouw van een reeks, bijzondere gasten en onderwerpen, spraakmakende uitzendingen en kijkcijfers. Bovendien nemen we maandelijks een aantal nieuws- en showbizzuitzendingen op. In 2021 selecteerden we **525,5 uur** aan commerciële televisieprogramma's.

Ook selecteren we jaarlijks enkele honderden uren van de radiozenders BNR, Veronica, Radio 538, SLAM!, 100%NL en Qmusic. Hierbij concentreren we ons op nieuwe titels en bijzondere uitzendingen. In 2021 selecteerden we **709 uur** aan commerciële radioprogramma's.

Vanzelfsprekend is er in 2021 bij het selectiebeleid voor zowel televisie als radio rekening gehouden met de aandacht voor de coronacrisis.

Aanwas radio en TV in uur

Bij het selectiebeleid voor televisie en radio is rekening gehouden met de aandacht voor de coronacrisis.

Professioneel hergebruik

96.450

Aantal bestellingen

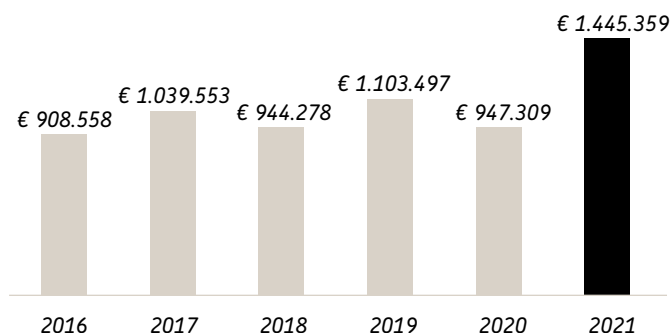

LICENTIEAFDRACHT AAN PUBLIEKE OMROEPEN 2021

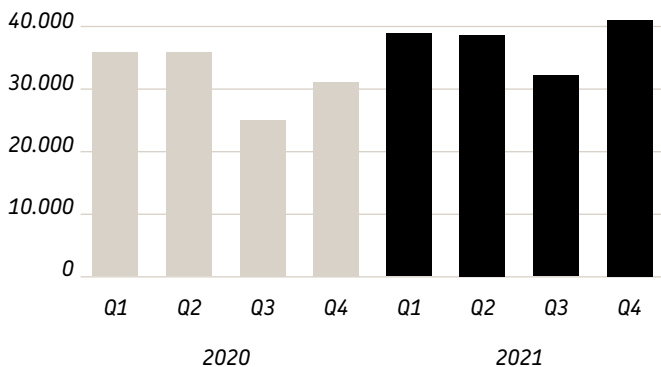
In 2021 overtroffen we het eerdere record aan licentiafdrachten (€ 1.103.497 in 2019) ruimschoots met een stijging van **23.7 procent** naar **€ 1.445.359**. Deze bijzonder hoge licentieafdrachten duiden op een gestegen gebruik van het archief door commerciële partijen. De inkomsten komen ten goede aan de publieke omroepen, die op hun beurt weer afdragen aan rechthebbenden.

Ook het aantal downloads blijft toenemen, hoewel de stijging niet zo groot is als de toename in licentiafdrachten.

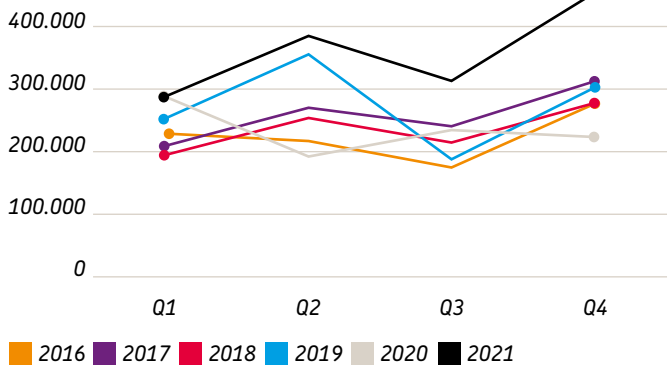
Afdracht aan publieke omroepen

Aantal downloads publieke omroep en derden

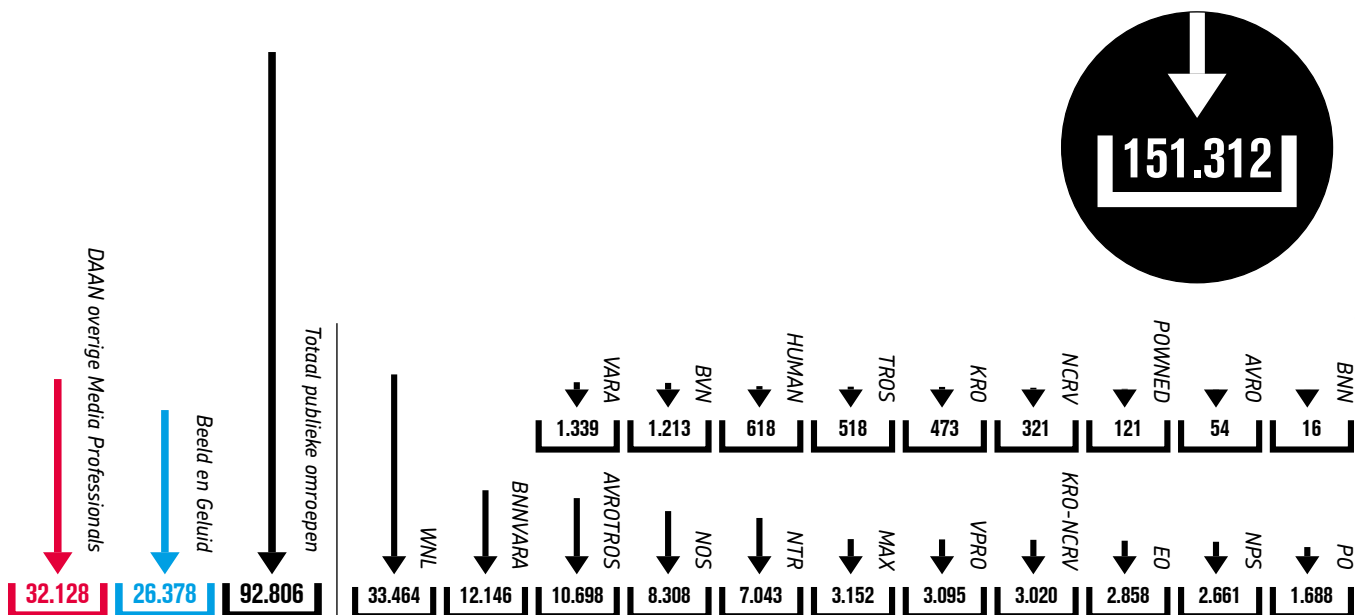

Afdracht seizoenspatroon 2016 t/m 2021

PROFESSIONEEL HERGEBRUIK

AANTAL DOWNLOADS GEPLAATST IN DAAN 2021

KENNISDELING

TRAINING EN EDUCATIE

- Presentation and Preservation
- AVA_Net
- NDE
- Data als Kans
- Podiumkunst.net

BIJeenKOMSTEN EN SYMPOSIA

- Dutch Media Week (host en sprekers)
- Cross Media Café (host en sprekers)
- AVA_Net Symposium 2021 (host en sprekers)
- AVA_Net webinar 'One Step Beyond: doe meer met je online AV-collecties' (host en sprekers)
- AVA_Net webinar 'Werelddag voor Audiovisueel Erfgoed: Go go Video!' (host en sprekers)
- AVA_Net webinar 'Wegwijzer Voorkeursformaten' (host en sprekers)
- Case Reinwardt Academie (spreker)
- Kenniscafé Limburg (spreker)
- Kenniscafé Beeld en Geluid (host en sprekers)

- NDE webinar 'Klant in zicht' (host en spreker)
- NDE Vragenuur (host en sprekers)
- DENs Digitale Transformatie Conferentie (sprekers)
- Podiumkunst.net webinar 'Liefde voor muziek' (co-host)
- Podiumkunst.net: De sleutel van de schatkamer (host en sprekers)
- Podiumkunst.net CD presentatie Piet Noordijk ism het Nederlands Jazz Archief (co-host)
- Podiumkunst.net Heiday met netwerkpartners en OCW (host)
- Podiumkunst.net Tafelgespek Geheugen van Nederland (host en sprekers)
- Inward Outward workshop: Learning and Unlearning: Rethinking Archival Practices Workshop (co-host)
- Inward Outward symposium: Emotion in the Archive (co-host)
- Nederlands Film Festival panel "Ways of Seeing" (host en spreker)
- Erfgoed Gelderland (sprekers)

INTERNATIONAAL

- No Time to Wait Conference (host)
- IASA 2021 Conference (sprekers)
- FIAT/IFTA Virtual World Conference (sprekers)
- Europeana Conference (sprekers)
- Europeana Members Council (deelnemer)
- Les Futurs Fantastiques: 3rd conference about Artificial Intelligence in LAM (spreker)
- MUZE.X Shaping Museum Futures conference (spreker)
- EUscreen network meeting (deelnemer)
- Europeana Aggregator Fair (deelnemer)
- Europeana Aggregator Forum (deelnemer)

AVA-Net

JOURNALS & BLOGS

- Vries, N.D. de (2021). Eleanor Roosevelt: Het sociale geweten van Amerika.
- Theaterjaarboek 2020/2021: Sleutel tot de schatkamer (publicatie)
- Drabczyk, M, & Oomen, J. (2021, March 25). COVID-19 as a driver for change in audiovisual archives. International Federation of Television Archives (FIAT/IFTA).
- Flikweert, J. (2021). Hotspot-collectiestrategie. (publicatie)
- Roeck, C. (2021, January). Web browser characterisation, emulation, and preservation. Dutch Digital Heritage Network.
- Tijdschrift voor Mediageschiedenis (issue 24)
- VIEW Journal (Volume 10): Race and European TV Histories (issue 19)
- VIEW Journal (Volume 10): Smörgåsbord of European Television (issue 20)
- Berendse, Zena (2021, February) One Game, Many Platforms. (blog)
- Welten, Amy (2021, Maart) The United Audience. (blog)
- Bergman, Robert (2021, Maart) Realiteit van muziek op de radio. (blog)
- Vos, Jesse de (2021, March) AI-Based tooling for the humanities: making life easier? (blog)
- Kimenai, Gijs (2021, April) De vier songfestivals op eigen bodem. (blog)
- Wijnen, Roos (2021, April) Open archief: op zoek naar nieuwe context. (blog)
- Cecchine, Randi (2021, April) AI and audiovisual archives: introduction to a blog series. (blog)
- Kuitenbrouwer, Vincent (2021, April) Radio over radio: radio tijdens de Tweede Wereldoorlog. (blog)
- Agterberg, Bas (2021, Mei) Een leger van gehouwen steen. (blog)
- Cecchine, Randi (2021, May) The potential for AI in audiovisual archives. (blog)
- Kuypers, Valentine (2021, Mei) Restauratie Westerborkfilm. (blog)
- Cecchine, Randi (2021, May) AI in audiocultural archives: what kind of analysis are possible? (blog)
- Cecchine, Randi (2021, June) Bringing AI into the audiovisual archive. (blog)
- Flikweert, Jos (2021, Juni) Hotspots: actief de actualiteit acquireren. (blog)
- Hoogerwerf, Margot (2021, July) TIK TOK TIK TOK TIK TOK... Tijd om dit sociale medium te archiveren! (blog)
- Haselhoff, Rebecca (2021, July) Deepfakes: Identity Threat or Identity Protection? (blog)
- Welten, Amy (2021, Juli) Refresh: content uit archief in verse producties. (blog)
- Haselhoff, Rebecca (2021, July) Deepfakes & Mental Health: Using Artificial Intelligence for Good. (blog)
- Haselhoff, Rebecca (2021, July) Deepfakes & Film. (blog)
- Haselhoff, Rebecca (2021, August) Deepfakes & Misinformation: How Dangerous are Deepfakes? (blog)
- Hilhorts, Willem (2021, Augustus) Vlambeer: de arcade in eigen huis. (blog)
- Wijnen, Roos (2021, November) Makers over de vloer: stijgende waterlijn en male gaze. (blog)
- Kemenade, Philo (2021, November) Looking at AV archives through the lens of AI at the Netherlands Film Festival. (blog)
- Groenman, Tal (2021, November) Beeld en Geluid trotse deelnemer van Geheugen van Nederland. (blog)
- Welten, Amy (2021, December) IDFA 2021 - Veelzijdig gebruik van archief. (blog)
- Ex, Luuk (2021, December) Wie online nieuws volgt moet ook eigen poortwachter zijn.
- Kemenade, Philo (2021, December) Museum of the Future: social virtual reality to unlock shared cultural heritage experiences. (blog)

www.tmgonline.nl

Radio over radio: radio tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Vlambeer: de arcade in eigen huis.

DOELGROEPEN EN THEMA'S

HET NIEUWE MUSEUM: INFORMEREN

Op de hoogte blijven

2. Welk: 100 x 100 woorden, connectieve wijziging...
3. Welk: 100 x 100 woorden, connectieve wijziging...
4. Welk: 100 x 100 woorden, connectieve wijziging...

ZONDER PARTNERS KUN JE NIET GROEIEN: DE VERNIEUWING VAN ONS INSTITUUT

Eppo van Nispen tot Sevenaer: "Beeld en Geluid groeit door samen te werken met tal van partners. Samen met hen bouwen wij aan een mediawijzere wereld."

*AkzoNobel kleurt nieuwe Mediamuseum
Beeld en Geluid*

Samenwerking hoort bij Beeld en Geluid. Een audiovisueel archief vindt zijn relevantie in toegang en gebruik ervan en in samenwerkingen die we aangaan met partijen in het brede domein van media en mediawijzheid: omroepen, mediahuizen, onderzoeksinstellingen en maatschappelijke partijen zoals scholen, bibliotheken, partnernusea, uitgeverijen en bedrijven die zich herkennen in de kernwaarden en de maatschappelijke bijdrage van Beeld en Geluid.

Beeld en Geluid werkt aan een brede vernieuwing op tal van fronten. Om bij te dragen aan een mediawijzere samenleving vergroten we de herkenbaarheid en relevantie van onze activiteiten bij huidige, nieuwe en toekomstige doelgroepen. Het snel veranderende medialandschap vraagt om deze aanpassing en vernieuwing. Onze meest in het oog springende vernieuwing is de, inmiddels al twee jaar durende, verbouwing en herinrichting van onze oude Experience tot een spectaculair vernieuwd Mediamuseum (verwachte opening in oktober 2022). Vanuit de nieuwe inhoud van dat museum ontwikkelen we nieuwe (educatieve) proposities voor verschillende doelgroepen.

Ook werken we aan nieuwe manieren van (online) toegang tot het archief en ontwikkelen we met makers en onderzoekers nieuwe vormen van (her)gebruik van het archief.

De vernieuwing van het museum is een ambitieus plan dat we alleen kunnen realiseren door samenwerking met vele en diverse partners. Wij zijn daarom een groot aantal partijen zeer erkentelijk voor hun samenwerking: XPEX voor concept en art direction, Tinker Imagineers, Beam Systems, Bruns BV, Redrum, Kiss the Frog, ACT-LD en Elastique.

In 2021 heeft het VSBfonds een donatie van € 200.000 toegezegd voor de realisatie van het project 'Een nieuw Mediamuseum voor iedereen'. Met deze bijdrage steunt het fonds de ambitie om het nieuwe museum inclusief te maken, letterlijk voor iedereen. Het project is een bundeling van activiteiten die zorgen voor een herkenbaarder, relevanter en toegankelijker museum voor een (ver)breed publiek.

Daarnaast hebben in 2021 partijen zich als meerjarige sponsorpartner verbonden aan Beeld en Geluid:

Martijn Smelt van TP Vision en Eppo van Nispen tot Sevenaer vieren de samenwerking.

Philips TV

TP Vision, het bedrijf achter de bekende consumentenmerken Philips TV en Philips Sound, bouwt mee aan het nieuwe mediamuseum door het uit te rusten met hypermoderne led-schermen. Beeld en Geluid en TP Vision zijn voornemens om dit partnerschap de komende jaren verder uit te bouwen.

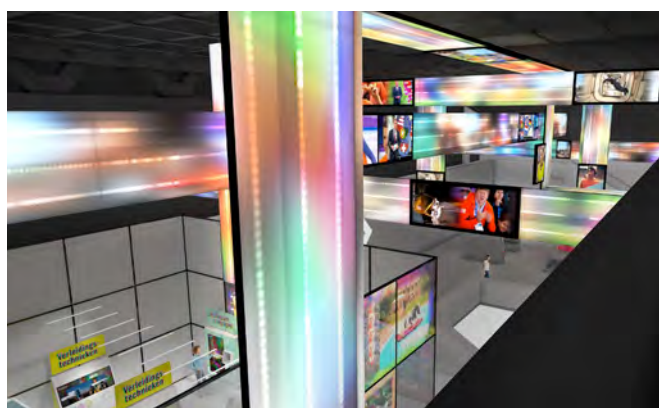
“Philips is sinds de komst van televisie tot de dag van vandaag integraal onderdeel van het verleden, heden en toekomst van de mediabeleving in Nederland. In 1951 hadden 500 huishoudens een (Philips) tv in huis. Vandaag de dag zijn dat er 13,3 miljoen, gemiddeld twee televisies per huishouden. Het is geweldig dat wij samen met Beeld en Geluid ons verhaal uit het verleden en de innovaties van de toekomst kunnen vertellen bij de ontwikkelingen in het medialandschap in Nederland.”

Martijn Smelt, Chief Marketing Officer TP Vision (producent van Philips TV & Sound)

AkzoNobel bouwt mee aan het nieuwe museum van Beeld en Geluid en tilt het museum met haar innovatieve producten naar een hoger plan:

“De buitengevel van glas is al een landmark in Hilversum en nu gaan we de binnenzijde afwerken met duurzame Sikkens verfsystemen in mooie kleuren. Dit gebouw mag gezien worden, zowel van binnen als van buiten.”

Fred van den Heuvel, Manager National Accounts Sikkens Bouwverven bij AkzoNobel.

Netflix partner Mediamuseum Foto: The Queen's Gambit

Beeld en Geluid ontvangt € 459.428 dankzij deelnemers Bankgiro Loterij

Forbo Flooring zorgt als sponsorpartner voor 2500 vierkante meter duurzaam, CO₂-neutraal geproduceerd Marmoleum

'Wij zijn trots en vereerd dat een duurzame voorloper als Forbo Flooring wil meehelpen ons nieuwe museum naar een nog hoger plan te tillen. Wij bouwen aan een state-of-the-art Mediamuseum en daarin passen vloeren die niet alleen fraai en functioneel zijn, maar ook bijdragen aan een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk.'

Eppo van Nispen tot Sevenaer, directeur Beeld en Geluid over de samenwerking met Forbo Flooring

MUSEUM MET BIJZONDERE INHOUD

In het vernieuwde museum is aansprekende en relevante media-inhoud verwerkt van een breed aantal partijen. Bijvoorbeeld van mediabedrijven als de Telegraaf, NRC, publieke en commerciële omroepen en productiebedrijven zoals Talpa, ITV, EndemolShine en RTL. Ook videoplatformen zoals bijvoorbeeld Netflix leveren een unieke bijdrage. Daarnaast zijn er contacten gelegd met Fremantle, Endemol Banijay, Vincent TV producties en doneerden ook andere organisaties content voor gebruik in het museum. Denk aan reclamebureaus, filmmaatschappijen, gamestudios, sportbonden, partijen uit het bedrijfsleven en particulieren. Naast fragmenten zijn er ook afspraken gemaakt voor items in bruikleen, zoals een helm uit Legends of Gaming en The Voice of Holland stoel.

Netflix stelt fragmenten beschikbaar uit haar Netflix Originals-producties:

"We zijn vereerd om als eerste streamingsdienst dit partnerschap met het Mediamuseum van Beeld en Geluid aan te gaan. Verhalen vanuit de hele wereld worden steeds meer bekeken via video on demand services en met deze samenwerking kunnen wij een mooie bijdrage leveren aan de Nederlandse audiovisuele sector."

Janey van Ierland, Director Content Acquisitions Benelux & Nordics Netflix

Dutch Media Week

In de lange lijst met activiteiten waar Beeld en Geluid aan heeft bijgedragen, zien we terug dat er in 2021 vele partnerschappen zijn gesmeed of verstevigd. Om onze particuliere doelgroep beter te bereiken, werken we bijvoorbeeld samen met Bibliotheek Utrecht, Bibliotheek Amsterdam en Forum Groningen, op onderwijsvlak met het landelijk kenniscentrum voor het onderwijs Stichting Leerplan en online leerplatform LessonUp. Mediaprofessionals weten Beeld en Geluid steeds beter te vinden en vice versa, bijvoorbeeld door samenwerkingen met film- en documentairefestivals en door zogenaamde Mediacolleges waarin mediamakers en -deskundigen stil staan bij hoe media ons beïnvloeden en hoe zij onderdeel zijn van ons dagelijks leven. Specifiek voor partnering binnen het onderzoeks- en erfgoeddomein is dat we actief bijdragen aan het opstellen van onderzoeksvoorstellen, door directe betrokkenheid binnen wetenschappelijke organisaties zoals CLICKNL, de Nationale Wetenschapsagenda, de Nationale Onderzoeksraad Erfgoed en de Nederlandse AI Coalitie. Daarnaast lopen er vele samenwerkingsprojecten met erfgoedinstellingen.

Het SIDNfonds heeft, na een pilotbijdrage van € 15.000 in 2020, in 2021 een bijdrage van € 67.000 toegezegd voor de realisatie van de workshop Baas in Eigen Bubbels over datasparen en de gevolgen daarvan voor het individu en de maatschappij. De workshop wordt, net alle andere educatieve workshops, aangeboden aan scholen in de musea in Hilversum en Den Haag én in de klas op de scholen in het land. Het naar de scholen brengen van het aanbod wordt in 2021 gerealiseerd mede dankzij een in 2020 toegekende bijdrage van Fonds 21.

In 2021 is verder gewerkt aan de meerjarige projectsamenwerking met de VriendenLoterij (voorheen BankGiro Loterij) die in 2020 startte. De bijdrage voor het project 'Wat je ziet, ben je zelf' steunt de realisatie van de persoonlijke en op maat gesneden rondreis door ons totaal vernieuwde Mediamuseum.

DUTCH MEDIA WEEK

Partnerships zijn de kern van de aanpak van de Dutch Media Week: samen met partners belichten, stimuleren en promoten we de vele prachtige ontwikkelingen en initiatieven in de (Nederlandse) media-industrie. Zo was bijvoorbeeld de uitreiking van de Dutch Game Awards een eerste concrete uitkomst van onze samenwerking met de Dutch Game Association

Wij organiseren de Dutch Media Week samen met de gemeente Hilversum en Hilversum Marketing. Daarnaast danken wij de vele partners die middels een financiële of programmeringsbijdrage meebouwen:

Stadsfonds Hilversum, 192 Radio, Alliantie Digitaal Samenleven, Audiochef, AVROTROS, Beeld en Geluid Den Haag, Beroepshavo Hilversum, Bibliotheek Hilversum, BM, BMYoung, BNNVARA, BNR Nieuwsradio, Boekhandel Voorhoeve, Buma Cultuur, Bureau Audiozaken, Chain, ClickNL, College de Brink, Community Top100, Creative Animal, CVO 't Gooi, De Beeldbuismanen, De Rooi Pannen, De Vorstin, Dropstuff, Dudok Radio, Dutch Game Association, EMG, Faber, Filmtheater Hilversum, Gemeente Den Haag, Globe, GooischeBierbrouwerij, Gooische Brink, Gooische Scholen Federatie, Grafisch Atelier, H20 Esports, Headline Interactive, Hof Broadcast Facilities, Holland Centraal, IMPAKT, Inholland, Inholland Haarlem, KRO-NCRV, LiveHilversum, Maak het met Techniek, Media Park, Media Perspectives, Mediadiamant, MediaMatters, Mediaschool Hilversum, Mediastages, Moos Productiehuis, Museum Hilversum, NEP, NH Media, NOS, NPO, Omroep MAX, Provincie Noord Holland, RauwCC, ROCvA, Roland Holst College, RPO, Ruud van Gessel, Schokvast, SLTN, Sonic Picnic, StageX-24, Sterk Techniekonderwijs, Studio 21, Tante Jans, Unbranded, Univate, Vakbroeders, Warner Music, XR-LAB.

MAATSCHAPPELIJK BELANG

Als culturele instelling met een maatschappelijke missie en visie kijken wij proactief naar de beste manier om maatschappelijk verantwoord te ondernemen en daarmee de maatschappelijke positie van ons instituut te verbreden. Dit doen we onder andere door onze activiteiten te clusteren op doelgroepen als Particulieren, Mediaprofessionals, Onderwijs, Onderzoek en Erfgoed. Voor deze doelgroepen ontwikkelen we specifieke producten en diensten.

We zetten ons in voor een mediawijzere wereld en dragen ook op deze manier bij aan het maatschappelijk belang. Dit doen wij bijvoorbeeld via ons onderwijsaanbod met workshops, museale presentaties en programmering, het penvoerderschap van Netwerk Mediawijsheid en de Alliantie Digitaal Samenleven.

DUURZAAM ONDERNEMEN

De Breeam-In-Use-certificering, een duurzaamheids-certificering voor gebouwen, is in gang gezet. Doelstelling is om vóór de opening van het nieuwe museum een 4 sterren (excellent) certificering te behalen.

Er wordt gewerkt aan een duurzaamheidsbeleid waarbij we bij alle te ontwikkelen activiteiten kijken of we deze (deels) duurzaam kunnen realiseren. Vanuit dat oogpunt ondersteunen we 'Mediagroen', een project om als media-industrie bij én uit te dragen om duurzamer te werken in de keten van van media-creatie, -productie en -distributie.

Een groot gedeelte van de oude Experience is hergebruikt of verkocht aan de meest uiteenlopende bedrijven. We hebben diverse scholen en sportverenigingen blij gemaakt met onderdelen uit de Experience; zo zijn er 180 computers aan gedoneerd aan het project Assen Digitaal dat zich inzet voor mensen uit Assen met een kleine portemonnee. Verder hebben we Stichting World Animal Protection blij gemaakt met de grote dolfin die in de voormalige Experience werd gebruikt voor de WNF attractie; World Animal Protection zal de dolfin gebruiken ter ondersteuning van hun diervriendelijke campagnes.

Alle verdiepingen van het nieuwe museum worden voorzien van Marmoleum van Forbo, de eerste CO₂-neutraal geproduceerde vloer ter wereld. Aanpassingen van de gebouwgebonden installaties voor het besparen van energie is een continu proces.

ALLIANTIE DIGITAAL SAMENLEVEN

Digitaal bewustzijn betekent dat mensen veilig en vaardig mee kunnen doen en profiteren van digitale technologie. Digitaal niet mee kunnen doen heeft namelijk maatschappelijke en economische gevolgen, laat kansen onbenut en vergroot sociale ongelijkheid. De Alliantie Digitaal Samenleven zet zich in voor een digitale samenleving waarin iedereen zich zelfverzekerd en betrokken voelt.

Beeld en Geluid leidt het programmabureau van de Alliantie in nauwe samenwerking met Number 5 Foundation uit Den Haag. De Alliantie wordt primair gefinancierd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, met belangrijke bijdragen van partners. De activiteiten van de Alliantie komen tot stand in nauwe samenwerking met ervaringsdeskundigen op het gebied van digitale inclusie, maatschappelijke organisaties, bedrijven en overheden. Een greep uit de partijen waarmee duurzaam en/of op campagnebasis wordt samengewerkt zijn onder meer VodafoneZiggo, SeniorWeb, NS, NLDigital, Contact-Care, KBO-PCOB, Koninklijke Bibliotheek, ECP, Pharos, VNG / VNG-Realisatie, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Ministerie van Justitie en Veiligheid, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Stichting Digisterker, ING, NPO, Interpolis, Netwerk Mediawijsheid, Dutch Media Week, Dataweek Den Bosch, Digitale Overheid, Logius, Novum, Gebruiker Centraal, Stichting Bartimeus, Trimbos Instituut, Gemeenten Hilversum, Rotterdam, Utrecht, Westerkwartier en onderzoekers vanuit diverse universiteiten en onderzoeksinstituten. Allerbelangrijkst is echter de duurzame en continue samenwerking met de ervaringsdeskundigen zelf, de mensen waar het om gaat.

GERICHT OP CONTACT

De Alliantie riep dit jaar Valentijnsdag uit tot de dag van het échte contact. Met de hashtag #echtcontact wilden ze aandacht vragen voor de 2,5 miljoen mensen die moeite hebben om digitaal mee te komen. Dat resulteerde in bijzondere gesprekken tussen invloedrijke bestuurders waarmee het bewustzijn en het begrip voor digitale inclusie werd gestimuleerd. De ontwikkelingen in Nederland op politiek, sociaal en welzijnsniveau in 2021 zijn helaas het levende bewijs van de urgentie om een project als #echtcontact meer vorm te geven en in 2022 verder uit te bouwen.

GERICHT OP TOEGANG

De landelijke campagne #allemaaldigitaal heeft geresulteerd in de oprichting van de Stichting Allemaal Digitaal. Deze stichting wordt als serieuze, structurele partner gezien voor diverse donateurs zoals van gebruikte laptops en tablets en in sommige gevallen ook van geld. Het gaat hierbij onder meer om T-Systems, MediaMonks, NautaDutilh, KPN, T-Mobile en VodafoneZiggo. De samenwerking met Stichting Boschuyzen heeft geresulteerd

in een bijdrage van € 200.000 voor de aankoop van digitale apparaten, specifiek voor jongeren in kwetsbare situaties.

GERICHT OP HULP BIJ DIGITALE ZAKEN

De #DigiHulplijn helpt mensen met digitale vragen, zodat iedereen online kan meedoen. Deze hulplijn is in 2021 gegroeid, geprofessionaliseerd en doorontwikkeld tot serieuze partij voor digitale ondersteuning. De intensieve samenwerking met de publieke en private partners (Koninklijke Bibliotheek, SeniorWeb, Het Nationaal Ouderenfonds, VodafoneZiggo en ContactCare) resulteert in een gezamenlijke ambitie waarbij ieder vanuit de eigen invloedssfeer en verantwoordelijkheden bijdraagt. Doorverwijzingen vanuit Logius (DigiD), Arriva (OV Advies), CSU (dighulp voor medewerkers) hebben ervoor gezorgd dat het belvolume aanzienlijk is toegenomen.

De samenwerking met de coalitie Anders Reizen heeft geleid tot een gezamenlijk onderzoek naar het nieuwe hybride werken. Hierbij zijn nieuwe partijen in beeld gekomen die aansluiting zoeken bij de Alliantie vanwege de zorg rondom het welbevinden van hun medewerkers en de noodzakelijke maar vaak afwezige digitale balans tussen online en offline (kunnen) zijn. De Alliantie kijkt ook naar digitale inclusie op lokaal niveau. De intensieve bijdrage van de bibliotheken heeft daarin geleid tot samenwerkingen met onder andere gemeenten en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). In 2022 worden deze samenwerkingen voortgezet binnen Alliantiecafé's, zogeheten 'proeftuinen' in Rotterdam, Hilversum en Westerkwartier (Groningen) waar onderzocht wordt hoe digitale inclusie in deze gemeenten is georganiseerd en hoe dit onderwerp op de coalitie-agenda's van de lokale politiek terecht kan komen. Vervolgens zullen er allerlei acties op lokaal niveau volgen, vraggestuurd en op maat. Hieruit zal een model van aanpak volgen, dat landelijk kan worden ingezet.

In het project 'Tel Mee Met Taal-experimenten' wordt gekeken of kunstmatige intelligentie een passend instrument is om digitaal minder vaardig gedrag te herkennen op websites en om mensen sneller en beter te helpen. Dit doen we met veel aandacht voor de ethische aspecten van het inzetten van deze technologie. Dit project wordt in 2022 afgerond.

De Alliantie heeft in nauwe samenwerking met partners gewerkt aan de publicatie 'Geluiden uit de Digitale Samenleving' en deze breed verspreid onder alle Kamerleden, partners en via social media. De Alliantie agendeerde het thema tijdens meerdere belangrijke events zoals het ECP Jaarfestival 2021, Dutch Media Week en de Week van de Mediawijsheid. Ook stimuleert de Alliantie onderzoek rond digitaal bewustzijn, digitale vaardigheden, maar ook rond aspecten van digitale inclusie aan de systeemkant, zoals in gamedesign.

INCLUSIVITEIT: IEDER WORDT GERESPECTEERD BIJ BEELD EN GELUID

In een interne werkgroep is dit jaar gewerkt aan het scherp krijgen van de doelen en benodigde acties op de onderdelen Programma, Publiek, Partners en Personeel van de Code Diversiteit & Inclusie, aangevuld met de C's van Collectie en Communicatie. Bij de verdere ontwikkeling van het inclusiviteitsbeleid maken we nadrukkelijk gebruik van de kennis en ervaring van andere organisaties in de culturele sector, bijvoorbeeld door ons aan te sluiten bij het platform Musea Bekennen Kleur en het project 'Samen Inclusief' van het wetenschapsmuseum-netwerk VSC. We formuleren bij samenwerkingen gezamenlijke uitgangspunten op het gebied van diversiteit en inclusie, bijvoorbeeld in de samenwerking met de redactie van Het Geheugen van Nederland. Zichtbaar is Beeld en Geluid al op het gebied van digitale inclusie, als partner en thuisbasis (programmabureau) van de Alliantie Digitaal Samenleven.

HEEL NEDERLAND MEDIAWIJS: NETWERK MEDIAWIJSHEID

Beeld en Geluid is voorzitter en penvoerder van het Netwerk Mediawijsheid. Het derde jaar van het meerjarenplan (2019 t/m 2023) was zeer succesvol: de doelen op gebied van bewustwording en bereik bij doelgroepen zijn ruimschoots behaald en de activiteiten van het netwerk worden onverminderd hoog gewaardeerd. Het werk dat het netwerk doet om iedereen in Nederland mediawijzer te maken is van groot belang, want alleen mensen die voldoende mediawijs zijn en grip hebben op het snel veranderende medialandschap, kunnen volledig profiteren van digitalisering en zijn weerbaar tegen de schaduwkanten ervan. Ook is het tegengaan van nepnieuws en desinformatie van groot belang voor persveiligheid en een stabiele democratie.

De missie van het Netwerk is 'iedereen mediawijs', waarbij we streven naar impact op drie niveaus: het vergroten van bewustwording bij einddoelgroepen (jongeren, volwassenen en kwetsbaren), het activeren en faciliteren van begeleiders in de sociale omgeving van einddoelgroepen en het versterken van onze netwerkpartners met kennis en expertise zodat zij hun werkzaamheden beter kunnen uitvoeren.

Binnen de programmalijn Jongeren is de interactieve, spannende game MediaMasters na een uitgebreide Europese aanbesteding volledig herbouwd. Het bouwtraject verliep probleemloos; een knap staaltje werk van de nieuwe leverancier DTT. De game was een groot succes bij de leerlingen uit groep 7 en 8: er deden ruim 160.000 enthousiaste leerlingen mee aan het spel tijdens de Week van de Mediawijsheid. De waardering van de Week door leraren lag net als vorige jaren hoog; gemiddeld op een 8,3. Dit jaar werd vooral de filmische verhaallijn hoog gewaardeerd, met een 9,0.

De programmalijn Volwassenen stond in het teken van desinformatie en het weerbaarder maken van Nederlanders tegen nepnieuws. In de aanloop naar de verkiezingen is het interactieve platform www.isdatechtzo.nl gelanceerd, in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Moeiteloos werden de ambitieuze targets gehaald en heeft de website in 2021 160.999 bezoeken gehad. De redactionele taken van Isdatechtzo.nl worden uitgevoerd samen met Beeld en Geluid Den Haag, expert op gebied van nieuwswijsheid.

De derde programmalijn, Kwetsbaren, heeft in 2021 opnieuw een bijdrage ontvangen van de Walt Disney Foundation. Door deze extra stimulans is in november LeukerOnline.nl gelanceerd. Op deze mobile first website kunnen professionals al hun vragen stellen over het mediagebruik van verstandelijk beperkte cliënten. LeukerOnline.nl is voor én door zorgprofessionals vormgegeven.

De in 2019 door het Netwerk Mediawijsheid opgerichte Wetenschappelijke Raad voor Mediawijsheid bestaat uit 20 topwetenschappers van universiteiten, hogescholen en kennisinstituten. De leden doen onderzoek naar mediawijsheid, digitale geletterdheid en digitale inclusie. Zij brengen hun kennis bij elkaar, verbinden deze met de praktijk van mediawijsheid, bepalen waar nog hiaten liggen en geven aan welke nieuwe kennis nodig is. De werkzaamheden van de Raad dragen bij aan een goed onderbouwd, bij voorkeur evidence based mediawijsheidsaanbod, aan kwaliteitsverhoging van de activiteiten van het netwerk en aan het versterken van het fundament onder de onderzoeksactiviteiten op het gebied van mediawijsheid, digitale geletterdheid en digitale inclusie.

Binnen het programma is in 2021 nauw samengewerkt met de volgende partijen: Kennisnet, het practoraat MBO Mediawijs, Koninklijke Bibliotheek, ECP, VodafoneZiggo, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Alliantie Digitaal Samenleven, Amerpoort, Vereniging Gehandicapten Nederland, Leer Zelf Online, het Nederlands Jeugdinstituut, het Rathenau instituut en Windesheim. Het netwerk bestaat uit ruim duizend aangesloten organisaties.

VERBONDEN ERFGOED: NDE

Beeld en Geluid is één van de knooppunten in het Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE). Dit netwerk is opgezet om met erfgoedinstellingen in Nederland landelijke voorzieningen en diensten op te zetten voor het verbeteren van de zichtbaarheid, bruikbaarheid en houdbaarheid van digitaal erfgoed.

In dit samenwerkingsnetwerk worden via de site het Geheugen van Nederland digitale collecties van aangesloten erfgoedinstellingen gepresenteerd om zo het brede publiek kennis te laten maken met het rijke, digitale verleden. Daarbij gaat het niet alleen om audiovisuele collecties maar denk ook aan fotoarchieven, historische documenten, archeologische vondsten, kunstvoorwerpen, kranten en boeken.

WE BOUWEN AAN HET MODERNSTE MEDIAMUSEUM TER WERELD

In 2021 heeft het Programma Vernieuwing Museum de realisatie van het nieuwe Mediamuseum gestart. Met succes: de meeste onderdelen van de nieuwe inrichting waren tegen het einde van het jaar op locatie gearriveerd, klaar voor installatie.

www.beeldengeluid.nl/het-nieuwe-medimuseum

In het begin van het jaar lag de nadruk vooral op het definitief maken van het ontwerp, de technische ontwikkeling voor de fysieke tentoonstellingsonderdelen, het definitieve ontwerp van de verhaallijnen en interactieve onderdelen en de ruwe versies voor de AV-producties.

DE BOUW

Vanaf het voorjaar startte tentoonstellingsbouwer Bruns met de daadwerkelijke productie van de decorbouw. Die productie werd gecoördineerd in een ontwerp-en-bouwteam, waarin ook de ontwerpers van Tinker en Kiss the Frog participeerden, net als de lichtontwerpers van ACTLD, de hardwareleveranciers en *systemintegrators* van Beam Systems, voorgezeten door extern projectleider Joep Schellekens. Bruns bouwde de tentoonstellingsonderdelen in hun eigen fabriek in Bergeijk die ze tijdens zogenaamde *shop approvals* aan Beeld en Geluid en de ontwerpers presenteerden. Het ingenieuze en unieke decor met een hoop *interactives* - interactieve elementen - kon op grote waardering rekenen. In oktober werden de eerste *interactives* in Hilversum geplaatst en aan het eind van het jaar was bijna alles 'binnen', zij het deels nog in transportverpakking.

De museumruimte heeft, na de sluiting in oktober 2020, een volledige metamorfose ondergaan. De ruimte is gestript van

alle oorspronkelijke opbouwelementen, deels bedekt met een dikke laag schuim ten behoeve van de akoestiek, geschilderd in verschillende tinten grijs en voorzien van een opdekvloer, waaronder de vele honderden meters aan computerkabels en sensoren op een unieke manier zijn weggewerkt. Daarbij plaatsten we ook een nieuwe, verlengde lift waardoor alle verdiepingen voortaan ook voor rolstoelen en buggy's bereikbaar zijn.

De sloop-, bouw- en schilderwerkzaamheden werden in verbluffend korte tijd onder eigen interne regie uitgevoerd en leverden een herboren gebouw op, 'als nieuw'. Klaar om na opening weer vele miljoenen bezoekers met plezier te ontvangen. Het sluitstuk van deze werkzaamheden, vanaf december 2021, was het aanbrenge van gedecoreerde, akoestisch dempende beplating op de wanden van de themazones in het nieuwe Mediamuseum. Hierdoor verandert de jarenlang zeer slechte akoestiek in een aangenamer geluid en ruimte. Het zorgt er ook voor dat elke themazone daarnaast in alle opzichten een eigen sfeer krijgt.

Ondanks corona slaagde het ontwerp-en-bouwteam erin de vaart erin te houden en vertragingen te beperken. Stoorzender was de stagnatie in leveringen van elektronische componenten uit China, iets waar de hele wereld mee worstelt sinds 2020. Met verschillende aanpassingen en creatieve en slimme oplossingen

Het nieuwe museum: Kopen en Verkopen

van onder andere ons eigen ICT-team, is het gelukt om de belangrijkste zaken op tijd binnen te krijgen.

DE MEDIAREACTOR

Een groot deel van het jaar werd elders gewerkt aan de besturing van de Mediareactor, een groot en belangrijk onderdeel van ons nieuwe Mediamuseum. Die besturing is technisch gezien een enorme uitdaging omdat dit het grootste LED-scherm ter wereld is waarvan elke pixel apart aangestuurd kan worden. De programmeur zat door coronarestricties vast in Australië, wat de communicatie bemoeilijkte en het proces meer rekte dan wenselijk was. Maar eind 2021 konden we toch het groene licht geven voor het 'vullen' van de Mediareactor door de twee video-servers, de ruggengraat van de installatie, te laden met honderden fragmenten uit het archief. Daarna konden we het grote scherm ophangen in de museumruimte.

Intussen voltooide Insert Media (een samenwerkingsverband van interactief ontwikkelaar Kiss the Frog, mediabedrijf Redrum Bureau en app-ontwikkelaar Elastique) het voorbereidend werk voor alle publieksinteractie. Ook zorgde ze voor de set aan voorgeprogrammeerde beelden, *audiovisuals* genoemd, die in het nieuwe Mediamuseum te zien zullen zijn. Ons inhoudelijke team van redacteurs en researchers voedden hen in hoog tempo met de inhoud daarvoor.

CONTENT

Om in ons nieuwe Mediamuseum het internationale en pluri-forme karakter van de hedendaagse media op een juiste wijze te kunnen weerspiegelen, hadden we een breed aanbod aan archiefmateriaal nodig. Niet alleen materiaal uit de eigen archieven van Beeld en Geluid, maar ook uit niet-toegankelijke mediacollecties van andere (internationale) producenten, omroepen en het internet. Een complicerende factor daarbij is dat we voor het gebruik in het museum van al het archiefmateriaal van buiten Beeld en Geluid, en dat is ruim de helft, toestemming van de rechthebbenden nodig hebben. We betrachten daarin de

uiterste zorgvuldigheid. Het *clearing*-team is er in de loop van 2021 in geslaagd om toestemming te verkrijgen voor het grootste deel van de content. In het geval dat dat onmogelijk bleek, moesten we alternatieven zoeken. Een gigantisch karwei, dat bovendien nooit klaar is. Zelfs als het Mediamuseum open gaat, zal onze redactie stelselmatig media-ontwikkelingen bijhouden om die, zodra ze relevant worden, te vertalen in content voor het museum.

In de loop van het jaar werd een flink aantal *exhibits* in aanbouw onderworpen aan prototype-tests. Dat was een uitdaging door een gebrek aan testpubliek vanwege corona, maar de tests leverden uiteindelijk toch waardevolle informatie op voor de verdere ontwikkeling van verschillende technieken in de *exhibits*. Onder meer voor gezichts- en emotieherkenning in het onderdeel 'Deel je Leven', productvoorkeuren in 'De Waarzegster' en de spelmechaniek voor onder meer 'Maak je game', 'Toon jezelf', 'Maak Vrienden' en 'Game On!' Eind 2021 waren er nog drie *exhibits* in ontwikkeling, de overige verkeren in het stadium van coderen, evenals het museale IT-systeem.

Ook de ontwikkeling van de online pre- en post visit omgeving, de museumapp, die laat in het proces is gepland, kwam op snelheid eind 2021. Het gebruik van de app is de sluitsteen van de digitale wereld die we voor de bezoeker aan het scheppen zijn. Die wereld begint bij de verwelkoming in het Mediamuseum in de daarvoor ingerichte ruimte en eindigt bij de overdracht van bezoekersdata naar het CRM-systeem van Beeld en Geluid door de app. Dit allemaal om een bezoek aan ons een onvergetelijke ervaring te laten zijn.

Bij de aanvang van het Programma Vernieuwing Museum in 2017 zijn kaders voor budget en tijdsplanning vastgelegd. De monitoring daarvan vindt plaats via permanente *forecasts*. Tussentijdse aanpassingen worden, indien nodig, tweewekelijks afgestemd met de programmastuurgroep. Met name in de afgelopen coronaperiode waren verschuivingen soms noodzakelijk. Eind 2021 ligt het programma zowel financieel als wat betreft tijdsplanning echter nog op schema.

BEELD EN GELUID, NIET ALLEEN IN HILVERSUM

Het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid is in juli 2019 een bestuurlijke samenwerking aangegaan met het voormalig Museum voor Communicatie (COMM) in Den Haag. Het doel van deze samenwerking was onder andere het vergroten van het publieksbereik van Beeld en Geluid, bundeling van krachten rond de collecties en collectiekennis en het ontwikkelen van een meer herkenbare plek voor activiteiten op het gebied van journalistiek, nieuwswijsheid en persvrijheid.

De huidige samenwerking en geboekte resultaten in 2021, ondanks de coronabeperkingen, waren succesvol en bieden mooie kansen voor de toekomst. Om die reden gaf de Raad van Toezicht in september toestemming voor een fusie van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid en Beeld en Geluid Den Haag, welke naar verwachting in 2022 zal plaatsvinden.

De twee inhoudelijke thema's waar Beeld en Geluid Den Haag zich met name op richt, sluiten naadloos aan bij die van Hilversum en waren het afgelopen jaar actueler dan ooit, Eén: de rol van media in de informatievoorziening in een democratie, onder de noemer nieuwswijsheid. Hiermee specialiseert de locatie in Den Haag zich op dit specifieke

aspect van mediawijsheid. Twee: pers en journalistiek die zowel door de opkomst van data en technologie als door maatschappelijke veranderingen continu in transitie zijn, met speciale aandacht voor persvrijheid.

Deze inhoudelijke profilering van Beeld en Geluid Den Haag heeft tot een reeks aansprekende activiteiten en daardoor groter bereik geleid, maar ook tot de samenwerking met relevante en inspirerende partners die de organisatie van Beeld en Geluid als geheel ten goede komen. In aanloop naar het meerjarenbeleidsplan waar een grote ambitie is geformuleerd op het gebied van nieuwswijsheid, liggen er juist in Den Haag veel kansen om een belangrijk deel van deze ambitie te verwezenlijken.

Beeld en Geluid Den Haag

NIEUW PUBLIEK

Het publiek dat Beeld en Geluid Den Haag in 2021 bereikte, zat in veel gevallen thuis achter hun scherm. Desondanks zijn veel mooie en succesvolle, hybride en digitale programma's geproduceerd, waar een nieuw publiek werd bereikt. Dit waren inhoudelijke partners op het gebied van journalistiek en nieuws zoals ANP en de Zilveren Camera, maar ook bedrijven, organisaties, overheden - waar thema's als desinformatie en nepnieuws hoog op de agenda staan - en nieuwe *communities* die jongeren en doelgroepen met een niet-westerse achtergrond bereiken zoals PIP Den Haag en het Indisch Herinnerings-

Beeld en Geluid Den Haag

centrum. Het onderwijs is door corona in 2021 matig bereikt, maar hier liggen in 2022 grote kansen gezien het grote verzorgingsgebied en de aantrekkingskracht van de stad Den Haag op schoolklassen.

In het najaar bewees Beeld en Geluid Den Haag zich als interessante extra locatie van de Dutch Media Week. Zij organiseerden een Haagse *spin-off* van dit landelijke evenement. Met diverse programma's op het gebied van journalistiek en nieuwswijsheid, zoals het Haags Fotodebat en de Polarisation Parade, bereikten zij verschillende doelgroepen van journalisten en journalisten in opleiding. De journalistiek weet Beeld en Geluid Den Haag steeds beter te vinden.

Door lokale samenwerkingen aan te gaan en op de Haagse bevolking gerichte activiteiten te ontwikkelen, zijn nieuwe doelgroepen aangesproken en is ervaring opgedaan in het programmeren op basis van de actualiteit. Op het gebied van nieuwswijsheid en journalistiek zijn er veel initiatieven in Hilversum én Den Haag, die in Den Haag doorontwikkeld worden om een zo groot en divers mogelijk publiek te genereren.

Ook worden resultaten van projecten uit de doelgroep Onderzoek (Hilversum) in Den Haag doorvertaald naar activiteiten voor een breder publiek, bijvoorbeeld met betrekking tot de invloed van algoritmen op nieuwsconsumptie en polarisatie. De resultaten zijn verwerkt in diverse educatieve workshops, die hierdoor een sterkere evidence base krijgen en nog beter als betrouwbaar kwaliteitsproduct zijn te vermarkten. De onderzoeksresultaten leiden ook tot andere activiteiten. Met nieuwe samenwerkingspartners als Maastricht University, Universiteit van Amsterdam en het onderzoeksjournalistieke programma Pointer is er onderzoek gedaan naar nepnieuws op TikTok, dat zich vertaalt in blogs en een publieksprogramma in Den Haag in 2022. Met deze nieuwe werkwijze bereiken we een groter en breder publiek.

De mediastadswandelingen zijn unieke wandelingen langs bekende Haagse plekken waar vroeger grote gebeurtenissen plaatsvonden die door het Polygoon-journaal werden vastgelegd. Die wandelingen zorgden voor aansluiting bij het Haagse publiek tijdens de verschillende lockdowns en maakten dat het archief op een laagdrempelige manier

onder de aandacht kwam bij een brede doelgroep.

IN DE PERS

De activiteiten en profilering in Den Haag trok de aandacht van de internationale pers in 2021 en versterkte hiermee de bekendheid en het imago van ons instituut als geheel. De beroemde brieven uit de [postkist van Brienne](#) waren onderwerp van internationaal wetenschappelijk onderzoek dat aan het begin van het jaar nationaal en internationaal groot in de media werd uitgemeten. Beeld en Geluid Den Haag trok de aandacht van de landelijke pers door de bruikleen van het standbeeld van Thomas van der Vlugt (oprichter Stuktv en selfmade mediamagnaat) en de uitreiking van het boek 'Haags Verhaal' aan koningin Maxima. Ook doorlopende activiteiten met mediapartners zoals het maandelijks optreden bij Den Haag FM (in samenwerking met ANP) rond de Haagse Nieuwsfoto van de maand en optredens in het Mediaforum op NPO Radio 1 zorgen dat Beeld en Geluid Den Haag doorlopend in de aandacht staat en langzamerhand een autoriteitspositie verwerft op het gebied van nieuwswijsheid.

BEELD EN GELUID IS ER VOOR IEDEREEN

PUBLIEKSACTIVITEITEN VOOR PARTICULIEREN

Ondanks corona hebben we in 2021 een flinke stap gemaakt in de ambities die we in het jaarplan van 2020 hadden geformuleerd. 'Jouw leven in Media' hebben we als thema tot leven gebracht met aansprekende programmering, interessante events en heel veel online interactie. Daarmee sorteerden we voor op de positionering van het nieuwe Mediamuseum. Voor het eerst waren we in 2021 in staat het volledige programma op een multichannel-manier naar het publiek te brengen. Het museum was gesloten vanwege corona en de verbouwing, maar dankzij eerdere investeringen in online platformen, nieuwe locaties zoals het Mediaplein in Hilversum, nieuwe samenwerkingen met bijvoorbeeld Bibliotheek Utrecht en grote hybride events zoals Dutch Media Week, konden we een breed publiek blijven bereiken.

Belangrijk daarin was dat we ook nieuwe doelgroepen aan ons konden binden. Millennials wisten massaal het speciaal voor hen ontworpen *mobile mediamagazine TILT* te vinden, de programmering werd toegankelijker gemaakt voor doven door bijvoorbeeld doventolken in te zetten bij de events en we hebben een goede stap gezet in het diverser maken van onze programma's, presentatoren, panel-experts en marketinguitingen. Door de

samenwerking met de Alliantie Digitaal Samenleven maken we de programmering en ook de organisatie inclusiever in alle opzichten; voor zowel alle Nederlanders met een beperking, alsook voor mensen die moeite hebben met de digitale wereld. Set Stichting Bartimeus Fonds wordt gewerkt aan een meerjarig plan.

Door de integratie met Beeld en Geluid Den Haag) en het werken vanuit een

Kinderen nieuwswijzer door masterclass Jeugdjournaal in Beeld en Geluid Den Haag

centrale redactie konden we meer producties op meer locaties draaien met dezelfde inzet van mensen en middelen.

Door al deze activiteiten hebben we, ondanks corona, de resultaten grotendeels op peil kunnen houden. Het aantal fysieke bezoekers en het aantal publiciteitswaardige activiteiten bleef echter door de gedwongen sluiting van het museum achter op schema. Door corona moesten niet alleen de musea in Hilversum en Den Haag sluiten, ook waren we gedwongen om grote events als het Tourcafé in overleg met de NOS af te gelasten en de Top2000 hybride aan te bieden. Dit had een grote negatieve impact op de resultaten in bereik en kosten. De inkomsten liepen door de lockdowns fors terug en konden enigszins gecompenseerd worden door op de kosten van deze evenementen - productie, marketing, inhuur - te besparen.

*(W)auw van de bouw**Het nieuwe Mediamuseum*

Dat corona ook positieve kanten kent, liet dit jaar ook zien. Bijna alles produceren we, samen met partners, nu hybride, wat de kwaliteit, efficiëntie en de marketing ten goede komt. De klanttevredenheids-cijfers waren goed voor de activiteiten in ons pand, online en van events. Online groeiden we stevig door, waar de sociale media en nieuwe succesvolle producties als de (W)auw van de Bouw aan bijdroegen. Het reorganiseren van oude collectiesites verbeterde de kwaliteit van het online aanbod. De omzet van particuliere collectie-aanvragen steeg licht. Er zijn grote stappen gemaakt in de data- en online-omgeving voor het nieuwe Mediamuseum, maar door gebrek aan (nieuwe) bezoekers daalde de bezoekersdatabase licht. Het totale rechtstreekse online bereik groeide wel fors door. Daarmee zijn we na de grote musea in Amsterdam nog steeds leidend in Nederland. In het coalitieakkoord 2021 – 2025 van VVD, D66, CDA en ChristenUnie is er geld beschikbaar gesteld om de toegankelijkheid van ons archief voor alle Nederlanders de komende jaren mogelijk te maken. Dat zal ons bereik en gebruik van het archief door particulieren in de nabije toekomst vergroten.

Tenslotte was het mooi om te zien hoe in 2021 de vele concepten en ideeën van de afgelopen jaren tot realisatie kwamen. Dat is nog niet altijd zichtbaar in de resultaten, maar geeft wel vertrouwen in de toekomst. We maakten grote stappen met de fysieke bouw van het Mediamuseum en de exhibits, de herpositionering van ons merk en de openingscampagnes. Maar ook met de realisatie van de event-vloer en de projectruimte, de museumapp, nieuwe bedrijfskleding en het acquireren en activeren van nieuwe partners. In de zomer van 2022 zullen al deze zaken opgeleverd zijn, waarna we vanaf de zomer gaan testen. Op naar een spectaculaire opening in oktober 2022!

BEZOEKERSERVARING IN HET NIEUWE MEDIAMUSEUM

Het museum in Hilversum was in 2021 gesloten. De focus lag geheel op het realiseren van het nieuwe Mediamuseum. Naast het Mediamuseum is er hard gewerkt aan de vernieuwing van de héle bezoekerservaring. Zo worden er in het atrium een nieuwe kassa-omgeving en een nieuwe medialounge

gebouwd. In die medialounge ontdek je straks de wereld van Beeld en Geluid: niet alleen het archief, maar ook alle wetenswaardigheden over het gebouw en de onderwijs- en onderzoeks-programma's. Daarnaast is er met partners aan de projectruimte gewerkt: op de vijfde verdieping van het Mediamuseum kun je straks letterlijk de toekomst van media aanraken door middel van allerlei interactieve, innovatieve installaties. Tenslotte zijn er concrete aanpassingen gemaakt om de toegankelijkheid van het nieuwe Mediamuseum te verbeteren voor mensen met een fysieke, auditieve of visuele beperking. Dit onderwerp heeft samen met diversiteit en inclusiviteit continu onze aandacht en is ook in de inhoud van de content van het nieuwe Mediamuseum sterk verbeterd.

Ook buiten onze muren was er volop activiteit. In 2021 zijn twee mobiele units (pods) opgeleverd waarmee we op locatie op de actualiteit in kunnen spelen. Op de pods kunnen we publiek buiten de museumvloer op een interactieve manier laten ervaren wat de invloed van media is op hun dagelijks leven. Dit hebben we in 2021 getest met publiek in Beeld en Geluid Den Haag, op het Mediaplein

Hilversum en in Bibliotheek Utrecht. We startten een samenwerking met Forum Groningen voor hun tijdelijke tentoonstelling 'Game On', die onze zichtbaarheid, hergebruik van ons archiefmateriaal en onze naam als hoeder van Nederlands game-erfgoed heeft verbeterd.

PROGRAMMERING

Corona vroeg in 2021 enorm veel flexibiliteit van collega's, partners en bezoekers, zoals het last minute omgooien van programma's, zalen en livestreams. In 2021 hebben we vanuit een centrale redactie programma's ontwikkeld voor Den Haag, Hilversum en Bibliotheek Utrecht Neude. Alle deelnemers van deze samenwerkingen zijn enthousiast en we hebben een veelbelovend begin gemaakt met bundeling van kennis, kunde en marketingkracht.

De programmering ging over de thema's verkiezingen, de sportzomer en inclusiviteit. Om de programma's voor iedereen toegankelijk te maken, werden livestreams ondertiteld en doventolken ingezet. Ook is er in 2021 een rondleiding 'op de tast' door onze depots toegevoegd, speciaal voor blinden. Het programma met Vincent

Bijlo over hoe blinden media gebruiken en hoe ze erin geportretteerd worden, was een warm pleidooi voor inclusievere media.

De livestream 'Swiep Swiep Hoera!', de Swiebertjespecial die wij speciaal voor thuiszittende ouderen maakten, werd goed bekeken en is overgenomen door meer dan dertig verzorgingshuizen. Het programma stak veel ouderen in coronatijd een hart onder de riem en de lancering werd erg goed opgepikt door de media. Bijvoorbeeld het tv-programma Goedemorgen Nederland van WNL dat er een heel item aan wijdde. Een dochter van een bewoonster in een verzorgingshuis mailde ons: *"Mijn moeder en ik hebben gekeken en het was zo genieten voor haar, even ontsnappen uit de grauwsluijer van coronabeperkingen! Mijn moeder raakte weer ontroerd toen ze Swiebertje met zijn koffers zag vertrekken, over dat lange pad, uitgezwaaid door Saartje. Ze kon het zich nog precies herinneren!"*

In het MediaCafé over de Westerborkfilm spraken onze conservatoren en deskundigen over de restauratie van deze film, die is aangemerkt als Unesco Werelderfgoed. De livestream hierover werd goed bekeken. Net als het online MediaCollege

'Black Lives Matter'. De viering van 70 Jaar Televisie werd op initiatief van Beeld en Geluid een grote coproductie met de omroepen. We hebben de rijke historie van de Nederlandse televisie in de spotlights gezet met uitzendingen, programmering en online events. We faciliteerden een internationaal televisiecongres, waren dé bron voor specials op tv en vormden het decor voor diverse televisieopnames. In de herfstvakantie was er Jeugdjournaal-programmering in Den Haag en waren er theatercolleges in de Bibliotheek Utrecht en op onze locaties in Hilversum en Den Haag. Mede dankzij de deelnemers van de Vriendenloterij hebben we deze mooie publieksprogramma's en media-programmering kunnen aanbieden.

Om onze programmering toekomstbestendig en aantrekkelijk te maken voor medialiefhebbers van alle leeftijden is de Raad van Advies geïnstalleerd, bestaande uit gerenommeerde mediadeskundigen en -wetenschappers. In de Dutch Media Week is ook een veelbelovende start gemaakt met de programmering op het MediaPlein in Hilversum, op de Kerkbrink in het centrum van de stad, dat in toekomst moet uitgroeien tot een high traffic locatie waar Beeld en Geluid, Museum Hilversum, de bibliotheek en de gemeente laten zien dat Hilversum dé mediastad van Nederland is en blijft.

Beeld en Geluid en Bibliotheek Utrecht brengen Swiebertje naar verzorgingshuizen

Beeld en Geluid viert 70 Jaar Televisie met gevarieerde programmering

De Raad van Advies is op 18 oktober 2021 geïnstalleerd en bestaat uit de volgende enthousiaste 11 leden, elk met hun eigen unieke expertise en verbinding met professionele gemeenschappen en doelgroepen: Patti Valkenburg, Gert-Jaap Hoekman, Piet Bakker, Wilbert Schreurs, Sarah Hagens, Leonieke Verhoog, Viktor Wijnen, Mark Deuze, José van Dijck, Sonja de Leeuw en Rami Ismail.

ONLINE

In 2021 hebben we een substantiële *upgrade* van de website gerealiseerd. Daarmee is de website qua content weer up-to-date: de collectieparels, onderwijs- en de corporate informatie staan beter in het voetlicht en voldoen aan de norm van digi-toegankelijkheid. Daarnaast zijn we ontzettend trots op onze online producties: onze serie Collectieverhalen en vooral de serie Media in Crisistijd deden het in coronatijd erg goed, met meer dan een miljoen kijkers, naast het eerder genoemde (W)Auw van de bouw, met 735.000 views.

Op sociale media was onze Facebook-post met het Polygoonfilmje over de flitspalen (met een bereik van 2,2 miljoen) de grootste hit van het jaar, net als de aankondiging over de gerestaureerde Westerborkfilm. Daarnaast waren het TILT-verhaal Griezelig echt, de collectievideo Favo Aanwinst 2021 en de Youtube video Ontoegankelijke media populair. Maatschappelijk gedreven items als de stream over diversiteit in de reclame maken, maakt nu een vast onderdeel uit van onze online uitingen. Ons volgersaantal op de sociale media kanalen is gegroeid naar 250.000. Door gebrek aan nieuwe aanwas van bezoekers vanuit het museum is het aantal abonnees in onze database onder de 100.000 gezakt. Verdere

personalisatie en incentives - korting op programmering en win-acties op *sneak previews* in het nieuwe Mediamuseum - hebben de val echter wel vertraagd.

EVENTS, MARKETING EN VERHUUR

Een hoogtepunt van 2021 was Dutch Media Week, die in hybride vorm ruim 10.000 fysieke en 20.000 online bezoekers trok. Daarmee profileert Beeld en Geluid en Hilversum zich wederom als mediastad bij het algemeen publiek, mediaprofessionals en scholen. Enkele hoogtepunten van de week waren de *sound summit* voor mediaprofessionals, de Songfestival Experience, de medialabs op het Mediaplein in Hilversum, de livestreams van de talkshows, de programmering op vier locaties in het land, de uitreiking van de Media Diamant en de *talent-day*. In het Dutch Media Week digitale tijdschrift staat een uitgebreid verslag. Door corona en veiligheidsrestricties op het Mediapark als gevolg van de moord op Peter R. de Vries konden enkele grote publieksevents helaas niet doorgaan.

Voor het Erfgoedfestival Gooi & Vecht boden we wekelijks rondleidingen aan, waarin Mies Bouwman centraal stond als grensverleggende televisievrouw. Eppo

van Nispen tot Sevenaer behandelde de levenswandel van haar en andere media-vrouwen in de podcast Gooise Museum-schatten. De Top2000 vond dit jaar wederom plaats zonder publiek, maar wel vanuit het café in Beeld en Geluid.

Journalist Haro Kraak duidt burgers die het heft in eigen handen nemen

Tentoonstelling 'Een Zee van Geluk' over 111 jaar chinese migratie en familie verhalen in Nederland | Beeld en Geluid Den Haag

MEDIAPROFESSIONALS

Makers over de Vloer: Nanna de Jong

In 2021 was onze belangrijkste doelstelling het stimuleren van hergebruik en het vergroten van de impact van de collectie, door gebruik in onderwijs, museum en onderzoek. Uit de uitstekende cijfers blijkt dat het stimuleren van hergebruik zeker gelukt is. Dit komt ook door het werken op een doelgroepgerichte manier, die nu na een aantal jaar zijn vruchten afwerpt. We weten verschillende soorten makers en producenten steeds beter te bereiken en onze diensten op hen af te stemmen. Dit leidt tot verhoogd gebruik, hogere klantwaardering én verhoogde efficiency.

Daarnaast stond afgelopen jaar in het teken van *content clearing*: het inzichtelijk maken van de rechten van ons archiefmateriaal. *Content clearing* is aangemerkt als strategische prioriteit in 2021. Het zicht hebben op welke content hoe gebruikt kan worden, wie rechthebbende is, het inzichtelijk maken van alle content clearing projecten (projecten waar wij de rechten afregelen) en het verbeteren van communicatie en processen gericht op externe gebruikers, was gedurende het hele jaar een thema.

Ook werd in het kader van de nieuwe Europese Auteurswet deelgenomen

aan zogenoemde *stakeholder*-dialogen, georganiseerd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, over het publiceren van *out of commerce* materiaal door erfgoedinstellingen. *Out of commerce* materiaal is materiaal dat om verschillende redenen geen commerciële waarde meer kent. Beeld en Geluid vertegenwoordigt in de dialogen met het Ministerie de audiovisuele erfgoed partijen. Deze gesprekken resulteren naar verwachting in 2022 in een convenant. De samenwerking met NPO is geïntensiveerd en geprofessionaliseerd, wat ook bij de *stakeholder*-dialogen enorm helpt om tot gezamenlijk gedragen resultaten te komen.

Een mooie mijlpaal was het afspeelbaar maken van oude uitzendingen van het langlopende NPO Radio 4-programma 'Diskotabel' in zoeken, beeldengeluid.nl. Het resultaat van een vruchtbare samenwerking tussen NPO Radio 4, omroep NTR en Beeld en Geluid en hopelijk een voorbode van het kunnen presenteren van meer bijzondere radiocontent.

Alles is Archief: bijeenkomst voor producenten tijdens het Nederlands Film Festival, georganiseerd in samenwerking met NAPA.

MEDIA-ARCHIEF

Het gebruik van het archief in 2021 ondervond geen negatieve invloed van de lockdowns. Sterker nog, de resultaten zijn uitstekend. Het aantal bekeken fragmenten, downloads en geïnde licentiegelden is nog nooit zo hoog geweest als afgelopen jaar. Door continu te investeren in het verbeteren van zichtbaarheid, klantvriendelijkheid, informatieverstrekking en interne workflows worden drempels op die gebieden weggenomen, hetgeen gebruik van het archief stimuleert. Daarbij zorgt meer digitaal beschikbaar materiaal voor een structureel betere beschikbaarheid van de collectie. In 2021 overtroffen we het eerdere record aan licentieafdrachten van ruim 1,1 miljoen euro in 2019, ruimschoots met een stijging van 23.7% naar € 1.445.359! Deze bijzonder grote stijging in licentieafdrachten komt voornamelijk door een gestegen gebruik van het archief door commerciële partijen. De inkomsten komen ten goede aan de publieke omroepen, die op hun beurt weer afdragen aan rechthebbenden.

De viering in oktober van 70 Jaar Televisie in Nederland ging gepaard met een groot aantal televisieprogramma's vol prachtige, bijzondere en gedenkwaardige fragmenten. Redactieleden van de betreffende programma's en medewerkers van Beeld en Geluid diepten veel archiefbeelden op uit archiefsysteem DAAN. Dat was terug te zien in een flink hoger aantal downloads dan normaal in de doorgaans wat stillere zomermaanden. Beeld en Geluid stelde de benodigde research-uren gratis ter beschikking voor de jubileumprogrammering, net als de bemiddeling tijdens het licentieproces van content waarvan Beeld en Geluid eigenaar is.

We zijn in 2021 ook een nieuwe samenwerking aangegaan met platenlabel EMI Classics voor pianoconcerten opgenomen in het Concertgebouw (in samenwerking met omroepen NTR, AVROTROS en KRO-NCRV) en een distributiedeal met online portal 24trains.tv. Via die kanalen vindt archiefmateriaal dat al decennialang op de plank lag een nieuw publiek.

GEbruik VAN DAAN

In 2021 is het aantal abonnementen op ons archiefsysteem DAAN gestegen van 185 naar 208. Achter een aansluiting kan één gebruiker zitten, bijvoorbeeld een filmmaker, of verschillende redacties, bijvoorbeeld bij Talpa of Cito. We blijven groeien en nieuwe organisaties en bedrijven aan ons binden zoals musea, producenten en politieke partijen. Deze organisatie raadplegen de collectie ook vaak alleen voor researchdoeleinden, zonder licentieaanvraag of download. Aan het einde van het vierde kwartaal hebben we onze infrastructuur aangepast zodat de nieuwe toetreders aan het omroepbestel, Omroep Zwart en Ongehoord Nederland, hun uitzendingen kunnen laten instromen en we dat materiaal toegankelijk kunnen maken voor gebruikers.

In 2021 hebben we online trainingen gegeven aan 101 DAAN-gebruikers. De deelnemers kwamen van onder meer publieke en commerciële omroepen, productiemaatschappijen, VRT, musea of waren freelancers journalisten. Zij kregen *tips & tricks*, gaven feedback aan ons en maakten bovendien (opnieuw) kennis met Beeld en Geluid-medewerkers achter DAAN. De redactieleden van NPO Net in Nederland kregen een training op maat; de deelnemers zijn nieuwkomers, veelal gevlucht uit landen als Syrië. Zij weten weinig van de Nederlandse mediageschiedenis en gebruiken voor de verhalen die zij maken net even andere zoektermen in DAAN waardoor zij niet altijd vinden wat zij zoeken.

Deelnemers aan het traject ReFresh, een samenwerking van Beeld en Geluid en VERS. Vlnr: Luna Hupperetz, Merel Raats, Julia Schmitz en Dobber Bolhuis.

DAAN; EN DAN NÓG BETER

In 2021 hebben alle afdelingen binnen Beeld en Geluid in kaart gebracht welke verbeterpunten zij zien voor ons archiefsysteem, die we vervolgens geprioriteerd hebben in wat we onze *ICT roadmap* noemen. De verbeterpunten zijn onderdeel van het meerjarenbeleidsplan van Beeld en Geluid. Het archiefsysteem wordt verder ontwikkeld om publicatie op de daaraan gekoppelde collectiewebsites van Beeld en Geluid optimaal te beheren, presenteren en voor te bereiden op grootschalige online beschikbaarstelling.

Ook toegankelijkheid voor mensen met een beperking is een aandachtspunt. Door de omvang en veelzijdigheid van het archief heeft het toegankelijk maken ervan een enorme impact. Afgelopen jaar spraken wij onder meer met (frequent DAAN-gebruiker) Vincent Bijlo en testten wij samen met hem het systeem. Om het archief beter toegankelijk te maken, zijn wijzigingen nodig in de ICT infrastructuur. Deze zijn opgenomen in de *ICT Roadmap*.

We troffen in 2021 samen met de NPO voorbereidingen om op structurele basis web only-content van de publieke omroepen - zoals visual radio, podcasts en NPO3-video's - te kunnen opslaan in ons archief. Met de NOS zijn voorbereidingen getroffen om geautomatiseerd de programma's die bedoeld zijn voor online programmering, duurzaam bij ons te archiveren.

Deelnemers aan Get Your Feedback, tijdens de NFF Talent Days. Vlnr: Roosje Verschoor, Karim Ouri, Julia Schmitz, Wieke Kapteijns, Hugo Huurdeman

KENNISDELING & OPKOMENDE MEDIAMAKERS

Om mediamakers nu en in de toekomst aan ons te binden, is in 2021 ingezet op het bereiken van jonge mediamakers die nog in opleiding of net aan het werk zijn. Door hen te leren over wat er kan (en niet kan) met het archief en hen te inspireren, geven we ze kennis, waardering en inspiratie mee voor de rest van hun carrière.

Er is in 2021 een inhoudelijk sterk en flexibel inzetbaar educatieprogramma ontwikkeld voor media- en kunststudenten en opkomende makers, gericht op creatief hergebruik van en bewustwording over archiefmateriaal. Enthousiaste studenten van onder meer de Filmacademie volgden deze Archiefcolleges: acht masterclasses en workshops, online en fysiek.

Als onderdeel van het hierna genoemde Open Archief, werden twee ReUse Clinics georganiseerd, waar kunstenaars en

andere makers kennismaakten met onder meer copyright op archiefmateriaal.

ReFresh is gelanceerd als onderdeel van het partnership met VERS, een netwerkvereniging voor jonge beeldmakers. ReFresh is een intensief ontwikkeltraject en richt zich op beginnende makers die met archief willen werken. Vijf geselecteerde deelnemers volgden een traject met coaching, een masterclass, drie workshops en een pitchsessie voor producenten.

Een nieuwe manier om in contact te blijven met beginnende mediamakers zijn 'Get Your Feedback' sessies, georganiseerd met VERS en het Nederlands Film Festival. Vijf jonge makers presenteerden daar hun plannen voor mediaproducties met archiefgebruik en kregen feedback van filmmaker Yula Altchouler en de andere deelnemers.

Beeld en Geluid cureert tentoonstelling over Gabber op Google Arts & Culture

Makers over de Vloer: Willem de Haan

PROJECTEN

In 2021 vond de tweede editie van Open Archief plaats, een samenwerking van het Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG), Het Nieuwe Instituut (HNI) en Beeld en Geluid. De gerenommeerde kunstenaars Femke Dekker, Jessica de Abreu en Michiel Huijben gingen op zoek naar nieuwe verhalen in de digitale collecties van de drie instituten, met als eindresultaat een nieuw mediawerk rond het thema activisme en archieven. De editie werd afgesloten met een symposium, ondersteund door auteursrechten belangenorganisatie Pictoright, en een expositie van het mediawerk in Het Nieuwe Instituut.

RE:VIVE, het initiatief dat muziek en archieven bij elkaar brengt, bracht enkele vinyl releases uit en maakte voor Google Arts & Culture een historisch overzicht van gabbermuziek in Nederland. In januari resulteerde de samenwerking van RE:VIVE met NPO Radio 4 en NTR in de podcastserie De Mengtafel. Daarin doken dj's en producers uit de voorhoede van de elektronische muziek in de (modern) klassieke muziek, waarbij zij ook putten uit muziekopnames van Beeld en Geluid. Een omvangrijk, complex en bijzonder project is het onderzoek naar de online beschikbaarstelling van het roemruchte VPRO buitenland tv-magazine Diogenes. Het project zal vanaf 2022 in fases tot uitvoering gebracht worden en dient als voorbeeld voor ander omroepmateriaal dat binnen de *out of commerce*-regeling valt.

RE: VIVE

RE:VIVE, het initiatief dat muziek en archieven bij elkaar brengt

ILLUSTRATIE
BIËNNALE
BEELD EN GELUID, HILVERSUM

Beeld en Geluid was in 2021 locatie en host voor de prestigieuze Illustratie Biënnale

FESTIVALS

Festivals zijn een unieke gelegenheid om specifieke groepen (media) makers aan te spreken. Afhankelijk van de doelgroep, ligt de focus per festival anders: de ene keer op kennisdeling en het inspireren van bezoekers, de andere keer op het meer zichtbaar maken van (het archief) van Beeld en Geluid.

We werken samen met podcastfestival Oorzaken voor de wedstrijd Korte Golf, waarvoor 75 podcastmakers audiowerk instuurden met daarin opnames uit onze audio-collectie verwerkt.

Filmmaker en frequent archiefgebruiker Peet Gelderblom verzorgde tijdens het Imagine Film Festival in opdracht van Beeld en Geluid een inspirerende masterclass over *found footage*, waarbij deelnemers werden uitgedaagd om archiefmateriaal te gebruiken in nieuwe producties.

Beeld en Geluid was in 2021 locatie en host voor de prestigieuze Illustratie

Biënnale. Ter gelegenheid daarvan kregen twee illustratoren de opdracht tot het maken van een zeeafdruk, geïnspireerd op archiefbeelden uit de open collectie.

In samenwerking met producenten-alliantie NAPA werden tijdens het Nederlands Film Festival producenten en andere filmprofessionals uitgenodigd voor een bijeenkomst over het praktisch gebruiken van archiefmateriaal. Producenten van Topkapi Films en Witfilm vertelden voor een volle zaal over hun producties in samenwerking met Beeld en Geluid.

Tijdens de Dutch Media Week bood de werkplaats *Makers over de Vloer* ruimte aan de kunstenaars Nanna de Jong en Willem de Haan om een week met archiefmateriaal te werken. In de 'All You Can Print'-werkplaats kon iedereen zelf aan de slag met geprinte stills van televisiebeelden uit de open collectie van Beeld en Geluid.

Ultraviolette and the Blood Spitters Gang - winnaar Beeld en Geluid IDFA ReFrame Award 2021

Met het partnerschap met documentairefestival IDFA plaatst Beeld en Geluid zich midden tussen de documentairemakers, een doelgroep die intensief gebruik maakt van archieven. Het belang van deze doelgroep wordt onderstreept met de uitreiking van de Beeld en Geluid IDFA ReFrame Award voor beste creatieve gebruik van archief, gewonnen door 'Ultraviolette and the Blood-Spitters gang' van Robin Hunzinger. Daarnaast was voor iedere zaal- en online vertoning de Beeld en Geluid-trailer te zien, was er de jaarlijkse Beeld en Geluid-lunch voor Nederlandse en buitenlandse filmmakers en een tweetal inhoudelijke debatten over archiefgebruik.

**WAT KAN JIJ
MET ONZE
COLLECTIE?**

Kijk op beeldengeluid.nl/makers

BEELD EN GELUID

O, Collecting Eggs Despite the Times
Regie: Pim Zwier, producent: Moondocs

(archiefbeelden uit de collecties van o.a. Beeld en Geluid, NARA en Chronos Media)

Competitie IDFA Award for Best Dutch Film
Competitie Beeld en Geluid IDFA ReFrame Award

Filmmaker Pim Zwier presenteerde tijdens IDFA zijn documentaire 'O, verzamelen van eieren in weerwil van de tijd'. Zijn film over een verzamelaar van eieren tegen de achtergrond van de naderende oorlog bevat bijna uitsluitend archiefmateriaal en Beeld en Geluid. De film won de IDFA Award voor Beste Regie in de Envision Competition.

© Foto: Bert Verhoeff, Nationaal Archief, Den Haag

Een bijzondere collectie die eind 2021 DAAN instroomde, is de privécollectie van Johan Ferrier. Ferrier – de laatste gouverneur en eerste president van Suriname - filmde zelf met zijn 8mm camera zowel officiële bezoeken aan andere staatshoofden als zijn gezinsleven. Deze films worden door zijn dochter Kathleen Ferrier (en de rest van de familie) in bruikleen gegeven aan het Nationaal Archief Suriname. Beeld en Geluid zorgt er middels een Tenancy-constructie voor dat het materiaal niet alleen veilig en duurzaam wordt gearchiveerd, maar ook in Nederland beschikbaar wordt gesteld voor onderwijs, onderzoek en professioneel hergebruik. Daarnaast zorgt Beeld en Geluid ervoor dat het 8mm-materiaal naar de Nederlandse archiefstandaarden wordt gedigitaliseerd.

ARCHIEFDIENSTVERLENING

De zogeheten *Tenancy*-dienst van Beeld en Geluid laat andere organisaties gebruik maken van onze expertise en digitale infrastructuur die nodig is om AV-materiaal duurzaam te archiveren, beter vindbaar te maken en beschikbaar te stellen. Deze dienst wordt sinds een paar jaar geboden aan onder andere mediabedrijven, podiumkunstinstituten en erfgoedinstellingen. Grootste afnemers van deze dienst zijn ESPN/Disney en de Tweede Kamer/Nationaal Archief. Zij slaan al jaren hun AV-materiaal in grote getale op bij Beeld en Geluid. In 2021 is er een aantal interessante afnemers van deze dienst bijgekomen. Zo tekende het Nederlands Dans Theater een *Tenancy*-overeenkomst en liet honderden registraties van hun voorstellingen DAAN instromen. Deze prachtige registraties gaan ruim vijftig jaar terug en hiermee is een uniek deel van de Nederlandse cultuurgeschiedenis die via de kanalen van Beeld en Geluid aan te vragen is. Ook maritiem aannemer Koninklijke Van Oord heeft zijn AV-archief ondergebracht in DAAN. Hiermee zijn unieke beelden over de aanleg van stormvloedkeringen, dijken

en hele eilanden raadpleegbaar. Daarnaast heeft Erfgoedpark Batavialand hun AV-collectie maritieme archeologie gearchiveerd bij Beeld en Geluid.

Voor Rechtbank Den Haag archiveren we al sinds het begin van strafproces rond de MH17 de registraties vanuit de zaal. In 2021 leverde Beeld en Geluid een terugkijkfunctie voor nabestaanden en geïnteresseerden van over de hele wereld. Voor de procesdagen waarbij internationale nabestaanden konden spreken, zijn extra taalversies beschikbaar gesteld.

Met het oog op het verbeteren van de dienstverlening is het initiatief genomen om het ISO 27001 certificaat voor informatiebeveiliging te behalen, waar wij in 2021 in zijn geslaagd. Tezamen met het prestigieuze Core Trust Seal-certificering beschikt Beeld en Geluid over de hoogste standaarden op gebied van digitale archivering.

MEER DAN ALLEEN TELEVISIE

Naast de toevoegingen aan het archief vanuit onze media-wettelijke taak, richt Beeld en Geluid zich ook op het archiveren van commerciële televisie en nieuwe(re) online media, zoals webvideo's en websites, uit het oogpunt van media-erfgoed.

Betty Asfalt TV

In 2021 is het aantal geselecteerde webvideo's met maar liefst 311 procent toegenomen ten opzichte van 2020. In totaal zijn er 6.445 video's geselecteerd om aan de collectie toe te voegen, tegenover 1.565 in 2020. Een deel van deze toename is toe te schrijven aan de verdubbeling van het aantal gearchiveerde losse webvideo's. Daarnaast zijn we het afgelopen jaar verder gegaan met het archiveren van video's afkomstig van sociale media platform TikTok. Ook hebben we een start gemaakt met een selectie video's van Instagram. Het gaat nu nog om een relatief beperkte selectie van de laatstgenoemde platforms, maar de verwachting is dat de aantallen in 2022 behoorlijk zullen stijgen. Sinds eind 2020 verzamelen we video's die oorspronkelijk als livestream op YouTube zijn uitgezonden. Denk bijvoorbeeld aan politieke partijcongressen, live vragensessies van bijvoorbeeld Mark Rutte en Hugo de Jonge over het coronabeleid en livestreams van Betty Asfalt TV.

Het collectioneren van webvideo gebeurde tot nu toe hoofdzakelijk door handmatige selectie. Aan het einde van 2020 is een begin gemaakt met het automatisch integraal verwerven van YouTube-kanalen. Deze methode wordt vooralsnog alleen toegepast op kanalen van politieke partijen, het materiaal van

aspirant-omroepen en het YouTube-kanaal van de Universiteit van Nederland.

De grootste toename in het totaal aantal binnengehaalde webvideo's in 2021 is te danken aan de automatische instroom van materiaal van politieke partijen, maatschappelijke organisaties en (aspirant-)omroepen van de NPO. Niet alleen nieuw geplaatste video's van deze kanalen worden voortaan automatisch aan het archief toegevoegd, ook verwerven we met terugwerkende kracht het oudere materiaal.

Onderdeel	2021	2020
Video's kanalen	626	792
Losse video's	892	394
Video's politieke partijen, maatschappelijke organisaties, (aspirant-) omroepen NPO	3.979	37
Video's publieke omroep	516	323
TikTok-video's	373	19
Instagram-video's	59	
Totaal video's	6.445	1.565

THUISONDERWIJS | Zo Pak Ik Het Aan | VLOG

Weinig verbazingwekkend is dat de coronacrisis ook een stempel drukte op de webvideocollectie in 2021. Enkele coronagerelateerde webvideo's die we opnamen in de collectie zijn:

- [THUISONDERWIJS | Zo Pak Ik Het Aan | VLOG \(My Best Self, februari 2021\)](#)

Juliette is schrijver en maakt video's over productiviteit en zelfontwikkeling. Daarnaast houdt ze online dagboeken bij. In deze video filmt ze een dagje uit haar leven tijdens de tweede lockdown. Hoe combineert Juliette haar werk in huis met het thuisonderwijs van haar vierjarige kleuter?

- [7 TIPS om NIET GEK TE WORDEN tijdens corona](#)
Je bent niet alleen (Lise van Wijk, april 2021) Lockdown hier, avondklok daar, talloze besmettingen. Overal waar je kijkt, lijkt het over het coronavirus te gaan. Niet gek dus dat je er soms even helemaal moedeloos van wordt. Lise geeft in deze video 7 tips voor je mentale gezondheid in deze crisistijd.
- [Help de museumsector! Het waarom en hoe van Thuismuseum.nl - Thuismuseum #introduce](#)
Cultuurhuizen en musea zijn sinds de coronacrisis plots helemaal leeg. Dit doet alle cultuurliefhebbers enorm veel pijn, maar de culturele instellingen nog meer. Daarom brengt het nieuwe YouTube-kanaal Thuismuseum (van de makers van My Daily Shot of Culture) de musea bij ons thuis.

Doing MÅNESKIN's Makeup!

OVEREENKOMSTEN

In 2021 hebben we met 27 nieuwe YouTube- TikTok en Instagram- kanalen een overeenkomst afgesloten om een jaarlijkse selectie van hun content op te nemen in ons archief, tegenover 19 overeenkomsten in 2020. In totaal heeft Beeld en Geluid nu met 122 kanalen een overeenkomsten afgesloten. In het oog springende kanalen zijn:

- [Radio 538](#), video's uit de online series Release reacties, Lovers x haters, Fail succes, Binnenpret met, Music memories en losse video's zoals visual radio bij bijzondere radiomomenten.
- [Cultuur in Actie!](#), een nationale demonstratie waarmee aandacht wordt gevraagd voor het belang van de culturele sector tijdens de coronacrisis. Omdat verzamelen op het Malieveld niet altijd mogelijk is, gebeurt dat door livestreams op [www.cultuurinactie.nl](#).
- [Universiteit van Nederland](#), een stichting met als missie om wetenschap toegankelijk te maken voor iedereen. De beste wetenschappers van Nederland geven gratis college op internet over zeer diverse onderwerpen. Van dit kanaal gaan we alle video's binnenhalen (meer dan duizend) en de nieuwe video's stromen automatisch in.

Maar gelukkig speelde er ook genoeg dat niet coronagerelateerd was. Een paar in het oog springende video's:

- [Koningin Wilhelmina aan de harddrugs](#) (A la Bart Producties, oktober 2021)
Wistje Datje: leuke onbekende geschiedenisfeitjes van één minuut gemaakt in het kader van de Maand van de Geschiedenis in oktober 2021. Wist je dat koningin Wilhelmina tijdens de Tweede Wereldoorlog jarenlang aan de harddrug 'crystal meth' zat?
- [Dit deed je als je een puber in de jaren 80 was](#) (Tis Hier Geen Hotel, april 2021)
Cabaretières Ellen Dikker en Dianne Liesker maken korte herkenbare humoristische video's over (over)leven met pubers voor [www.tishiergeenhotel.nl](#), het platform van Martine de Vente en Saskia Smith voor iedereen met een puber in huis.
- [Doing MÅNESKIN's Makeup! Eurovision 2021 Winner | NikkieTutorials](#) (NikkieTutorials, juni 2021)
Nikkie heeft de winnaar van het Eurovisie Songfestival 2021 in de studio! Nikkie spreekt de band over toekomstplannen en ze geeft zanger Damiano een stoere look.

GAMES

Het aantal videogames dat is toegevoegd aan de collectie is dit jaar flink gestegen. Dit jaar zijn 16 games geacquireerd. Vijf van deze nieuwe titels staan in de Games Canon, waarmee we nu 33 van de 71 Canon games hebben weten te collectioneren.

Nijmeegs Avontuur, Wim Couwenberg, 1980

WEBSITES

De webcollectie is uitgebreid met een 25 nieuwe websites, waarmee de collectie nu 410 websites omvat. Om de meer interactieve websites vast te leggen zijn we begonnen met het uitvoeren van screenrecordings: tijdens het handmatig navigeren door een interactieve website staat er een recorder aan die opneemt wat er op het scherm gebeurt. Het resultaat is een hoge kwaliteit video van de inhoud van de website waarbij het doel is om een algemene indruk te geven van de site. Het voordeel van screenrecordings is dat de meest interactieve websites vastgelegd kunnen worden, inclusief bewegend beeld en geluid. Inmiddels zijn er zo'n 30 screenrecordings gemaakt van verschillende interactieve websites. In verband met de aanbestedingsregels waren we in 2021 verplicht een aanbestedingsprocedure uit te schrijven voor wie onze webarchiveringleverancier zou worden. Uit de procedure is het Amerikaanse "Internet Archive" als beste kandidaat uit de bus gekomen. Internet Archive is het bedrijf achter de bekende wayback machine: een website waarin je kunt struinen tussen miljoenen oude websites.

SCHENKINGEN

Elk jaar komen diverse bijzondere schenkingen binnen van particulieren en van professionele partijen. In 2021 hebben we 125 schenkingen aangenomen, variërend van audio- en videomateriaal tot bijzondere papier- en objectencollecties. Hieronder bevonden zich de uitgebreide reclamecollectie van koffiefabrikant Douwe Egberts (637 videobanden en films), een pop van Ome Joop uit het iconische programma De Dik Voormekaar Show, de filmtafel van cineast Louis van Gasteren, een enorme filmprojector gebruikt door de Nederlandse marine en de filmcollectie van Jan Johan van der Kam, plantage-eigenaar op Java.

Een aparte vermelding verdient een drietal teruggevonden fragmenten van Ja Zuster, Nee Zuster, de legendarische tv-serie uit de jaren '60 van de vorige eeuw, met de liedjes 'Bello (niet zo trekken)', 'Harry (wat heb je met je haar gedaan?)' en 'Stroei-voei'.

DIGITALISERING

Het Team Digitalisering heeft in 2021 zoveel mogelijk doorgewerkt in het gebouw en er zijn - ondanks de beperkingen - weer meer dragers gedigitaliseerd dan in 2020. In totaal is er meer dan 5000 uur materiaal vanuit diverse analoge dragers gedigitaliseerd. Naast het digitaliseren van de dagelijkse aanvragen van zakelijke klanten en particulieren, digitaliseert het Team Digitalisering ook film, audio en video dragers van nieuw binnengekomen acquisities en van collectie-onderdelen die nog niet digitaal beschikbaar zijn.

Het absolute hoogtepunt van 2021 vormt de verwerving van de collectie van het Europees Songfestival (ESF). Hiervan hebben we niet alleen de collectie aangevuld met nog ontbrekende edities, maar zijn er ook edities gereconstrueerd door beeld- en radiocommentaar te combineren. Ook hebben we een grote hoeveelheid webvideo, draaiboeken en (decor)objecten toegevoegd aan onze collectie, met als klap op de vuurpijl de pakken van presentator Jan Smit en oud-winnaar Duncan Laurence en de jurken van presentatoren Edsilia Rombley, Chantal Janzen en Nikkie de Jager

MUZIEKWEB

Om 0:00 uur op 1 januari 2022 was het zover: Muziekweb, de publieke Spotify, en Beeld en Geluid fuseerden officieel. Dat mooie moment behoort daarmee dus niet tot dit jaarverslag 2021, maar alles wat er is gedaan om dat moment mogelijk te maken wél. In 2021 is namelijk hard gewerkt aan de voorbereidingen van deze voor Nederland belangrijke fusie. Dit is gedaan door een team van medewerkers van Muziekweb en van Beeld en Geluid, alsmede door externe experts en begeleiders.

Muziek ontspant, inspireert, enthousiasmeert en is een katalysator van herinneringen en sentimenten. Het vormt een integraal onderdeel van ons leven. Iedereen zou dan ook laagdrempelig toegang moeten hebben tot muziek en hierbij niet alleen gestuurd moeten worden door commerciële belangen en algoritmes. Het aanbod van muziek is groter dan ooit, maar daarmee ook de invloed van grote techbedrijven die zich meer en meer mengen in de vraag wat wij leuk of goed zouden moeten vinden. Muziekweb maakt bibliotheekbezoekers al decennia lang onafhankelijk wegwijs in de veelvoud van muziekstijlen, platformen, labels en belangen. De gids- en informatie-functie die Muziekweb biedt, is een groot goed en is het meer dan waard

om in de veranderende digitale wereld een duurzame plek te krijgen in het medialandschap. Natuurlijk wel op een eigentijdse en aansprekende manier. Muziekweb en Beeld en Geluid bundelen daarom de krachten om deze taak in stand te houden, te verstevigen, te vernieuwen en op termijn uit te bouwen.

Ook voor het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is deze dienst van grote waarde. Al in 2020 vroeg Minister Van Engelshoven aan Beeld en Geluid en Muziekweb om de mogelijkheden voor intensieve samenwerking of samengaan te verkennen, om zo de toekomst van Muziekweb te borgen. Dit resulteerde in een visiestuk en later een plan van aanpak waarin Beeld en Geluid

Fusie Muziekweb en Beeld en Geluid zorgt voor een van de grootste Europese muziekcollecties

en Muziekweb aangaven dat de meeste winst voor de gebruiker te behalen valt door de krachten definitief te bundelen en over te gaan tot een juridische fusie. Door het samengaan ontstaat er niet alleen een unieke muziekcollectie; door de krachten te bundelen ontstaan er vooral mogelijkheden om de verschillende doelgroepen nog beter te bedienen via de best bezochte publieke instelling van Nederland: de openbare bibliotheek. Daarom zullen we de komende periode werken aan verbeterde digitale dienstverlening, publiekprogrammering rondom muziek en het bestendigen van duurzame toegang tot ons muzikale erfgoed.

In 2021 lag de focus op het maken van de plannen en het doorlopen van de noodzakelijke, al dan niet juridische stappen. In 2022 zal de aandacht vooral liggen op het in elkaar schuiven van de twee organisaties en later het doorontwikkelen van de diensten. Daarbij staat één ding voorop: de gebruiker gaat er op vooruit.

In 2021 was onze belangrijkste doelstelling voor de doelgroep Onderwijs een landelijk bereik creëren. Dit betekende het online bereik vergroten, het land in met workshops en het bereik van onze Haagse locatie uitbreiden. In een jaar waarin lockdowns de maatschappij en zeker het onderwijs opnieuw parten speelden, mogen we tevreden zijn met de resultaten die zijn behaald op dit vlak. We consolideerden het online gebruik van de media collectie beeldengeluidopschool.nl en er werden workshops gegeven in het hele land waarbij de Mediaschatkist is ingezet in 83 workshops. In Den Haag hebben - ondanks lockdowns - 60 klassen een workshop gevolgd. In 2021 is een start gemaakt met het interactief en mobiel maken van de workshops voor VO en MBO, mede dankzij een in 2020 toegezegde projectbijdrage van Fonds 21 tot loopt tot eind 2023.

Het huidige onderwijsaanbod van Beeld en Geluid is nog relatief 'jong'; sinds schooljaar 2018/2019 werken we met een nieuw concept. Dit concept is in het afgelopen jaar aangescherpt waarbij inhoudelijke verbeteringen in de producten zijn gemaakt. Ook de marketing wordt steeds effectiever: we weten steeds beter met welke middelen en op welk moment we de doelgroep het beste bereiken. Tenslotte is in 2021 ingezet op de ontwikkeling van producten die aansluiten bij ons nieuwe Mediamuseum, zoals workshops en masterclasses.

ONDERWIJS ONLINE - BEELDENGELUIDOPSCHOOL.NL

De unieke gratis online media collectie met meer dan 150.000 programmatitels, heeft in dit tweede jaar na de *relaunch* hard aan de positie binnen het overvolle aanbod aan online content voor het onderwijs, gewerkt en met succes. Het online thuisonderwijs heeft een positieve impuls gegeven aan het gebruik van digitale leermiddelen en online media content. Dat de mediacollectie van Beeld en Geluid positie aan het verwerven is binnen het overdadige aanbod van online content voor deze doelgroep, blijkt uit het feit dat 80 procent van de 83.000 bezoekers van de mediacollectie-site nieuw is. De waardering van docenten, studenten en leerlingen voor de collectie en de toepassingsmogelijkheden neemt toe, zo blijkt uit het rapportcijfer dat van 6,2 in 2020 steeg naar een 7,2 in 2021. De technische verbetering van de technische prestaties van de site heeft zeker bijgedragen aan de positieve gebruikerservaring.

2021 is het eerste jaar van onze vijfjarige campagne om de mediacollecție meer bekend te maken onder de onderwijs doelgroep. Dat doen we onder meer door samen met docenten, studenten en leerlingen relevante video- en audiofragmenten te selecteren voor online lesmateriaal over bijvoorbeeld gender, inclusiviteit en postkolonialisme, die we publiceren op LessonUp - een online lessen bibliotheek.

Om het enorme aanbod van de collectie beter te matchen met de vraag van de gebruikers, organiseerden we met de Stichting Leerplanontwikkeling het eerste 'Zoektermen lab' voor het geschiedenisexamen havo/vwo. Hierin worden zoektermen gekoppeld aan relevante items in de collectie, zodat deze beter gevonden worden. Onze inzet was effectief en resulteerde in meer deelnemers aan online groepen op LinkedIn en Facebook (+2000 leden) waar gebruikers elkaar onderling tippen. Ook was er een groei van 600 deelnemers te zien aan onze online trainingen over het gebruik van het platform en inmiddels zijn er vijf hogescholen waarvoor we modules 'Leren met media' ontwikkelden.

Om als media-instituut bij te dragen aan de professionalisering van docenten in het snel digitaliserende onderwijs, lanceerden we de nieuwe Media & Onderwijs Prijs Digitale Didactiek. Het gesprek dat door de uitreiking van deze prijs op gang komt, is een welkome aanvulling volgens de onderwijsspecialisten in de jury: *"Eindelijk even de tijd voor het vakinhoudelijke gesprek over hoe we media kunnen toepassen in het lesgeven."* - Daphne Kronemijer, ROC Friese Poort

Om de positie van het platform te versterken werken we intensief samen met diverse partners uit het onderwijsveld. Naast de partnerschappen met LessonUp en met de Stichting Leerplanontwikkeling en natuurlijk met vele scholen en docenten, werd in 2021 ook een samenwerking gestart met Passionate Bulkboek: een stichting die jongeren op school stimuleert om te gaan lezen. We startten samen met deze stichting het concept 'Beeld en Geluid bij je boek', waarbij leerlingen archiefbeelden konden koppelen aan elf populaire jeugdboeken. Daarmee bereikten we 30.000 leerlingen in het voortgezet onderwijs.

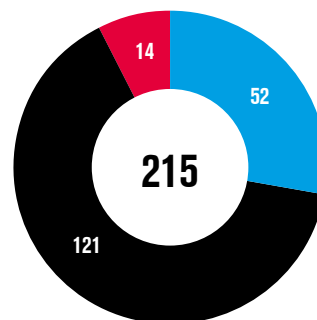
In aanvulling hierop ontwikkelden we het audioformat #DeZin: een uitdaging voor leerlingen om één zin uit hun gelezen boek te kiezen die ze het meest intrigeert, en die keuze in een audiobestand toe te lichten. De Libris Literatuur Prijs is ondertussen ook aangesloten bij dit initiatief. In samenwerking met Leesclub Nescio, bestaande uit zes jongen van vijftien en zestien, haalden we een mediawaarde van meer dan € 150.000 met hun optreden in het programma de Vooravond op NPO 1, waar leden van de leesclub vertelden over archiefmateriaal bij de door hun gekozen boeken.

Voor de Museumvereniging ontwikkelden we tenslotte een serie online workshops, waarin we educatoren van erfgoedinstellingen, kleinere en middelgrote musea hielpen om hun educatieve aanbod te verrijken met historische én actuele audio en video.

ONDERWIJS ONSITE & OFFSITE

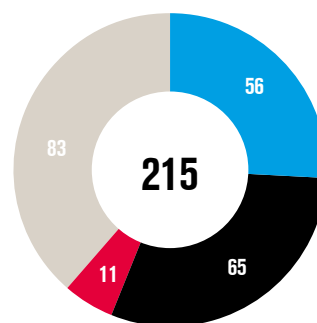
Ondanks de coronacrisis en de sluiting van het museum in Hilversum, hebben we met ons aanbod dit jaar toch 5751 leerlingen bereikt. Een prima resultaat in een jaar waarin maandenlang online onderwijs werd gegeven en scholen last hadden van ziekteverzuim, klassen in quarantaine en leerachterstanden. In totaal gaven we 215 workshops, 19 rondleidingen en reden we 7 keer met de Hillywoodtour. 56 van deze workshops gaven we in Hilversum, dat nog wel beschikbaar was als workshoplocatie, 65 in Den Haag, 11 online en 83 op een externe locatie. We gaven 52 workshops aan het basisonderwijs, 121 aan het VO/MBO en 14 aan het HBO/WO. De keuze om met onze Mediaschatkist het land in te gaan blijkt een goede: inmiddels wordt 40 procent van onze workshops offsite, ofwel buiten het gebouw gegeven. Juist in coronatijd wilden scholen hun reisbewegingen beperken. Een workshop door een museumdocent in de klas bood daarom voor veel scholen uitkomst.

Verdeling workshops naar onderwijsniveau

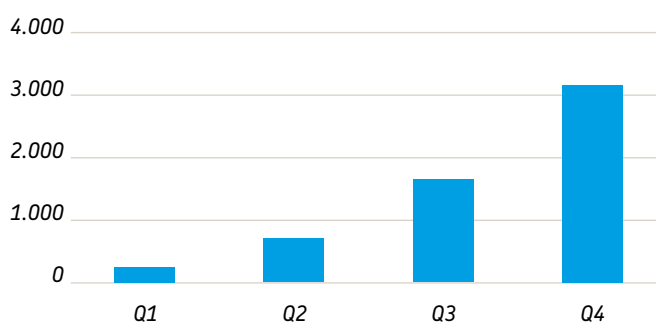
■ Basisonderwijs ■ VO/MBO ■ HBO/WO

Aantal workshops per locatie

■ Hilversum ■ Den Haag ■ Online ■ Extern

Aantal leerlingen versus kwartaal

Leerlingen en docenten zijn enthousiast over de workshops die we aanbieden. De docenten geven de workshops het rapportcijfer 8,0. We zijn in 2021 begonnen met het meten van de waardering door leerlingen. Zij zijn gelukkig ook enthousiast over ons aanbod en geven ons een 7,8. Van de workshops was 'Fake News' de meest populaire; deze werd 73 keer gegeven, gevolgd door 'Newsroom', die 33 keer werd afgenomen. Dat laat zien dat nieuwswijsheid een actueel en urgent thema blijft in een tijd waar desinformatie en fake news ook in Nederland steeds meer alomtegenwoordig is.

DOCENTEN EN LEERKRACHTEN

In 2021 besloten we ons meer te richten op het opleiden van (toekomstige) docenten en leerkrachten op het gebied van mediawijsheid om de lacune in hun kennis op dat vlak op te lossen. We bereikten 528 pabostudenten en 120 docenten en opleiders met ons aanbod. Daarnaast namen we deel aan een pilot voor het ontwikkelen van de minor Media- en filmeducatie bij de Pabo Leiden. Dit is een samenwerking met EYE, Hogeschool Leiden en Beeld en Geluid. Deze pilot was succesvol en de minor is nu officieel geaccrediteerd. In 2022 zal deze als

landelijke minor worden aangeboden. Ook ontwikkelden we nieuw lesaanbod voor docenten en leerkrachten. Samen met Diversion, een bureau voor maatschappelijke innovatie, ontwikkelden we de docententraining 'Dialogo in tijden van desinformatie'. Een training van twee dagdelen, waar we ingaan op de werking van (nieuws)media en desinformatie en de gevolgen daarvan voor de maatschappij én het klaslokaal. Docenten leren hoe zij het (mogelijk) schurende gesprek over desinformatie en polarisatie in de klas kunnen voeren en faciliteren.

Op het ROC Midden Nederland richting Zorg en Welzijn in Nieuwegein, gaven we een workshop 'Fake News'. De leerlingen op deze opleiding zijn via een lang, vaak moeizaam, vluchtelingentraject op deze opleiding terecht gekomen. De workshop kreeg een extra dimensie toen bleek dat de studenten stuk voor stuk uit landen kwamen waarin het verspreiden van desinformatie vanuit hogerhand aan de orde van de dag was. Dit leverde zulke goede gesprekken op, dat de workshop een nog diepere laag. De noodzaak van het leren herkennen van én het leren nadenken over *fake news* en desinformatie was voor deze groep glashelder.

SAMEN BEN JE STERKER

Na de afgelopen jaren investeren in en promoten van het vernieuwde onderwijsaanbod, zagen we in 2021 dat partners ons steeds beter weten te vinden voor samenwerking. Door samen met partners op te trekken, bereiken we sneller ons doel van landelijke dekking. We bundelen krachten zodat we met onze huidige middelen een groter bereik kunnen halen.

Zo werkten we met uitgeverij Essener samen voor de lesboeken Digitaal Burger-schap voor het mbo niveau 3-4. Digitaal burgerschap is een nieuw thema binnen het mbo en Beeld en Geluid adviseert hier binnen over de thema's 'De Mediasamenleving' en 'Uitdagingen van de mediasamenleving'. Daarnaast wordt er in de lesboeken verwezen naar het workshopaanbod van Beeld en Geluid.

Gesubsidieerd door de Gemeente Hilversum startten we de pilot Nieuws Lokaal in samenwerking met NH Nieuws, het A. Roland Holst College, studenten Journalistiek aan de Hogeschool Utrecht en media-studenten van MOOS productiehuis van MBO-College Hilversum. Vijftien scholieren hebben zich aangemeld om in de huid te kruipen van journalisten en uiteindelijk een live tv-uitzending te maken van zelfgemaakte nieuwsitems. Beeld en Geluid verzorgden twee lessen over journalistieke principes, nieuwswaarde- en selectie en leerden leerlingen zelf een voxpop maken. Het journaal dat ze hiervan maakten, werd uitgezonden op NH Gooi.

We nemen deel aan het Europese project SMILE. In dit project werken Spaanse, Vlaamse en Nederlandse partners samen aan de ontwikkeling van een lessenserie over desinformatie en fake news, inclusief bijbehorende train de trainer-module voor docenten en bibliothecarissen.

Ongeveer 70 studenten van de Kunst-academie St. Joost in Breda en Den Bosch die *Illustrated* en *Animated Storytelling* studeren, maakten illustraties en animaties waarin ze begrippen uit de mediawijsheid verbeelden. Dit werk leidde

tot een expositie in Beeld en Geluid Den Haag. Het werk zal in onze workshops en marketinguitingen een rol krijgen.

We werkten samen met de Openbare Bibliotheek Amsterdam. In aansluiting op hun expositie 'The Glassroom', over data en privacy, gaven wij de workshops 'Baas in eigen Bubbel' en 'Fake News'.

We werken al enige jaren samen met omroep HUMAN voor het geven van de masterclass 'Medialogica'. Deze masterclass gaat over de mechanismen die schuilgaan achter grote gebeurtenissen in het nieuws en media-hypes. Sinds kort bieden we samen met het Vredespaleis in Den Haag een

arrangement aan, waarbij scholieren starten met een workshop 'Medialogica' in Beeld en Geluid Den Haag en vervolgens het Vredespaleis bezoeken. Daarnaast bieden we de workshop aan als educatief programma bij de theatervoorstelling 'Op Klompen door de Dessa' van Studio Immersief. De 'Medialogica' masterclass behandelt na de theatervoorstelling de rol van media in de beeldvorming rond de politieke acties in Indonesië.

Als laatste startten we in 2021 een samenwerking met de Zilveren Camera. Stagiaire Josca van den Berg ontwikkelde een lesprogramma rond fotojournalistiek voor jongeren in het voortgezet onderwijs.

FONDSENWERVING

- Een deel van de totale bijdrage van het VSBfonds aan het project 'Een nieuw Mediamuseum voor iedereen' wordt besteed aan de realisatie van de educatieve museumapp voor bezoekende schoolklassen (€30.000).
- De Gemeente Hilversum kende € 9.000 toe voor de pilot van 'Nieuwslokaal Hilversum'.
- Na een succesvolle pilot 'Baas in Eigen Bubbel', een workshop over dataspooren en privacyvraagstukken op het internet, besloot het SIDNfonds een subsidie van € 69.000 toe te kennen voor de verdere realisatie van deze workshop.
- Van het Kickstart Cultuurfonds ontvingen we € 15.000 voor de ontwikkeling van 'The Journalist', een museumspel waarmee leerlingen uit het voortgezet onderwijs door middel van een serious game het museum worden rondgeleid. Ze maken in de game het werk af van een onderzoeksjournalist die een doofpotaffaire op het spoor gekomen is. Aan de leerlingen om er achter te komen wat er precies aan de hand is.

Nederlands Dans Theater archiveert bij Beeld en Geluid

BEELD EN GELUID ALS KNOOPPUNT: AVA_NET

Het afgelopen jaar is met succes gewerkt aan het verder vergroten van de zichtbaarheid van AVA_Net: een belangrijk netwerk van audiovisuele collectiehouders in Nederland. In lijn met onze vernieuwde contentstrategie verschijnt er maandelijks een goed gevulde nieuwsbrief voor de AVA_net leden (archieven, musea, bibliotheken) met interviews, artikelen, *highlights* uit de Kennisbank en aankondigingen vanuit het veld. De redactie van de nieuwsbrief wordt gevormd door collega's uit het netwerk die soms zelf content produceren of artikelideeën aandragen aan Beeld en Geluid. Het maandelijks uitsturen van de nieuwsbrief wordt goed ontvangen door het veld en begint haar vruchten af te werpen. Dit is terug te zien in een toename van het aantal abonnees, het hoge percentage ontvangers dat de nieuwsbrief opent en nieuwe gezichten bij online evenementen van AVA_Net.

In februari organiseerde AVA_Net een webinar voor haar achterban met de

titel 'One Step Beyond - doe meer met je online AV-collectie', met bijdragen van het Geheugen van Nederland en Europeana. Het AVA_Net Symposium met het thema 'Kiezen voor kansen', vond plaats in juni. Tijdens het symposium ontving gepensioneerd Beeld en Geluid

medewerker Annemieke de Jong de eerste AVA_Net Underscore Award voor haar lange carrière in het AV-erfgoeddomein. Ze kreeg de oevreprijs digitaal uit handen van voorzitter Harry Romijn van de Domeinraad van AVA_Net.

NETWERK DIGITAAL ERFGOED

Het Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE) heeft als missie om met alle erfgoedinstellingen in Nederland een stelsel van landelijke voorzieningen en diensten te ontwikkelen voor het verbeteren van de zichtbaarheid, bruikbaarheid en houdbaarheid van digitaal erfgoed. Beeld en Geluid levert als landelijk knooppunt voor de audiovisuele sector binnen NDE een actieve bijdrage aan de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed, in het bijzonder rondom de duurzaamheid, uitwisselbaarheid en toegankelijkheid van media en audiovisueel erfgoedmateriaal.

Voor het NDE is Beeld en Geluid dit jaar bezig geweest met verschillende projecten. Zo publiceerden we binnen Dutch Collections for Europe informatie over de digitale objecten van erfgoedinstellingen die onderdeel worden van het NDE Dataset Register. Daarmee wordt de Digitale Collectie beter vindbaar en opent het de deur naar breder gebruik deze Collectie. Verder leverde het NDE software-archiveringsproject een rapport op over het bewaren en emuleren van webbrowsers. Dit rapport brengt ons een belangrijke stap verder in het leren archiveren van webcontent. Daarnaast publiceerden we de tweede versie van de Erfgoedkit, een online *toolbox* om erfgoed digitaal te ontsluiten. In deze tweede versie zijn veel scherpere keuzes gemaakt in de content en is de site uitgerust met een meer eenvoudige menu-structuur.

Voor samenwerking tussen erfgoedinstellingen en de creatieve industrie is ruimte binnen het Makers Programma. Een programma met als doel om kunstenaars, ontwerpers en makers in de breedste zin van het woord te inspireren met en door erfgoed voor het maken van een nieuw werk. Er zijn in totaal vier bijeenkomsten georganiseerd en gewerkt aan een onderzoeksrapport over manieren waarop erfgoedcollecties hergebruikt worden, samen met onderzoekers van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Het laatste kwartaal van 2021 stond grotendeels in het teken van het afronden van het meerjarige programma 'Erfgoed digitaal voor allemaal'. Een programma met een looptijd van 2019 tot 2021, waarvoor het ministerie van OCW een subsidie verstrekke. Het programma bestond uit 9 hoofdprojecten die onderverdeeld waren in 28 deelprojecten op het gebied van houdbaar, bruikbaar en zichtbaar maken van digitaal erfgoed. Ook is actief bijgedragen aan uiteenlopende activiteiten binnen de Maand van het Digitaal Erfgoed, bijvoorbeeld door gastheer te zijn voor de slotbijeenkomst 'Heritage meets Makers' van het Makers Programma. Bij het organiseren van deze dag is samengewerkt met het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Het Nieuwe Instituut.

'Geheugen van Nederland' is een platform waarop in brede zin de verhalen van ons digitale erfgoed worden gedeeld. Beeld en Geluid is één van de participerende erfgoedinstellingen. Het platform is een succes: de publicaties op verschillende social media kanalen leverden 31 miljoen hits op. Dit jaar heeft Geheugen van Nederland haar meerjarenplan uitgewerkt en gedeeld met de participerende erfgoedinstellingen. De ambitie was om in januari 2022 deze nieuwe strategie vast te leggen voor de looptijd van drie jaar, en dat is gelukt. Dit is in lijn met de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed.

PODIUMKUNST.NET

Dit jaar is gestart met een nieuw netwerk: Podiumkunst.net - de schatkamer van collecties uit de podiumkunsten. De initiële periode voor dit project is vier jaar. Podiumkunst.net verbindt de archieven van de Nederlandse podiumkunsten en stelt deze open voor makers, onderzoekers en liefhebbers. Het einddoel is een integraal en toegankelijk digitaal overzicht van het Nederlandse podiumkunst. De organisatie kreeg definitief vorm toen zeven partners - naast Beeld en Geluid ook Stichting Omroep Muziek, Nederlands Jazz Archief, Muziekweb, Allard Pierson, Stichting

Theaterkrant en Stichting Theater in Nederland - de consortiumovereenkomst ondertekenden.

Ter versteviging van de organisatie gingen in 2021 een programmamanager en communicatiemedewerker aan de slag, vanaf januari 2022 is daar een coördinator projecten en activiteiten bijgekomen. Voor de inhoudelijke feedback op de plannen van Podiumkunst.net zijn er twee domeinraden samengesteld, op het gebied van theater en muziek. Daarnaast is nadrukkelijk samenwerking gezocht met collega's in het netwerk, zoals het Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE), het Netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur (NADD) en het Kennisinstituut voor digitalisering in de cultuursector (DEN).

In 2021 werkten we aan het presenteren van de missie en doelstellingen van Podiumkunst.net. Bijvoorbeeld met de lancering van de website en de sociale mediakanalen en door deel te nemen aan uiteenlopende evenementen, georganiseerd door en met partners binnen Podiumkunst.net. In mei besteedde Theaterkrant Magazine aandacht aan hergebruik van archiefmateriaal uit de podiumkunsten in het themanummer "De Collectieven". Daarin schetst het magazine aan de hand van het oeuvre van theatermaker Jan Joris Lamers hoe jonge makers inspiratie halen uit de theatercollectieven uit de jaren '60 en '70. Ofwel door hergebruik van het toneelrepertoire uit die tijd, ofwel door dit als input te gebruiken voor hun eigen originele werken.

In juni organiseerde Podiumkunst.net samen met De Taalunie de webinar 'De liefde voor muziek'. Het onderwerp was het inventariseren van het Nederlandstalig erfgoed op het gebied van de lichte muziek en hoe dit gezamenlijk te preservareren. In november organiseerde Podiumkunst.net haar eerste eigen netwerkevenement gericht op de podiumkunstensector, waar zes podiumkunstinstellingen hun best practices toonden op het gebied van digitalisering.

EUROPESE SAMENWERKING IN EUROPEANA

Europeana is in het leven geroepen om Europees digitaal cultureel erfgoed te promoten en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Een van de doelen is om Europa's culturele erfgoed beschikbaar te stellen voor hergebruik. Een deel van de Beeld en Geluid collectie is toegankelijk op Europeana via de koppeling met EUscreen, het expertnetwerk voor audiovisueel erfgoed. EUscreen levert een aanzienlijk deel van audiovisueel materiaal en data aan Europeana om zo bij te dragen aan een rijk en divers beeld van het Europese erfgoed.

Beeld en Geluid is sinds de start van Europeana betrokken bij projecten die gericht zijn op het gecureerd aanbieden van erfgoedcollecties. Hieronder worden enkele lopende projecten uitgelicht.

EUSCREEN

Binnen EUscreen is door een werkgroep gewerkt aan het toegankelijker maken van audiovisueel archiefmateriaal voor docenten en het aanpakken van kwesties als auteursrecht, videokwaliteit en inhoudsbeheer. Dit resulteerde in de publicatie van een *whitepaper* met bevindingen en aanbevelingen. Er is een video gemaakt op de EUscreen-website voor docenten om hen te informeren over EUscreen, Europeana en de voordelen van het gebruik van AV-archiefmateriaal ten behoeve van het onderwijs.

Subtitle-a-thon uitdaging Amsterdam

EUROPEANA XX

Europeana XX, richt zich op het zichtbaar en toegankelijk maken van twintigste-eeuwse content op het Europeana-platform. In het kader van dit project, gecoördineerd door Beeld en Geluid, is het afgelopen jaar gewerkt aan een aantal online tentoonstellingen en een podcast-serie. Ook heeft het project technische componenten opgeleverd die bijdragen aan de gebruiksvriendelijkheid van het Europeana platform. Tenslotte lanceerde Europeana XX een innovatief project om bezoekers meer te betrekken bij AV-erfgoed: de 'Subtitle-a-thon'. Een challenge waarbij mensen inloggen op een speciaal platform, archiefvideo's zo goed mogelijk moeten ondertitelen en strijden om prijzen.

EUROPEANA SPORT

Als onderdeel van het Europeana Sport-project zijn er in verschillende Europese landen collectiedagen georganiseerd waar het publiek hun interessante en unieke verhalen en objecten over sport met ons kon delen zodat die onderdeel kunnen worden van de Europeana sportcollectie.

Dit jaar bestaan de Olympische Spelen 125 jaar. Samen met Europeana XX en in samenwerking met sporthistoricus Jurryt van de Vooren is een pop-up tentoonstelling ontwikkeld die gratis te

bezoeken was op vier locaties in het centrum van Den Haag, met de titel 'Olympia aan Zee'. Deze tentoonstelling bevat materiaal van erfgoedinstellingen uit heel Europa en Japan. Ook werkte Beeld en Geluid samen met NOC*NSF om hun prachtige AV-collectie in Europeana te publiceren. Zo kon het materiaal uit deze collectie in de Olympia aan Zee tentoonstelling opgenomen worden.

EUROPEANA SUBTITLED

Afgelopen juni lanceerde Europeana het project: 'Europeana Subtitled'. Daarvoor leverden zeven Europese audiovisuele archieven (inclusief Beeld en Geluid) meer dan zesduizend hoogwaardige audiovisuele objecten over sociale, politieke en culturele veranderingen in Europa, van 1930 tot heden, zoals uitgezonden op televisie. Deze worden allemaal toegevoegd aan de database van EUscreen. Door middel van AI-technologie krijgt het audiovisueel materiaal (Engelse) ondertitels. Het project zal ook professionals op het gebied van cultureel erfgoed trainen in het gebruik van technologieën voor automatische spraakherkenning (ASR) en machinevertaling (MT).

Olympia aan zee: 125 jaar Olympische Spelen

EUROPEANA TRANSLATE

Het 'Europeana Translate'-project is in juni van start gegaan en heeft als doel verbindingen te leggen tussen Europeana en vertaaldiensten ontwikkeld door de Europese Commissie. Deze samenwerking zal de bruikbaarheid van erfgoedbronnen verbeteren door de metadata van meer dan 25 miljoen digitale erfgoedobjecten op Europeana te vertalen.

Het Europeana Translate-project is in juni van start gegaan met als doel verbindingen te leggen tussen Europeana en Automated Translation Digital Service Infrastructures zoals zie door de Europese Commissie ondersteund worden. Dit zal de bruikbaarheid van erfgoedbronnen verbeteren door de metadata van meer dan 25 miljoen records op Europeana te vertalen.

EUROPEANA CRAFTED

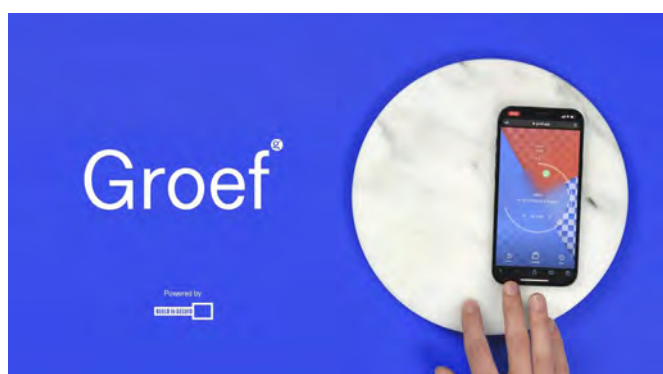
In september 2021 ging 'Europeana Crafted' van start. Dit project ondersteunt de overdracht van Europese ambachten aan toekomstige generaties, door het samenbrengen, verrijken en promoten van materieel ambachtelijk erfgoed en het behoud van immateriële vaardigheden en kennis van ambachtslieden.

SAMENWERKINGSPROJECTEN MET ERFGOEDINSTELLINGEN

In samenwerking met studenten van het masterprogramma 'Preservation and Presentation of the Moving Image' van de Universiteit van Amsterdam is een casestudy uitgevoerd over documentatie van virtual reality-producties door middel van interviews hierover met makers. Dit is een project in samenwerking met IDFA DocLab.

In september was Beeld en Geluid een van de drie hosts van de 'International Association of Sound and Audiovisual Archives' conferentie. Thema van deze editie was "Closing the gap for a new generation of sound and audiovisual archives".

In september is het landelijke project 'Oral History Knooppunt' van start gegaan; het project loopt een kleine twee jaar. Dit door het Mondriaan Fonds gefinancierde project, geleid door Stichting BMP, werkt aan het opzetten van een fysieke en online platform voor Nederlandse oral history-opnamen en een plek met informatie voor praktijkmensen. Beeld en Geluid is van plan om een centrale plek te worden voor best practices op het gebied van mondelinge geschiedenis en het delen van kennis.

Beeld en Geluid maakt historische platencollectie toegankelijk via Groef.app

Nederlandse gamestudio Vlambeer brengt collectie onder bij Beeld en Geluid

PERS EN JOURNALISTIEK

JOURNALISTIEK

ALISM

JOURNALISTIEK: OP ZOEK NAAR DE FEITEN? JOURNALISM: LOOKING FOR THE FACTS?

In deze interactieve presentatie ontdek je hoe journalisten de waarheid achterhalen. Je kunt zelf kiezen welke vragen je wilt stellen en hoe je wilt antwoorden. Dit helpt je te begrijpen hoe journalisten werken en hoe ze de waarheid achterhalen. Het is een leuke manier om te leren over journalistiek en de rol van de media in de samenleving.

Tijdens 'Cartooning for #PressFreedom' zijn inzendingen uit de World Press Freedom Cartoon Competition te zien. Winnaar was Keyvan Varesi met *Rock, Paper, Scissors (Iran)*.

PERSCOLLECTIE EN PROGRAMMERING

De collectie van het voormalige Nederlands Persmuseum wordt grotendeels beheerd door het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis te Amsterdam, op basis van een beheersovereenkomst. In 2021 zijn de volgende stappen gezet met betrekking tot de integratie en betere digitale toegankelijkheid van de collectie:

Allereerst opende in 2020 Beeld en Geluid Den Haag, waar thema's die dichtbij de essentie van de perscollectie liggen nader inhoudelijk worden uitgediept. Daarnaast is gestart met een data-migratieproject om het digitale gedeelte van de perscollectie in 2022 in te laten stromen in DAAN, het digitale hart van Beeld en Geluid. De terugvindbaarheid en zichtbaarheid van de perscollectie zal met beide initiatieven in de toekomst flink worden verbeterd. In de vaste expositie van Beeld en Geluid Den Haag worden objecten uit onze collectie rondom de persgeschiedenis en de journalistieke praktijk van nu getoond.

De collectie is aangevuld met analogo en digitaal erfgoed. Diverse archieven werden aangevuld zoals die van cartoonisten Tom Janssen, Henk Gijsbers, Theo Gootjes en Eppo Doeve. Het complete archief van de plotseling overleden Julius Vischjager, 'binnenhofnar' en eigenzinnig journalist, werd in veiligheid gebracht en geïnventariseerd. Noemenswaardig was de opname

van het archief van de alpinist, apotheker en journalist Rudolf Feenstra met daarin documenten rondom zijn werknemerschap bij De Telegraaf ruim honderd jaar geleden.

In de publieksprogrammering en bijeenkomsten voor professionals was er in samenwerking met Beeld en Geluid Den Haag veel aandacht voor journalistiek, onder andere tijdens de Dag van de Persvrijheid, True Stories Festival, Designalism, het Mediacollege van Roel Maalderink, de boekpresentatie van Ron Fresen en het Haags Fotodebat in samenwerking met ANP.

In de eerste helft van het jaar was bij Beeld en Geluid Den Haag de wisseltonstelling 'Cartooning for press freedom' te zien, met een combinatie van actuele internationale cartoons en historische spotprenten uit de collectie. Deze expositie is gerealiseerd in samenwerking met Cartoon Movement, Cartooning for Peace en het ministerie van Buitenlandse Zaken. Met Cartoon Movement is ook het project Evergreen Satire gestart, waarin de interactie wordt bevorderd tussen hedendaagse cartoonisten en archieven, instituten en musea met historische cartooncollecties.

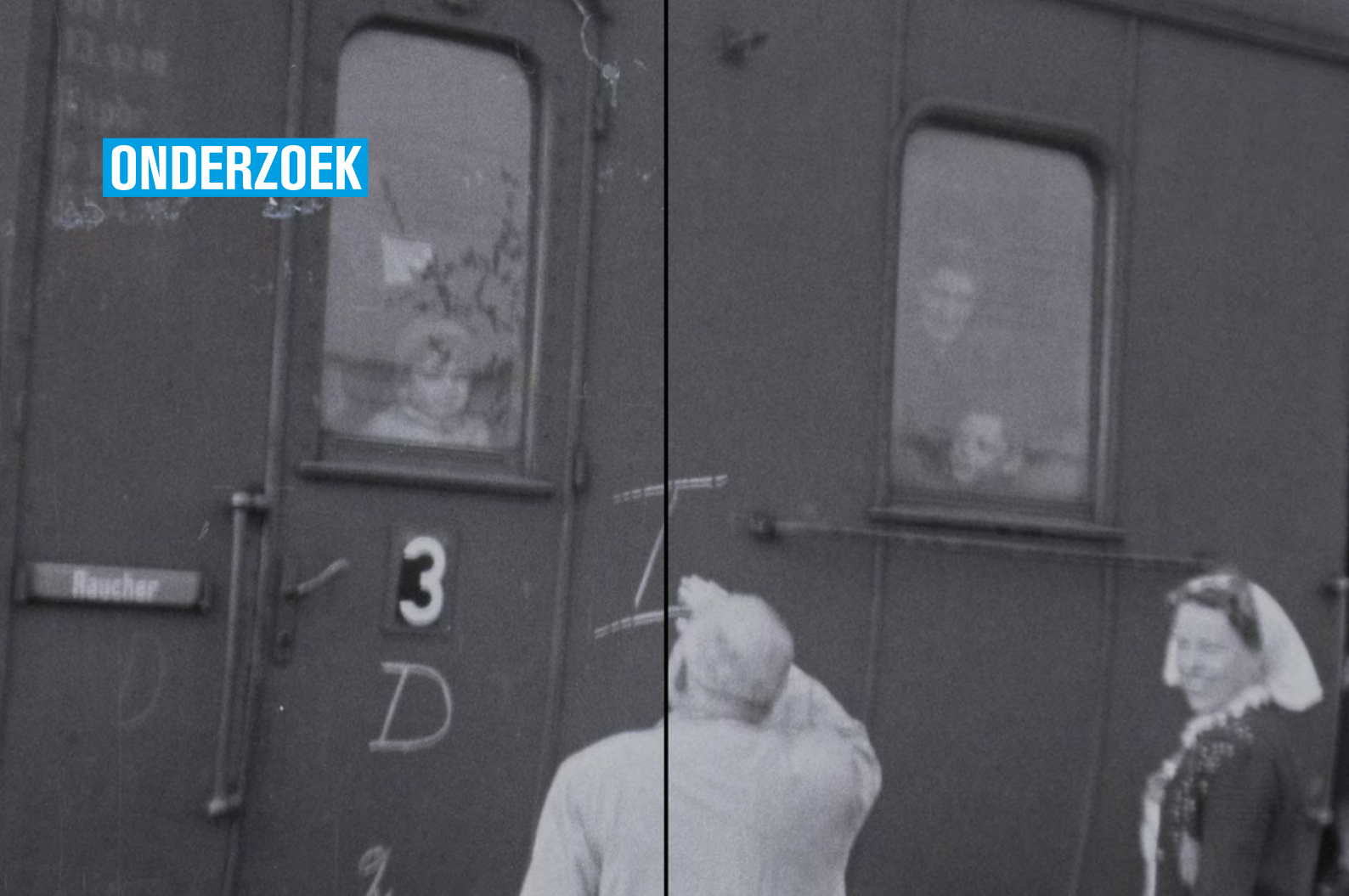
PROFESSIONALISERING EN KENNISDELING

Naast haar collectie en onderzoekscapaciteit biedt Beeld en Geluid in samenwerking met partners specifieke cursussen aan voor journalisten, studenten journalistiek en onderzoekers. SMILES is een mediawijsheid-project in samenwerking met studiebeursverstrekker Erasmus+, dat jongeren helpt om nepnieuws te bestrijden. Samen met de Koninklijke Bibliotheek, de Haagse Hogeschool, Fundación Goteo / Platoniq, Media and Learning Association en Public Libraries 2030, ontwikkelen we een reeks workshops die worden uitgevoerd in scholen en bibliotheken in Nederland, Spanje en België. Die workshops richten zich op scholieren tussen 12 en 15 jaar. Meer over de onderzoeksprojecten op het gebied van Journalistiek is te lezen in het hoofdstuk Onderzoek.

ONDERZOEK

Restauratie Westerborkfilm maakt identificatie personen mogelijk

BEELD EN GELUID LABS

In de Beeld en Geluid Labs is het afgelopen jaar een hoop geëxperimenteerd. De nadruk lag hierbij op het testen hoe moderne technieken zoals AI en Linked Data voor Beeld en Geluid een bijdrage kunnen leveren en toepasbaar zijn in de context van onze eigen datasets en IT-omgeving. Een ander speerpunt was om vanuit een breed collectieperspectief te kijken naar optimalisatie van gebruik en beschikbaarstelling. Dus niet alleen radio- en televisieuitzendingen maar ook *oral history*, sociale media, videomateriaal uit de Tweede Kamer, muziek, tekst, foto's en scans. Daar gaan we het komende jaar in onze Labs mee verder.

MULTIMEDIAAL EN CROSSMEDIAAL

Naast kennis over de bruikbaarheid en het nut van nieuwe technieken, is in de Labs, zoals hierboven gezegd, praktische kennis en expertise opgedaan over de inzet van deze technieken binnen de context van onze eigen IT-infrastructuur. Dit om goed geïnformeerd te kunnen voorsorteren op voortschrijdende digitale ontwikkelingen en veranderende wensen binnen onze doelgroepen. Specifiek is er vanuit de doelgroep Onderzoek aan vier labs gewerkt:

- De CLARIAH Media Suite is primair bedoeld als onderzoeksinstrument voor wetenschappers die geïnteresseerd zijn in datagedreven onderzoek met mediacollecties die worden beheerd bij instituten in Nederland zoals Beeld en Geluid, Koninklijke Bibliotheek, Eye Film Instituut, DANS en Meertens Instituut. De Media Suite biedt specifieke *tools* waarmee onderzoekers deze gegevens kunnen zoeken, selecteren, bewaren, bekijken, annoteren en vergelijken. Alle onderzoekers, docenten en studenten van Nederlandse universiteiten kunnen met hun universitaire inloggegevens inloggen op de Media Suite. De Media Suite stond aan de basis van de Data Stories; onderzoeken uitgevoerd door teams van data- en mediawetenschappers. De Data Story rondom de vraag wie het meeste spreektijd kreeg tijdens tv-programma's rond de verkiezingen - mannen meer dan vrouwen - kreeg aandacht in verschillende landelijke media.

Polifonia: de soundtrack van onze geschiedenis

- Het Open Data Lab houdt zich bezig met de beschikbaarstelling van de open datacollecties van Beeld en Geluid. Dit lab is geschikt voor experimenten waarmee we een relatief kleine open dataset beschikbaar stellen aan externe partijen die geen toegang hebben tot archiefdata.
- In het AI Labeling Lab creëren we gelabelde datasets voor de evaluatie of het trainen van modellen om informatie uit multimedia data te extraheren. Recentelijk hebben we gewerkt aan het labelen van spraakherkenning in samenwerking met diverse mediapartijen, onder andere NPO en RTL. Verder werkten we samen met de Gemeente Hilversum en Media Perspectives aan labeling van video's door mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
- Het vierde en laatste lab, Immersive Media, richt zich op techniek rond alternatieve vormen van interactie met het archief met behulp van robots of virtual reality. We zijn hier mee gestart naar aanleiding van het project 'Kinderen in Gesprek met Media' om kinderen te laten praten met het archief. Eind 2021 is samen met het Centrum Wiskunde & Informatica (CWI) het project 'MediaScape' opgeleverd dat bezoekers middels *social virtual reality* toegang zal bieden tot een virtuele versie van het nieuwe Mediamuseum.

NATIONALE- EN INTERNATIONALE SAMENWERKING

In februari is het Cultural AI Lab gelanceerd. Een samenwerking met CWI, het KNAW Humanities Cluster, de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksmuseum, TNO, de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit Amsterdam. Gezamenlijk onderzoeken we in verschillende projecten de mogelijkheden om Artificial Intelligence in te zetten voor cultureel onderzoek.

We zijn een samenwerking met TATE en de Preserving Immersive Media Group aangegaan om kennis over het bewaren en beheren van immersieve werken samen te brengen. Afgelopen jaar is in deze context gewerkt aan het vormgeven van een online kennisplatform, PIMG Knowledge Base, dat de komende jaren gevuld zal worden. Een eerste versie van dit platform is gepresenteerd tijdens de 'No Time To Wait' conferentie afgelopen december.

Afgelopen jaar is gewerkt aan het position paper "De Kunst van AI voor iedereen" door de werkgroep Cultuur en Media van de Nederlandse AI Coalitie. Het position paper bevat een innovatieve en een kritische kijk op de toekomst van AI in de cultuur en mediasector. Eppo van Nispen tot Sevenaer heeft deze, als voorzitter van de werkgroep, overhandigd aan Barbera Wolfensberger (directeur-generaal bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap).

WETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

Beeld en Geluid heeft dit jaar twee edities van het VIEW Journal of European Television History and Culture uitgegeven. Ook gaven we volgens planning een editie uit van het Tijdschrift voor Mediageschiedenis, met als thema *Transnational Journalism History*. Op de website van FIAT/IFTA, de internationale federatie van televisie-archieven, is een rapport gepubliceerd over hoe audiovisuele archieven omgaan met de huidige pandemie en zich voorbereiden op de toekomst, geschreven door door Maria Drabczyk (National Film Archive, Polen) en Johan Oomen (Beeld en Geluid).

Afgelopen oktober verscheen met steun van Beeld en Geluid het boek "De televisie. Een cultuurgeschiedenis" van Huub Wijffjes, bijzonder hoogleraar Geschiedenis van Radio en Televisie aan de Universiteit van Amsterdam. Het is een onmisbaar overzicht van het ontstaan van de Nederlandse televisie en daarmee van zeventig jaar invloed op jongeren, politiek, sport, journalistiek en goede en foute beeldvorming.

ONDERZOEKSPROJECTEN

Het project Polifonia, onderdeel van het grotere onderzoeksproject Horizon 2020, ging in januari van start. 'Polifonia' is een driejarige Europese project over Europees muzikaal erfgoed en zal nieuwe manieren ontwikkelen om digitale inhoud te onderzoeken, weer te geven en ermee om te gaan, zodat gebruikers kennis kunnen maken met meerdere perspectieven op het erfgoed. Onze rol in het project is om leiding te geven aan de verspreidingsstrategie en kennis en expertise te delen over alle projectactiviteiten.

Een pilot van het meerjarige programma Sounds Familiar is uitgevoerd met steun van het Mondriaan Fonds. In het programma gaan we de komende jaren met onze partners op zoek naar een nieuwe methodiek om meerstemmigheid en dekolonisatie naar het archief te brengen, inclusiever te maken en dit vervolgens in de programmering te presenteren. Dit wordt bereikt door samenwerkingen op te zetten met internationale partners die al verder zijn in het laten zien van meerstemmigheid in hun archiverings- en presentatiepraktijk.

Het Europese project ReTV is met succes afgerond. Het onderzoeksproject heeft gebruikerstoepassingen opgeleverd die aantonen hoe omroepen en media-archieven AI-aangedreven technologieën kunnen gebruiken om hun audiovisuele collecties met meer impact te hergebruiken. Een van de belangrijkste ontwikkelingen is het zogenaamde 'Topics Compass', een online *dashboard* voor visuele gegevensverkenning en analyse. Dat *dashboard* helpt mediaprofessionals bij het bepalen of en hoe ze audiovisuele collecties kunnen hergebruiken en bij het creëren van content door middel van datagestuurde inzichten.

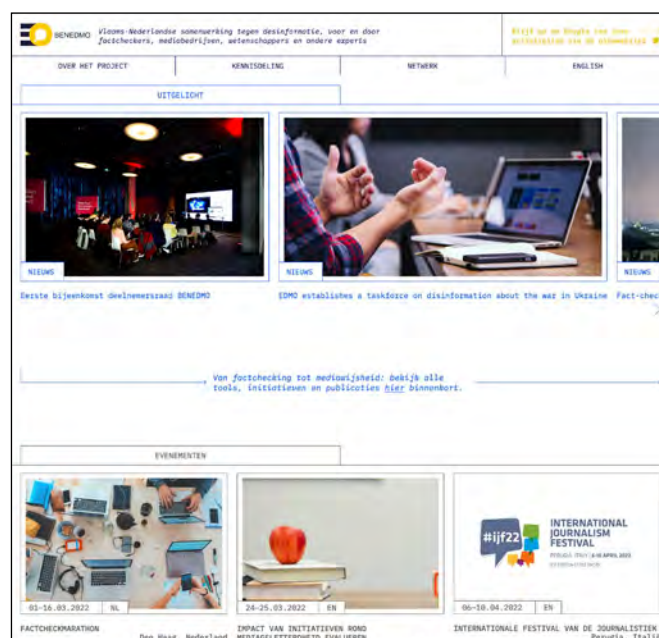
Binnen het Europese project AI4media is begin 2021 samen met onderzoekers gewerkt aan het opstellen van eisen voor het gebruik van AI voor de geesteswetenschappen en sociale wetenschappen. Daarvoor is eind 2021 is begonnen aan de integratie in de CLARIAH-omgeving van de eerste technische modules rond het herkennen van audiofragmenten, ontwikkeld door het Fraunhofer Institute for Digital Media Technology IDMT.

Beeld en Geluid is betrokken bij twee EU-onderzoeksprojecten die in 2021 zijn gestart: Polyvocal Interpretation of Contested Colonial Heritage (PICCH) en Decolonising South East Asian Sound Archives (DeCoSEAS). Beide projecten hebben een looptijd van twee jaar, waarin we twee postdoc-onderzoekers verwelkomen, workshops over deze thematiek helpen ontwikkelen en in het algemeen het onderzoekswerk ondersteunen. Het PICCH-project zal onderzoeken hoe archiefmateriaal kritisch kan worden geherinterpreteerd om de basis te vormen voor een toekomstige inclusieve samenleving.

Eind 2021 werd bekend dat een onderzoeksproject op het gebied van *oral history* gefinancierd gaat worden binnen de NWO-regeling Museumbeurzen. Dit project, genaamd 'Rewind and Record: Preserving the People's History' richt zich op de vraag hoe een archief ervoor kan zorgen dat het voor iedereen mogelijk is om in de geschiedenis te duiken en nieuwe verhalen te delen en dat tegelijkertijd die verhalen op een betrouwbare en veilige manier worden bewaard.

Het project 'Mediaoorlog: radio, geschreven pers en propaganda tijdens de Tweede Wereldoorlog in Nederland' is van start gegaan. Dit onderzoek wordt gecoördineerd door Vincent Kuitenbrouwer, historicus aan de Universiteit van Amsterdam, en is gefinancierd

door het Mondriaan Fonds in kader van het programma 75 jaar Vrijheid. Het project onderzoekt de interactie tussen de propagandanarratieven van aanhangers van het naziregime en aanhangers van de geallieerden aan de hand van gedigitaliseerde mediabronnen. In de eerste fase van het onderzoek zullen nieuw gedigitaliseerde bronnen worden toegevoegd aan de online databank CLARIAH Media Suite die hiervoor zal worden verrijkt met nieuwe software.

BENEDMO - EUROPEAN DIGITAL MEDIA OBSERVATORY

BENEDMO is de Vlaams-Nederlandse netwerk van de European Digital Media Observatory (EDMO). Het samenwerkingsverband bestaat uit Beeld en Geluid, Universiteit Leiden, Katholieke Universiteit Leuven, Universiteit van Amsterdam, Bellingcat, Textgain, VRT en ANP. Het consortium ambieert de verspreiding van desinformatie in te perken door middel van het publiceren van factchecks en de ontwikkeling van methodes en tools om desinformatie op te sporen. Verder doet BENEDMO academisch onderzoek naar de impact van *factchecks*, organiseert het activiteiten om zowel journalisten als het brede publiek mediawijzer te maken en het is het bezig met het opzetten van een netwerk van desinformatie-experts. Dit project is gefinancierd door De Europese Commissie.

ONDERZOEKSPROJECTEN OP HET GEBIED VAN JOURNALISTIEK

Het Designing Responsible AI Media Applications (DRAMA) project is dit jaar gestart, met steun uit de subsidieregeling RAAK. DRAMA onderzoekt de verantwoorde inzet van AI voor de mediasector. Het samenwerkingsverband is opgebouwd uit drie hogescholen (Rotterdam, Utrecht en Amsterdam), vier mediaorganisaties (NPO, VPRO, Beeld en Geluid, RTL) en een netwerkorganisatie (Media Perspectives). Deze groep is aangevuld met extra partners uit de mediasector om de betrokkenheid bij het onderzoek te vergroten. .

Beeld en Geluid is een van de kernpartners in het 'AI, Media & Democracy ELSA Lab', een samenwerking van de Universiteit van Amsterdam (projectleider), Hogeschool van Amsterdam en het Centrum Wiskunde & Informatica. Binnen dit lab wordt de impact van AI op de democratische functie van media onderzocht. Samen met journalisten, mediaprofessionals, ontwerpers, burgers, onderzoekers en publieke en maatschappelijke partners ontwikkelt en test het lab waardegedreven, mensgerichte AI-toepassingen en ethische en juridische kaders voor verantwoord gebruik van AI. De partners zijn, naast de drie eerder genoemde kennisinstellingen: RTL, DPG Media, NPO, Beeld en Geluid, Media Perspectives, NEMO Kennislink, Waag Society, Gemeente Amsterdam, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Commissariaat van de Media, Hogeschool Utrecht, Universiteit Utrecht, Cultural AI Lab, Koninklijke Bibliotheek, BBC en het Bayerischer Rundfunk AI Lab.

Het project 'Documenting complexity: Intersections of Documentary, Activism and Technological Innovation' is in 2021 afgerond. Binnen dit project is onderzocht hoe de inzet van innovatieve technieken zoals *virtual reality*, *augmented reality*, 360°-camera's, drones, action-cams, en 24/7 livestreams de vorm en inhoud van documentaires beïnvloedt. In 2021 werden tussentijdse resultaten gepresenteerd tijdens een event bij Beeld en Geluid Den Haag.

In 'RE-FRAME Iconisering en framing in het (her)gebruik van digitale bronnen en tools in audiovisuele journalistiek' wordt

het hergebruik van bronnen onderzocht in de constructie van journalistieke verhalen. Het project wordt uitgevoerd binnen het Instituut voor Cultuurwetenschappelijk Onderzoek aan de Universiteit Utrecht en is onderdeel van het Cultural AI Lab. De presentaties van de projectuitkomsten zullen in Beeld en Geluid Den Haag plaatsvinden.

'Rethinking News Algorithms: Nudging Users Towards Diverse News Exposure' is een samenwerking met de TU Delft, Universiteit Leiden en de VU Amsterdam en richt zich op de ontwikkeling van aanbevelingssystemen voor consumenten die verschillende invalshoeken van online nieuwsaanbod ondersteunen. Het onderzoek naar de werking van deze systemen is van groot belang omdat deze meer en meer bepalen wat eindgebruikers van media platforms te zien krijgen. Beeld en Geluid vindt het belangrijk onderzoek te doen en zo kennis op te bouwen rondom de werking van deze algoritmen, zodat consumenten meer inzicht krijgen in de werking van zogenaamde 'big tech' platformen zoals YouTube, Meta en Netflix.

Het onderzoeksproject 'Nieuwsslider' - in samenwerking met Studio Cream on Chrome, ID Fuse, Lectoraat journalistieke innovatie van Fontys Hogeschool en Journallab - ambieert om de rijke archieven van Beeld en Geluid beter en slimmer te ontsluiten, opdat dit archief door journalisten beter benut wordt voor het duiden van het nieuws van vandaag en morgen. Dit gebeurt door inzet van opkomende technologieën als artificiële intelligentie (AI) en *natural language generation* (NLG). Zo kunnen journalisten makkelijker zoeken door het archief en het nieuws beter contextualiseren.

In 2022 bestaat VPRO Tegenlicht 20 jaar. Met het project 'Archief van de Toekomst' gaan Beeld en Geluid en Tegenlicht - in samenwerking met Het Nieuwe Instituut in Rotterdam, kunstenaar en informatieontwerper Richard Vijgen en zes regionale erfgoedinstellingen - onderzoeken hoe het archief van de toekomst er uit zou kunnen zien. In een interactieve installatie wordt het omvangrijke Tegenlicht archief door inzet van AI op speelse en interactieve wijze gepresenteerd. De installatie zal in 2022 ook in Beeld en Geluid Den Haag te zien zijn.

JE SUIS
CHARLIE

Het bericht is waar!

De titel van dit bericht klinkt vreemd, maar is toch waar. Twijfel je aan een bericht? Check dan waar het bericht vandaan komt. Komt het van een betrouwbare nieuwsbron of van een onduidelijke website? Er zijn sites waar je kunt checken of iets nepnieuws is, zo kun je direct zien of nieuws te vertrouwen is.

BERICHT VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Raad van Toezicht vlnr: Hedwig Saam, Najima Khan, Arendo Joustra, Jenny Puzelik, Onno Hoes (vz), Julia Noordegraaf en Momet Abas.

Het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid wordt bestuurd volgens het Raad van Toezicht-model met één directeur-bestuurder ('het bestuur'). De Raad van Toezicht is de werkgever van het bestuur en houdt toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken binnen Beeld en Geluid. Ook staat de Raad van Toezicht de directeur-bestuurder terzijde met raad en advies. Bij de invulling van zijn taak richt de Raad zich op het belang van de stichting en de bij de stichting betrokken personen. In de uitvoering van zijn taak als toezichthouder neemt de Raad van Toezicht de passende wet- en regelgeving, de bepalingen uit de statuten en de Governance Code Cultuur in acht.

In 2021 vergaderde de Raad van Toezicht vijf keer waarvan vier reguliere vergaderingen en één extra vergadering vanwege de aanstaande fusie met Muziekweb. Vanwege de geldende coronamaatregelen werden drie van deze vergaderingen online georganiseerd.

Het jaarlijkse werkbezoek vond in juli bij Beeld en Geluid plaats. De leden werden tijdens dit samenzijn rondgeleid door het vernieuwde museumdeel en door diverse medewerkers geïnformeerd over de voortgang van de verbouwing. De Raad werd verder door de directeur-bestuurder bijgepraat over de stand van zaken in de organisatie en over de inhoud van het meerjarenplan 2022 - 2026 'Iedereen mee in media'.

Buiten de reguliere vergaderingen om vond regelmatig overleg plaats tussen de voorzitter en de directeur-bestuurder. Hierover is door de voorzitter verslag gedaan aan de overige leden van de Raad. Over 2021 heeft een jaarlijks gesprek tussen de voorzitter van de OR en de Raad plaats. De Raad is hierbij geïnformeerd over wat er het afgelopen jaar tussen de OR en de directeur-bestuurder is gesproken en op welke zaken de OR dit jaar instemmingsrecht had

STRATEGISCHE ONTWIKKELINGEN

Vanuit zijn toezichtstaken besteedde de Raad van Toezicht aandacht aan de voortgang en realisatie van de belangrijkste strategische ontwikkelingen van Beeld en Geluid. De Raad richtte zijn aandacht

op een aantal specifieke onderwerpen: de vernieuwing van het museum van Beeld en Geluid, Beeld en Geluid Den Haag en de fusie met Muziekweb. De samenwerking en geboekte resultaten in 2021 (ondanks de corona beperkingen) hebben geleid tot instemming van de Raad van Toezicht in september van dit jaar tot een fusie van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid en Beeld en Geluid Den Haag die in 2022 zal plaatsvinden. Ten aanzien van de fusie met Muziekweb is de Raad geïnformeerd over de inhoud van het Plan van Aanpak dat de organisatie op verzoek van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft geschreven. De Raad onderschrijft het belang van het behoud van de collectie van Muziekweb en heeft met de inhoud van het Plan ingestemd.

Op aangeven van de Auditcommissie heeft de Raad de keuze van de organisatie voor een nieuwe accountant bevestigd. Tevens keurde de Raad, na voorbereiding door de Auditcommissie, het jaarverslag en de jaarrekening 2020 en het jaarplan en de *forecast* voor 2022 goed.

REMUNERATIECOMMISSIE EN AUDITCOMMISSIE

De Raad van Toezicht benoemt zelf zijn leden aan de hand van een vastgesteld profiel; met uitzondering van de voorzitter, die formeel door de minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap wordt benoemd. De Raad streeft ernaar alle beschreven competenties in het profiel vertegenwoordigd te zien in de samenstelling van de Raad.

In 2021 hebben de heer Bert Huisjes en mevrouw Karin de Groot afscheid genomen van de Raad vanwege het einde van hun termijn, in respectievelijk februari en april van dat jaar. Op 31 maart is mevrouw Jenny Puzelik benoemd tot nieuw lid van de Raad. Zij vervult hiermee het profiel dat ervaring in en/of bekendheid met de wereld van media en/of digitalisering beslaat binnen de Raad. Dit profiel werd daarvoor door mevrouw De Groot en de heer Huisjes vertegenwoordigd. Dhr. Huisjes deed dit mede vanuit zijn q.q. benoeming. Sinds de statutenwijziging van 2019 vinden er geen q.q. benoemingen meer in de Raad plaats. De werving geschiedde openbaar en met de inzet van werving- en selectiebureau Colourful People. De remuneratiecommissie werd ook dit jaar gevormd door

de heer Joustra en mevrouw Noordegraaf. De werving geschiedde openbaar en met de inzet van werving- en selectiebureau Colourful People.

ONAFHANKELIJK TOEZICHT

In 2021 hebben de Raad en de organisatie Governance University gevraagd om een advies uit te brengen rondom de verenigbaarheid van functies van een Beeld en Geluid medewerker die tevens zal worden benoemd als bestuurder van het onderzoeksprogramma CLARIAH in combinatie met het feit dat mevrouw Noordegraaf, lid van het bestuur van CLARIAH ook lid is van de Raad van Toezicht van Beeld en Geluid.

Geconcludeerd werd dat er geen gevolgen zijn voor de onafhankelijkheid van mevrouw Noordegraaf als toezichthouder van Beeld en Geluid. De te benoemen medewerker is geen lid van het MT van het Beeld en Geluid en heeft daarmee geen verantwoordingsrelatie tot de Raad of staat anderszins vanuit zijn of haar functie in contact met de Raad. Daarnaast zijn op het niveau van de Raad van Toezicht van Beeld en Geluid reeds afspraken gemaakt over de omgang met CLARIAH gerelateerde onderwerpen en ziet mevrouw Noordegraaf af van deelname in stemming of besluitvorming daarover.

Het directiereglement is door de organisatie, in samenwerking met een jurist, geüpdatet naar de huidige wet- en regelgeving en praktijk en in lijn gebracht met de statuten, organisatiestructuur. De Auditcommissie heeft, in voorgaande samenstelling, tevens geadviseerd een cap op verplichtingen en betalingen en investeringen toe te voegen welke de directeur-bestuurder alleen kan verrichten. Deze wijzigingen zijn bekrachtigd door de Raad.

ZELFEVALUATIE

Conform de Governance Code Cultuur voerde de Raad van Toezicht in december 2021 een zelfevaluatie uit naar het eigen functioneren en de samenwerking met elkaar en de directeur-bestuurder, onder begeleiding van adviesbureau GovernanceQ. Hierin besprak de Raad onder andere hoe het betrokken wil worden en zijn bij de organisatie en de besluitvorming.

Aftreedrooster en ledenoverzicht Raad van Toezicht t/m 31 december 2021

<i>lid</i>	<i>1^e benoeming per</i>	<i>2^e benoeming per</i>	<i>uiterlijk defungeren</i>
Onno Hoes (voorzitter)	11 juli 2019	11 juli 2023	11 juli 2027
Julia Noordegraaf	1 oktober 2016	1 oktober 2020	1 oktober 2024
Arendo Joustra	1 september 2017	1 september 2021	1 september 2025
Hedwig Saam	22 februari 2018	22 februari 2022	22 februari 2026
Najima Khan	25 juni 2020	25 juni 2024	25 juni 2028
Momet Abas	8 december 2020	8 december 2024	8 december 2028
Jenny Puzelik	31 maart 2021	31 maart 2025	31 maart 2029

NEVENFUNCTIES RAAD VAN TOEZICHT LEDEN T/M 31 DECEMBER 2019

Onno Hoes

Voorzitter Raad van Toezicht

Hoofdfunctie: Voorzitter Nederlandse Vereniging van Makelaars en Taxateurs

Nevenfunctie(s):

- Bestuurslid United World College Maastricht
- Bestuurslid Nationaal Comité 4 en 5 mei
- Lid hoofdbestuur MKB Nederland
- Waarnemend voorzitter Hoofdbestuur VVD
- Commissaris bij MVV (Maastrichtse Voetbal Vereniging)

Julia Noordegraaf

Raad van Toezicht lid

Hoofdfunctie: Hoogleraar Digitaal Erfgoed, Faculteit der Geesteswetenschappen UvA

Nevenfunctie(s):

- Lid Bestuur voor Media Studies, Common Lab Research Infrastructure for the Arts and Humanities - CLARIAH
- Vice President Time Machine Organisation
- Lid Wetenschapscommissie IISG

Arendo Joustra

Vice-voorzitter Raad van Toezicht

Hoofdfunctie: Hoofdredacteur Elsevier Weekblad

Nevenfunctie(s):

- Secretaris Willem Oltmans Stichting
- Bestuurslid Bart Tromp Stichting
- Lid Comité van Aanbeveling van de Stichting Mediageheugen
- Bestuurslid Lucas Ooms Fonds
- Lid Commissie Huizinga-lezing
- Lid Comité van Aanbeveling GerardvanWesterloo.nl
- Lid Commissie Toezicht en Naleving / Raad van Uitvoering CAO voor het Uitgeverijbedrijf
- Lid Academie De Gouden Ganzenvaar
- Jurylid Zilveren Camera
- Lid curatorium Roosevelt Chair in New Diplomatic History

Hedwig Saam

Raad van Toezicht lid

Hoofdfunctie: Directeur Museum Het Valkhof

Nevenfunctie(s):

- Lid Raad van Toezicht Wereldmuseum Rotterdam (WMR) en Nationaal Museum van Wereldculturen (NMVW, bestaande uit Museum Volkenkunde, het Tropenmuseum en het Afrika Museum)
- Lid Raad van Toezicht Dutch Design Foundation (Dutch Design Week) (in 2022 niet meer)
- Jurylid Abe Bonnema Architectuurprijs 2021

Najima Khan

Raad van Toezicht lid, lid Auditcommissie

Hoofdfunctie: Advocaat en oprichter bij KHAN advocatenkantoor

- Columnist bij het Advocatenblad
- RvT- lid bij de stichting Morgenwijzer
- RvT-lid bij De Waterwolf B.V. Haarlemmermeer
- RvT-lid bij de stichting CPOW (Confessioneel Primair Onderwijs Waterland).

Momet Abas

Raad van Toezicht lid, voorzitter auditcommissie

Hoofdfunctie: Senior contractmanager UnitedLex

Nevenfunctie(s):

- Voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Handelsinformatiebureaus (NVH)

Jenny Puzelik

Raad van Toezicht lid, voorzitter auditcommissie

Hoofdfunctie: DGA Puzelik B.V.

Nevenfunctie(s):

- Geen

DUTCH MEDIA WEEK

MW

DUTCH MEDIA

Ook 2021 was een bijzonder jaar. We zijn inmiddels alweer meer dan een jaar verder onder de corona maatregelen. En daarop terugkijkend mogen we concluderen dat het ons is gelukt om het werk, de dienstverlening en de creativiteit van ons prachtige instituut nog steeds door te laten lopen. We raken eraan gewend online te werken, weten elkaar alsnog goed te vinden en zien er inmiddels ook de mogelijkheden van, bijvoorbeeld met het 'Kantoor van de Toekomst' waarin we werken naar een duurzamere inzetbaarheid op het gebied van milieu, effectiviteit en welzijn. We mogen trots zijn op wat we het afgelopen jaar hebben bereikt.

Vanwege de verbouwing en corona waren er wisselend fysieke activiteiten of events mogelijk. De energie die het ons gaf om weer live bij elkaar te mogen komen (al was dat soms van korte duur) was enorm. In die energie hebben we gewerkt aan ons nieuwe meerjarenbeleidsplan voor de periode 2022 - 2026 met de titel "Iedereen mee in media".

TAKEN EN FINANCIERING

MEERJARENBELEID EN BEKOSTIGING VAN AMBITIES

Het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid is een stichting, statutair opgericht in 1997 en ingeschreven in de gemeente Hilversum. Beeld en Geluid is op grond van de Mediawet door de minister van OCW aangewezen om het media-archief van de

landelijke publieke omroep in stand te houden en te exploiteren. Het ontvangt voor zijn taken een structurele Rijksbijdrage. Voorts ontvangt Beeld en Geluid per 2017 van OCW ook beperkt middelen uit de Cultuurbegroting op grond van de BIS / Wet op het specifiek cultuurbeleid en de Erfgoedwet. Het instituut ontvangt deze middelen in het kader van beheer- en presentatie-activiteiten ten behoeve van de perscollectie die in eigendom van Beeld en

Geluid is gekomen na de fusie met het voormalig Persmuseum op 2 mei 2017.

Naast deze subsidies ontvangt Beeld en Geluid additionele subsidie van het ministerie van OCW, de Europese Commissie en andere instellingen en fondsen ter financiering van activiteiten die bijdragen aan de realisatie van haar ambities.

EVALUATIE MINISTERIE VAN OCW, UITGEVOERD DOOR KWINK GROEP

Het ministerie van OCW heeft in 2020 KWINK Groep gevraagd om Beeld en Geluid te evalueren voor de periode 2016-2020. In de evaluatie stond de ontwikkeling en invulling centraal van het brede pakket aan taken en afgeleide functies en doelstellingen van Beeld en Geluid. Tevens ging de evaluatie in op de maatschappelijke bijdrage, het functioneren van de governance van het instituut en of de functies en activiteiten doeltreffend en doelmatig uitgevoerd zijn. Eind 2020 is het definitieve rapport opgeleverd en medio juli 2021 heeft de minister van OCW dit rapport aan de Tweede Kamer aangeboden.

In het evaluatierapport heeft KWINK zowel aan Beeld en Geluid als aan het ministerie van OCW aanbevelingen gedaan. De minister heeft aangegeven een traject te willen starten waarin gekeken wordt naar onder andere de wenselijkheid en mogelijkheid van een rol van Beeld en Geluid bij de archivering van content van regionale publieke en commerciële omroepen, evenals de vragen over auteurs- en producentenrecht.

De aanbeveling van KWINK aan Beeld en Geluid over het verspreiden van de verschillende onderwijsactiviteiten over het hele land is als gevolg van de lockdowns versneld opgepakt. Met het grotere online aanbod en de recente vestiging in Den Haag beschikt Beeld en Geluid inmiddels over een extra locatie waar specifieke onderwijsactiviteiten op het gebied van nieuwseducatie worden ontplooid. Tot slot intensiveren we de samenwerking met onder andere de openbare bibliotheken, en creëren daarmee een potentieel groter bereik in alle gemeenten.

Beeld en Geluid zet zich de komende jaren, in overleg met het ministerie van OCW, in op het opvolgen van een aantal van de aanbevelingen, in samenhang met de invulling van de doelen en ambities in het Meerjarenbeleidsplan 2022-2026.

ADDITIONEEL GEFINANCIERDE ACTIVITEITEN

Beeld en Geluid maakt intern onderscheid tussen structureel en additioneel gefinancierde activiteiten. Deze taken behoren tot de kerntaken van Beeld en Geluid maar de additionele gefinancierde activiteiten kunnen slechts dan uitgevoerd worden wanneer er additionele middelen beschikbaar gesteld worden. Dit kunnen subsidies zijn die verstrekt worden door het ministerie van OCW en de Europese Commissie. Ook andere overheden, instanties,

fondsen en/of goede doelen loterijen verstrekken soms deze additionele middelen. In het financieel verslag worden de structurele en additionele financiering apart gepresenteerd.

VRIENDENLOTERIJ

In 2021 ging de BankGiro Loterij op in de VriendenLoterij. Het partnerschap met Beeld en Geluid bleef onveranderd. In 2021 is verder vorm gegeven aan de meerjarige projectsamenwerking die in 2020 startte. De projectbijdrage 'Wat je ziet, ben je zelf' steunt de realisatie van de persoonlijke en op maat gesneden rondreis door ons totaal vernieuwde museum.

Daarnaast ontvingen we de structurele bijdrage van € 300.000 volgend uit het vaste partnerschap. De helft van deze bijdrage is besteed aan een onderdeel van de vernieuwing van het museum: de realisatie van de mediareactor. De andere helft van de structurele bijdrage is besteed aan publieksprogrammering bijvoorbeeld rond de viering van 70 Jaar Televisie en actuele mediaonderwerpen in het museum in Hilversum en in Den Haag en de Bibliotheek Neude in Utrecht. Activiteiten die met de bijdrage gerealiseerd worden en eind 2021 door corona geannuleerd werden, zijn doorgeschoven naar 2022.

Naast de structurele bijdrage van € 300.000 ontvingen we in 2020 een zogeheten geoormerkte bijdrage van €133.890, inkomsten gegenereerd door deelnemers van de loterij die speciaal voor Beeld en Geluid meespelen.

Naast activiteiten voor het algemeen publiek organiseerden we ook activiteiten exclusief voor deelnemers van de loterij, zoals een online programma rond het Eurovisie Songfestival en een exclusieve viering van het 70 jarig bestaan van de televisie in het museum.

CULTURELE ANBI STATUS

Beeld en Geluid is door de Belastingdienst aangewezen als Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). De status van culturele ANBI geeft donateurs de mogelijkheid om gebruik te maken van de belastingvoordelen van de Schenkingswet.

BESTUUR EN ORGANISATIE

SAMENSTELLING BESTUUR

Het bestuur bestaat sinds 1 februari 2018 uit de heer E.F.M. van Nispen tot Sevenaer (directeur-bestuurder).

Nevenfuncties bestuur

De nevenfuncties van de heer Van Nispen tot Sevenaer bestonden in 2021 uit (allen onbezoldigd):

- Bestuurslid Ridderschap van Gelderland;
- Lid jury Johannes van Dam prijs;
- Lid Raad van Toezicht Stichting De Oostkerk;

- Bestuurslid Netwerk Digitaal Erfgoed;
- Bestuurslid Stichting Prins Claus Fonds voor Cultuur en Ontwikkeling;
- Voorzitter werkgroep Cultuur en Media Nederlandse AI Coalitie;
- Lid Onderwijsadviesraad MIC Hogeschool van Amsterdam;
- Lid Raad van Toezicht Stichting Lezen;
- Lid Raad van Advies BiSC Utrecht;
- Lid Raad van Advies Universiteit van Amsterdam Faculteit Geesteswetenschappen;
- Bestuurslid Media Perspectives;
- Lid Jubileumcomité Kinderboekenmuseum;
- Voorzitter Stuurgroep Netwerk Mediawijsheid;
- Bestuurslid ECP | Platform voor de InformatieSamenleving;
- Lid Raad van Toezicht en Auditcommissie Stichting VSB Fonds;
- Lid Raad van Advies Stichting MuseumDepotShop;
- Lid Raad van Advies Het Mauritshuis;
- Lid Raad van Toezicht Rijksmuseum Muiderslot.

ORGANISATIE EN MEDEWERKERS

Medewerkers

Bij Beeld en Geluid waren op 31 december 2021 236 medewerkers in dienst (208,16 fte) waarvan 67 met een tijdelijk dienstverband. Er waren 67 stagiaires actief en 59 vrijwilligers (met een gemiddelde inzet van 179 uur per vrijwilliger).

54% van de medewerkers van Beeld en Geluid is vrouw. De gemiddelde leeftijd van onze medewerkers bedraagt 45 jaar.

Het ziekteverzuimpercentage steeg van 2,09% in 2020 naar 4,77% in 2021. Dit verhoogde percentage kwam voornamelijk door langdurig verzuim (> 43 dagen en < 365 dagen). Een groot deel van dit langdurig verzuim had te maken met psychische klachten.

In 2021 kwamen 47 medewerkers in dienst en gingen 27 medewerkers uit dienst.

59 collega's volgden een individuele opleiding of coachingstraject.

FINANCIEEL RESULTAAT

Beeld en Geluid is ook in 2021 getroffen door de coronamaatregelen. Zoals bekend en volgens planning zou de Experience in de loop van 2021 gesloten worden om de bouw van het nieuwe museum te kunnen realiseren. Om toch ons publiek te kunnen blijven bereiken was al geïnvesteerd in het ontwikkelen van externe publieksactiviteiten. Echter, door de aanhoudende corona maatregelen en de onzekerheid over het verloop van deze maatregelen heeft een groot deel van deze activiteiten geen

doorgang kunnen vinden of zijn op kleinere schaal en/of online gerealiseerd. Hierdoor is Beeld en Geluid aanzienlijke inkomsten misgelopen. Dit is extra wrang omdat er al wel in de activiteiten geïnvesteerd was. Daarnaast viel bij activiteiten die wel doorgang konden vinden de kosten veel hoger uit vanwege de te nemen maatregelen. Hierbij valt onder andere te denken aan belangrijke evenementen als Dutch Media Week en de Top2000, maar ook het leveren van content aan uitzendkanalen, verplaatsing van fysiek naar digitaal en daardoor extra inzet op de online aanwezigheid van Beeld en Geluid en ook de extra inspanningen ten behoeve van alle lagen van het onderwijs.

Door adequaat te reageren op de steeds veranderende situatie en de bijdrage uit de tweede ronde specifieke steunmaatregelen voor de culturele sector zijn de tekorten op onze publieks- en onderwijsactiviteiten beperkt gebleven. De bijdrage uit de vierde ronde zijn we helaas misgelopen.¹

Naast de tekorten op de publieksactiviteiten heeft Beeld en Geluid ook extra kosten moeten maken om het thuiswerken te faciliteren. In het tweede jaar van corona is ingezet om de verbinding met interne en externe medewerkers te verstevigen. Ondanks deze extra inspanningen is het verzuim wegens ziekte, zowel fysiek als mentaal, toegenomen. De aanhoudende maatregelen en het isolement begonnen hun tol te eisen en steeds meer medewerkers hebben dit jaar als bijzonder zwaar ervaren.

Door de uitzonderlijke situatie ten gevolge van de pandemie zijn in 2021 activiteiten (waaronder die ten behoeve van de vernieuwing) en werkzaamheden uitgesteld, deze zullen alsnog in 2022 en 2023 uitgevoerd moeten gaan worden. De hiervoor beschikbare financiële middelen maken nog steeds deel uit van de bestemmingsreserves.

Het jaar 2021 sluit Beeld en Geluid af met een netto nadelig (na mutatie bestemmingsreserves) resultaat van € 75.000. Dit tekort is ontstaan doordat de kosten voor aanpassingen aan het Media Asset Management systeem niet meer geactiveerd worden maar rechtstreeks ten laste van het resultaat worden gebracht. In 2022 zal dit knelpunt gecompenseerd worden met lagere afschrijvingslasten. In 2021 was er echter onvoldoende financiële ruimte om de gewijzigde methodiek volledig op te kunnen vangen en daarom is met het ministerie afgesproken het resterende knelpunt van € 75.000 ten laste van de algemene reserve te brengen.

Coronasteun: De door Beeld en Geluid ontvangen financiële steun ad € 1.066.000 is geheel ingezet om de gederfde omzet ad € 1.330.000 te compenseren. Het resterend tekort en de extra

¹ Een voorwaarde voor het verkrijgen van de steun was dat de eigen inkomsten in zeker jaar minimaal 15% van de totale inkomsten moest bedragen. Voor de 4^e ronde werd een ander toetsjaar toegepast. In dat jaar was het percentage voor Beeld en Geluid lager omdat we in dat jaar extra projectsubsidies hebben ontvangen. Het gegeven dat projectsubsidies op deze manier meegeenomen worden in de toetsing komt oneerlijk over omdat de uitgaven ten behoeve van projecten in beton zijn gegoten zijn.

kosten die Beeld en Geluid heeft moeten maken ten gevolge van de corona maatregelen zijn gedekt doordat sommige activiteiten goedkoper of op een andere manier uitgevoerd konden worden en/of in afgeslankte vorm. Naast de hierboven toegelichte Coronasteun heeft Beeld en Geluid geen Coronasteun van overheden, fondsen of andere organisaties ontvangen.

Exploitatieresultaat versus begroting: Het exploitatieresultaat is gunstiger uitgevallen dan begroot. Dit komt, zoals eerder verwoord, doordat een aantal activiteiten (deels) later uitgevoerd worden. Dit wordt met name zichtbaar bij het project "Alliantie Digitale Samenleving" en de vernieuwing van het Mediamuseum. Bij het de alliantie heeft dit geleid tot lagere kosten in 2021 ten bedrage van € 400.000. Met dit bedrag is een bestemmingsfonds gevormd in overeenstemming met de bepalingen uit het handboek. De kosten voor de vernieuwing zijn € 1.200.000 lager uitgevallen dan begroot vanwege uitgestelde activiteiten. Dit leidt tot een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserves van € 1.200.000. Daarnaast leidt de in de begroting opgenomen dotatie van € 600.000 ten behoeve van de vernieuwing optisch tot een meevaller van € 600.000 welke nader wordt toegelicht bij voetnoot 4 van de toelichting op de beheerlasten. Naast deze drie bedragen (gezamenlijk € 2.200.000) is er een resterend tekort ten gevolge van de corona maatregelen van € 200.000. Omdat niet te verwachten is dat dit tekort gedekt wordt uit eventueel nog aanvullende corona steunmaatregelen is dit tekort op de post "Overige bestemmingsreserves" in mindering gebracht.

De solvabiliteit is ondanks het nadelig resultaat per balansdatum gelijk gebleven aan vorig jaar, namelijk 13. Het is te verwachten dat door het inzetten van de bestemmingsreserves deze in de komende jaren zal dalen.

Beeld en Geluid verwacht dat de toekomstige daling van de solvabiliteit niet tot financieringsproblemen zal leiden. De verstrekker van de enige lening aan Beeld en Geluid (Bank Nederlandse Gemeenten) heeft voldoende zekerheden. Het feit dat Beeld en Geluid geen nieuw vreemd vermogen hoeft aan te trekken, maakt het niet nodig beleid te ontwikkelen om de solvabiliteit te verbeteren.

De liquiditeitspositie is in 2020 enigszins gedaald ten opzichte van vorig jaar en de current ratio bedraagt nu 2,36% (2020: 2,6%). Beeld en Geluid kan op de korte en middellange termijn aan zijn verplichtingen voldoen zonder vreemd vermogen aan te trekken.

De liquiditeiten van Beeld en Geluid worden volgens, in overeenstemming met het 'treasurystatuut' op rekeningen geplaatst bij banken met minimaal een AA-rating van één van de erkende ratingbureaus (Standard & Poor, Moody's of Fitch IBCA) voor geldmarktproducten. De sinds 1 april 2020 toegepaste negatieve rente op deze rekeningen vormen een risico voor het resultaat. Dit

risico wordt door het bestuur beheersbaar geacht. Naast deze rekeningen gebruikt het instituut verder geen financiële producten om haar liquiditeiten onder te brengen.

Naar verwachting zullen de liquiditeiten in 2022 verder afnemen. De investeringen voor de vernieuwing zullen een aanzienlijk beslag leggen op de liquide middelen. Deze relatief grote investeringen zijn voorzien en vormen geen enkele bedreiging voor een gezonde liquiditeitspositie van Beeld en Geluid op de korte en lange termijn. Het is de verwachting dat current ratio eind 2022 gezakt zal zijn naar ongeveer 2% wat nog altijd zonder meer gezond is.

VERANTWOORDING BESTEDINGEN EN PRESTATIES BIS EN ERFGOEDWET

De middelen uit de BIS en Erfgoedwet zijn ook in 2021 ingezet voor activiteiten rondom de presentatie van de perscollectie. Een aantal geplande fysieke programmeringsactiviteiten is in 2021 vanwege corona komen te vervallen.

De samenwerking met Beeld en Geluid Den Haag draagt onder andere bij aan het vergroten van het publieksbereik van Beeld en Geluid, bundeling van krachten rond de collecties en collectiekennis en het ontwikkelen van een meer herkenbare plek voor activiteiten op het gebied van journalistiek, nieuwswijsheid en persvrijheid.

De inhoudelijke thema's waar Beeld en Geluid Den Haag zich met name op richt sluiten naadloos aan bij die van Hilversum en waren het afgelopen jaar actueler dan ooit:

- de rol van media in de informatievoorziening in een democratie, onder de noemer "nieuwswijsheid", specialiseert de locatie in Den Haag zich op dit specifieke aspect van mediawijsheid.
- pers en journalistiek die zowel door de opkomst van data en technologie als door maatschappelijke veranderingen continu in transitie zijn, met speciale aandacht voor persvrijheid.

Deze inhoudelijke profilering van het Haagse mediamuseum heeft tot een reeks activiteiten en groter bereik geleid, maar ook tot de samenwerking met relevante partners die de organisatie zowel in Den Haag als Hilversum ten goede komen. In aanloop naar het meerjarenbeleidsplan waar een grote ambitie is geformuleerd op het gebied van nieuwswijsheid, liggen er in samenwerking met Den Haag veel kansen.

In de publieksprogrammering en bijeenkomsten voor professionals was er in samenwerking met Beeld en Geluid Den Haag veel aandacht voor journalistiek, onder andere tijdens de Dag van de Persvrijheid, True Stories Festival, Designalism, het Mediacollege van Roel Maalderink, de boekpresentatie van Ron Fresen en het Haags Fotodebat in samenwerking met ANP.

Via beeldengeluidopschool.nl stellen wij collectiemateriaal beschikbaar ter ondersteuning van de lessen in het po, vo, mbo, hbo en wo. Uit onze archieven hebben wij een speciale selectie voor onderwijsdoeleinden gemaakt van televisie- en radioprogramma's of fragmenten, die ooit door de Publieke Omroep zijn uitgezonden. Denk hierbij aan o.a. (jeugd)journaals, actualiteiten- programma's en relevante documentaires.

2021 is het eerste jaar van onze vijfjarige campagne om de mediacollectie meer bekend te maken onder de onderwijsdoelgroep. Dat doen we onder meer door samen met docenten, studenten en leerlingen relevante video- en audiofragmenten te selecteren voor online lesmateriaal over bijvoorbeeld gender, inclusiviteit en postkolonialisme, die we publiceren op LessonUp - een online lessenbibliotheek.

TOEPASSING VAN DE CODES

GOVERNANCE CODE CULTUUR

Het bestuur en de Raad van Toezicht van Beeld en Geluid onderschrijven de Governance Code Cultuur. De organisatie is transparant over zijn besturingsmodel en bijbehorende verantwoordelijkheden; hierover maken wij melding op onze website en leggen we verantwoording af in het jaarverslag. Kritische reflectie tussen bestuur en toezichthouders bewerkstelligen wij door jaarlijks een zelfevaluatie uit te voeren. Om zijn toezichthoudende rol op professionele en onafhankelijke wijze uit te kunnen blijven voeren heeft de Raad van Toezicht er, door middel van werving van een nieuw lid met een mediaprofiel, voor gezorgd dat alle aandachtsgebieden binnen het vastgestelde profiel in de Raad zijn vertegenwoordigd en heeft er een toetsing op governance plaatsgevonden ten aanzien en op verzoek van één van de leden.

CODE DIVERSITEIT EN INCLUSIE

De organisatie en de Raad van Toezicht onderschrijven het belang van diversiteit en hebben daar ook het afgelopen jaar aandacht besteed, onder andere in het kader van publieksactiviteiten, verwerving in het archief en het wervingsproces van nieuw personeel.

In verschillende delen van de organisatie zijn onze acties zichtbaar; er is gewerkt aan het toegankelijker maken van de website voor doelgroepen met een beperking. De pagina's zijn nu beter bruikbaar voor mensen die navigeren met een toetsenbord of stem en we geven vaker een tekstueel alternatief voor afbeeldingen etc.

Het Sounds Familiar-project ging van start, dat zich richt op methodieken om goed om te gaan met meerstemmigheid en dekolonisatie in het archief. In de publieksprogrammering is er aandacht voor een meer diverse representatie bij de keuze van sprekers en sprekers en onderwerpen. Een voorbeeld is het

Mediacollege van Janice Deul over diversiteit en representatie in de reclamewereld. Beeld en Geluid Den Haag interviewde voor de Tweede Kamerverkiezingen de 'frisse stemmen' van jonge kandidaten van onbekende en nieuwe partijen zoals Bij1, Splinter en VOLT.

Beeld en Geluid is kennispartner in het Co-collectielab dat onderdeel is van het project Tune-In van de Amsterdamse (Zuid-Oost) erfgoedinstelling Imagine IC, een lokale case-study over de (onder)vertegenwoordiging van grootstedelijke media in de Nederlandse mainstream media en media-archieven - en daarmee die in ons collectieve geheugen.

In het project ReFresh hergebruiken mediamakers en kunstenaars materiaal uit het archief van Beeld en Geluid om hun uiteenlopende producties mee te creëren. Zo bracht Luna Hupperetz in haar project 'Moederkopie' met behulp van archiefmateriaal de vergeten strijd van LOSON (organisatie voor gelijkwaardigheid en betere leefomstandigheden voor Surinamers in Nederland) in beeld. En schetst Merel Raats in de korte film 'Ik kan je niet vinden' haar persoonlijke zoektocht waarbij zij aan de hand van intieme films uit gearhiveerde privécollecties haar persoonlijke ontwikkeling als queer vertelt.

Beeld en Geluid organiseerde samen met KITVL en het Research Centre for Material Culture de tweede editie van het Inward/Outward Symposium, over de omgang met film- en geluidsarchieven vanuit het oogpunt van kolonialiteit, ras en identiteit. Met keynotes van Ariella Aïsha Azoulay, Cécile Accilien, Amal Alhaag, Teresa Cisneros, Eliza Steinbock, en Wayne Modest.

WET BESTUUR EN TOEZICHT

Per juli 2021 werd de nieuwe Wet Bestuur en Toezicht van kracht. Door zowel de Raad als door de advocaat van de organisatie is aandacht besteed aan de evt. gevolgen daarvan voor de organisatie: een mogelijke statutenwijziging (verlating), check van de aansprakelijkheidsverzekering, tegenstrijdig belang positie en besluitvorming inkaderen van het deelnemen aan het besluitvormingsproces. Ook de inhoud van het aangepaste directiereglement is op deze Wet gematched door de jurist.

FAIR PRACTICE CODE

Met het onderschrijven van de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie onderschrijft Beeld en Geluid ook de Fair Practice Code en streven wij naar een gezonde culturele sector en een toekomstbestendige arbeidsmarkt en beroepspraktijk.

De Fair Practice Code is gericht op werken en ondernemen in de kunst, cultuur en creatieve sector. Beeld en Geluid gedraagt zich in dat deel van de sector voornamelijk als opdrachtgever. De Code is voor onze organisatie dan ook voornamelijk van toepassing bij het aangaan van contracten bij inkoop- en contractmanagement

waaronder ook aanbestedingen of via externe inhuur. Binnen deze processen zijn de vier thema's van de Code voldoende vertegenwoordigd en wordt vanuit de organisatie en wet- en regelgeving steeds gewerkt aan het bijhouden en actueel zijn van het beleid. De Fair Practice Code wordt hierin meegenomen.

RISICOMANAGEMENT

RISICO- EN RENDEMENTSDEKENEN

Het risico- en rendementsdenken en het daarnaar handelen is in 2021 binnen Beeld en Geluid verder ontwikkeld. In 2022 gaan we het strategisch risicomanagement op basis van het meerjarenbeleidsplan 2022 - 2026 herijken en aanpassen waar nodig. Deze herijking en eventuele aanpassing worden binnen het managementteam en de Raad van Toezicht Beeld en Geluid besproken. Verder is in 2022 een start gemaakt met het in kaart brengen en beoordelen van de integriteits- en klimaatrisico's. Ten aanzien van het proces van operationeel risicomanagement is aansluiting gezocht bij de jaarplancyclus om integraliteit van het risicomanagement te realiseren. In de visie van Beeld en Geluid gaan risico en verschillende soorten rendement (van maatschappelijk tot financieel) samen, rekening houdend met het ondernemingsprofiel van Beeld en Geluid.

ONDERNEMINGSPROFIEL BEELD EN GELUID

De bredere ontwikkelingen binnen de media, waaronder teruglopende reclame-inkomsten en technologische en online innovaties, vereisen de nodige aandacht van de publieke en commerciële media-instellingen. Afgeleide taken die Beeld en Geluid voor de omroepen uitvoert kunnen daar invloed van ondervinden. In de productie en het bereik van de publieke omroep staan de lineaire radio- en televisie-uitzendingen nog steeds centraal. Het aandeel uitgesteld en *on demand* kijken neemt echter snel toe. De omroepen worden steeds actiever in het aanbieden van online platforms, content en programmering. In tegenstelling tot het lineaire radio- en televisiemateriaal van de NPO stroomt dit laatste type content niet automatisch (volgens de bestaande infrastructuur en overeenkomsten) in het Beeld en Geluid archief. Dit archief verliest daarmee potentieel aan reikwijdte en zeggingskracht: bij ongewijzigde afspraken zal een steeds groter wordend deel van de NPO-productie niet meer bij het media-archief worden bewaard en van daaruit beschikbaar kunnen worden gesteld voor onderzoek, hergebruik en programmering. Eenzelfde risico betreft ook de media die op regionaal en lokaal niveau worden geproduceerd en ook de commerciële omroepproducties. Beeld en Geluid zal zich de komende jaren extra inzetten om ook deze media te kunnen borgen voor raadpleging en gebruik door en voor toekomstige generaties.

Voor de uitbreiding van de taken van Beeld en Geluid op het gebied van audiovisuele archivering en duurzame digitale bewaring voor andere sectoren dan de landelijke publieke media, kan een wijziging van de (wettelijke) positie van Beeld en Geluid noodzakelijk zijn. Uit onderzoek is gebleken dat dit zelfs zeer wenselijk wordt geacht. Beeld en Geluid verkent op dit moment de mogelijkheden hiertoe, evenals de eventuele gevolgen voor de fiscale positie en extra administratieve lasten.

Beeld en Geluid is voor zijn rol als knooppunt binnen de Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE) in steeds grotere mate, direct en indirect, afhankelijk van de cultuurbegroting van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het subsidiekader van NDE voor de periode 2022 - 2026 wordt op dit moment uitgewerkt en Beeld en Geluid is hier goed bij aangesloten

Beeld en Geluid ontwikkelt sinds geruime tijd ook activiteiten in het kader van pers en journalistiek. Het zwaartepunt van deze activiteiten ligt op dit moment bij Beeld en Geluid Den Haag. In het recente regeerakkoord is extra aandacht voor vrijheid van pers opgenomen en Beeld en Geluid verwacht daarom ook extra in te gaan zetten op dit netwerk en daarmee samenhangende onderwerpen.

Wij willen waarborgen dat risicomanagement is geïntegreerd in de processen van besturing en uitvoering en zo waarde toevoegt aan de integriteit en beheersbaarheid van de bedrijfsvoering. Zoals verwoord in het ondernemingsprofiel (*performance*-denken). Hiernaast houdt Beeld en Geluid natuurlijk rekening met de geldende wet- en regelgeving, waaronder ook de beleidsregels inzake governance. Vanuit *goed bestuur* bezien vinden wij het belangrijk om hier op een juiste manier aandacht aan te besteden (*conformancedenken*). Naast het performance- en conformancedenken vindt Beeld en Geluid het van groot belang om het maatschappelijk kader en relevantie mee te nemen in de doelmatigheid van ons risicomanagement (*socialformancedenken*).

Binnen Beeld en Geluid wordt het principe van risico- en rendementsdenken gehanteerd als kader in het besef dat risico's te allen tijde in een bepaalde context afgewogen en beheerst dienen te worden. Deze beheersing en context zijn de strategische en operationele doelen én ondernemingswaarden van Beeld en Geluid. Risicomanagement is hierbij geïntegreerd in de bedrijfsvoering en besluitvorming van Beeld en Geluid en wordt op een gestructureerde wijze doorlopen. Binnen het risicomanagementkader van Beeld en Geluid hanteren wij vier kernprocessen die leidend zijn voor de inhoud en het proces van het risicomanagement:

Kernprocessen van het risicomanagement**Inhoudelijk gezien**

Risico governance	Het inrichtingsvraagstuk voor risico- en rendementsdenken
Risicostrategie	De methodologische kant, oftewel, wat is de blauwdruk waarlangs risicomanagement in de organisatie in opzet, bestaan en werking wordt besproken?
Risicoproces	De monitorings- en evaluatiekant van de risico's in rapportage en planning en control cyclus.
Risicobewustzijn	De bewustwording dat risicomanagement integraal onderdeel is van ons denken, handelen en leiderschap.

Bij Beeld en Geluid

Aandacht voor de organisatie, eigenaarschap, mandateren en delegeren als het gaat om risico- en rendement door de gehele organisatie en de partijen die ook toezicht houden op Beeld en Geluid.

Risico- en rendementsdenken moet toegevoegde waarde creëren vanuit de strategie en dagelijkse werkzaamheden. Nadenken over wat ons handelen betekent is cruciaal voor wie en wat wij zijn.

Risico- en rendementsdenken moet niet als apart domein in de organisatie opgezet worden. Het maakt binnen Beeld en Geluid integraal onderdeel uit van alles wat wij doen.

Wij geloven in de kracht van onze mensen en dat zij goed kunnen inschatten wat het effect kan zijn van een risico. Natuurlijk zijn er randvoorwaarden waar wij als Beeld en Geluid gezamenlijk aan moeten voldoen. Binnen deze randvoorwaarden (zogenaamde stoepranden) is er veel eigen inzicht mogelijk. Dit is een belangrijke culturele waarde, ook vanuit het risico- en rendementsdenken.

In de onderstaande figuur is het werkmodel voor integraal risicomanagement, zijn de Risk Appetite Value Chain (RAVC), van Beeld en Geluid grafisch weergegeven.

Beeld en Geluid kent in haar risicomanagement drie risicomanagement cycli:

1. Strategische risicomanagement cyclus;
2. Operationele risicomanagement cyclus;
3. Thematische risicomanagement cyclus.

Ad.1: In de strategische risicomanagement cyclus wordt het risicoprofiel door het managementteam vastgesteld op basis van het ondernemingsprofiel van Beeld en Geluid. Ook worden de strategische risico's, het eigenaarschap en de kosten/opbrengsten van de te nemen beheersmaatregelen door het managementteam besproken. Dit proces wordt door de CFO gefaciliteerd. Hierna bespreekt de bestuurder dit met de Raad van Toezicht.

Ad.2: Vanuit de jaarplancycclus van de afdelingen wordt, vanuit een integraal perspectief, risico- en rendementsdenken meegenomen

Het werkmodel voor Integraal Risicomanagement van Beeld en Geluid**RISICO GOVERNANCE****Inrichting**

- Mandateren en delegeren (eigenaarschap, onafhankelijkheid en samenhang)

RISICO GOVERNANCE**Methodologie**

- Strategische risicomanagementcyclus (risicohouding, risicobereidheid, risicotolerantie, strategische risico's)
- Operationele risicomanagementcyclus Thematische risicomanagement

RAVC METHODOLOGIE**RISICO PROCESSEN****Implementatie**

- Bestuur in control (werking en proceshuis)
- Planning en control cyclus (rapportage, monitoring, evaluatie en verantwoording)

RISICO BEWUSTZIJN**Bewustzijn**

- Lerende organisatie
- Tone of the top, commitment bestuur en organisatie
- Risicocultuur
- Consistentie in denken en doen

bij de totstandkoming van de operationele planning- en control cyclus, inclusief de hierbij behorende rapportage. Het eigenaarschap van de operationele risico's is belegd bij de afdelingshoofden die het op hun beurt afstemmen met een lid van het managementteam.

Ad.3: In de thematische risicomanagement cyclus worden een aantal risicocategorieën door middel van een detailanalyse onderzocht. Bij Beeld en Geluid valt dan bijvoorbeeld te denken aan cybercrime, nieuwbouw en de archieffunctie. Afhankelijk van een bepaalde urgentie worden andere thema's aangevuld aan deze niet limitatieve lijst. Deze thematische risico's worden tot in detail geanalyseerd. De uitkomsten worden besproken in het managementteam.

In de eerstvolgende alinea wordt de risicohouding van Beeld en Geluid toegelicht, omdat de grondhouding ten aanzien van risico en rendement het startpunt vormt voor de mate van acceptatie voor risico.

STRATEGISCHE RISICOMANAGEMENTCYCLUS: RISICHOUDING, RISICOBEREIDHEID EN STRATEGISCHE RISICO'S

Risicohouding

De risicohouding van het managementteam van Beeld en Geluid is volgens het gehanteerde RAVC-model gebalanceerd, met

uitzondering van IT, dat als kritisch wordt gedefinieerd. Dat betekent dat Beeld en Geluid ten aanzien van IT gerelateerde risico's zeer risicomijdend is. De weging van de risicohouding is gedaan op een vijfpuntsschaal van: risicomijdend: nul of kritisch. Gebalanceerd. Risicozoekend: opportuun en maximaal.

In de onderstaande figuur is de risicohouding van Beeld en Geluid gedefinieerd.

Hierna wordt de risicobereidheid beknopt toegelicht.

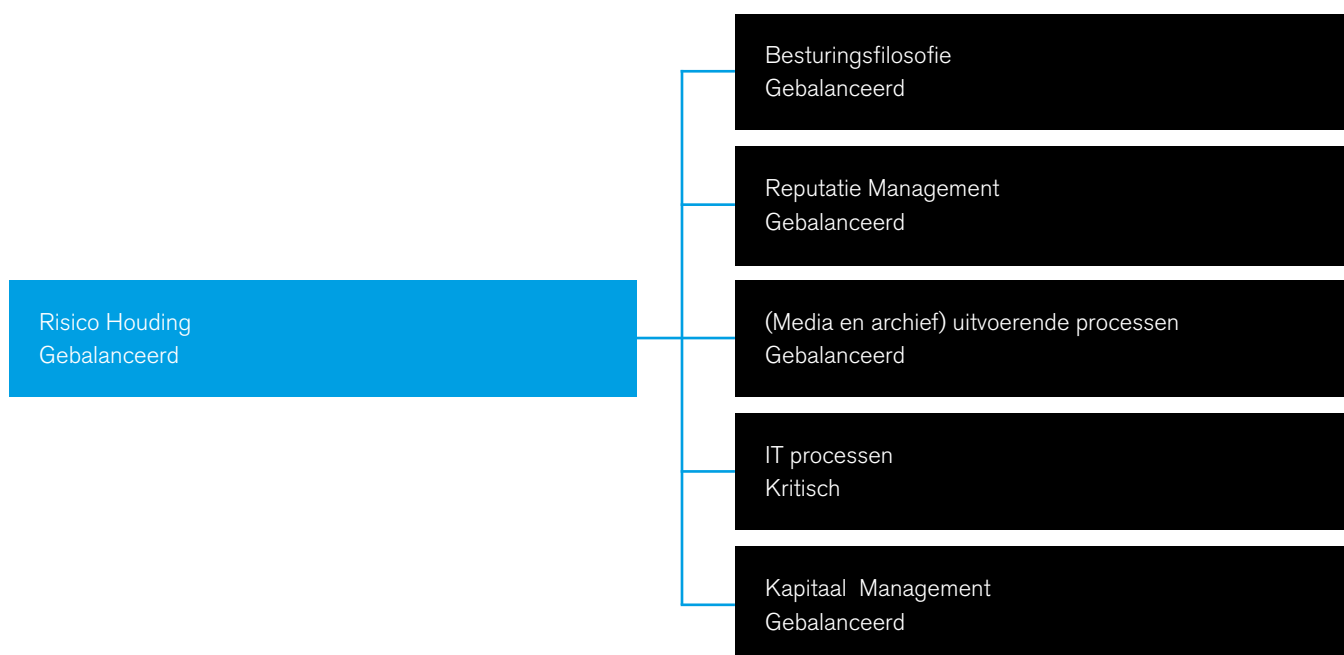
Risicobereidheid

De risicobereidheid is op basis van de risicohouding tot stand gekomen en geldt als zogenaamde stoeptrand in de besluitvorming van het managementteam.

Op basis van het ondernemingsprofiel en het risicoprofiel (onder andere risicohouding en risicobereidheid), heeft het managementteam de volgende strategische risico's besproken en in 2021 herijkt en ook besproken met de Raad van Toezicht.

Ook is de impact bepaald op basis van hoe groot de kans is dat het risico zich voordoet en in hoeverre er maatregelen kunnen genomen om de gevolgen op de te kunnen vangen.

Risicohouding van Beeld en Geluid

<i>Strategisch risico</i>	<i>Beheersing</i>	<i>Impact op ambitie en strategie</i>	<i>Verwachte impact</i>	<i>Maximale financiële exposure</i>	<i>Kans dat risico zich voordoet</i>
Bedreigingen vanuit de markt die dezelfde diensten als Beeld en Geluid gaan bieden tegen lagere prijs en met behulp van betere technologie. Belemmeringen door de rechtenproblematiek waardoor het gebruik van het materiaal te veel beperkt wordt in het kader van de maatschappelijke vraag.	1. Beeld en Geluid moet voor op de markt lopen.	Impact: laag	Financiële impact is laag omdat kosten ook wegvallen.	Geen materiële financiële exposure.	25%
	2. Beeld en Geluid moet Publiek-Private Samenwerkingen aangaan. Beeld en Geluid moet gezamenlijk met de partijen die IP-rechten bezitten en/of bewaken optrekken. Beeld en Geluid moet een maatschappelijk verantwoorde <i>legal workaround</i> zien te vinden.	Impact: hoog	De beleidsdoelen uit het meerjarenbeleidsplan kunnen grotendeels niet gerealiseerd worden dit heeft enkel impact op het maatschappelijk rendement.	Enkel impact op het maatschappelijk rendement dus geen sprake van materiële financiële exposure.	75%
Als de wettelijke taak wegvalt van Beeld en Geluid.	1. Beeld en Geluid, OCW, de NPO, publieke omroepen en andere belanghebbenden dienen elkaar tijdig te informeren over de ontwikkelingen. 2. Beeld en Geluid moet de opties bekijken om <i>partnerships</i> aan te gaan.	Impact: laag	Geheel of gedeeltelijke structurele bekostiging valt weg. Als dit zich voordoet komt het bestaan van Beeld en Geluid in gevaar.	€ 24.000.000	1%
Het wegvallen van medewerkers met specifieke kennis	Beeld en Geluid moet conform de markt voldoende te bieden hebben en daarnaast werknemersloyaliteit creëren.	Impact: laag	Bij de bepaling van de financiële <i>exposure</i> gaan we ervan uit dat we dan specialisten duurder moeten inhuren. Stel 25 FTE kosten (€ 2.000.000 per jaar) om ze binnen te houden of te vervangen moeten we 20% meer betalen (€ 80.000 per jaar). Meer moeite hebben om de dienstverlening op een goed niveau te houden.	€ 400.000	50%
Storingen, ongeautoriseerde toegang, hacking, ransomware, digitale opslag, kwijtraken van certificering, <i>performance</i> , betrouwbaarheid kunnen een risico vormen voor Beeld en Geluid, mocht ons systeem in gevaar komen.	Beeld en Geluid moet maatregelen treffen en zorgen dat er een back-up plan gereed staat.	Impact: medium	Afgezien van de imagoschade vooral schade door herstelkosten of losgeld betalen. Kan tot ernstige verstoring en continuïteit van de uitvoering van de wettelijke taak zorgen.	€ 6.000.000	1%

<i>Strategisch risico</i>	<i>Beheersing</i>	<i>Impact op ambitie en strategie</i>	<i>Verwachte impact</i>	<i>Kans dat Maximale financiële risico zich exposure voordoet</i>	
Gebrek aan diversiteit in het personeelsbestand wat kan leiden dat de gewenste cultuuromslag onvoldoende gerealiseerd wordt.	Beeld en Geluid past haar aannamebeleid conform de maatschappelijke ontwikkelingen aan.	Impact: laag	Vooraf impact op het imago. Hierdoor kunnen bepaalde fondsen of subsidieverstrekkingen eerder geneigd zijn onze aanvragen af te wijzen.	Vooraf impact op het imago.	33%
Bezoekersaantallen en zichtbaarheid tijdens sluiting museum vanwege verbouwing en/of andere zaken als een pandemie.	1. Beeld en Geluid moet een strategie bedenken voor het behouden van inkomstenstromen en de kosten te verlagen. 2. Beeld en Geluid moet incalculeren dat dit langer kan duren dan gewenst.	Impact: laag	Geen materiële financiële impact.	Geen materiële financiële exposure.	1%
Een verdeelde of verminderde gemeenschappelijke focus.	Beeld en Geluid werkt aan vernieuwd strategie waarin een gezamenlijke focus wordt nagestreefd.	Impact: medium	Geen materiële financiële impact. Door minder effectieve inzet van middelen kan de realisatie van gestelde doelen minder succesvol zijn.	Geen materiële financiële exposure.	25%
Een niet representatieve samenstelling van het Nederlandse medialandschap van ons archief.	1. Aangaan van samenwerkingen met <i>community builders</i> . 2. In gesprek met mediamakers.	Impact: medium	Gemiddelde impact is toegenomen omdat dit onderdeel een prominente plek heeft in het beleidsplan.	Vooraf impact op maatschappelijke relevantie.	25%
De (kosten van de) verbouwing van het museum belemmert andere noodzakelijke innovatie in de rest van de organisatie.	1. Budget voor de vernieuwing bewaken, zodat de kosten niet verder stijgen. 2. Het in kaart brengen van alle te verwachten innovaties en het ontwikkelen van een visie op innovatie. 3. Het zoeken naar alternatieve financieringen en/of opbrengsten	Impact: laag	Onvoldoende middelen beschikbaar voor andere innovaties.	Kosten zijn definitief bekend, staat overige gewenste innovaties niet in de weg.	1%
Het risico van het beheren door een derde partij van een archief i.c. het persarchief.	1. Goede afspraken met de instantie die het beheert. 2. Beeld en Geluid zorgt dat ze zelf de preservatie aanstuurt. 3. Een jaarlijkse evaluatie met de partijen.	Impact: laag	In eigen beheer nemen, hetgeen verhuiskosten oplevert.	€ 250.000	5%

IMPACT SCENARIO DENKEN AAN DE HAND VAN 1 META SCENARIO MET 4 SCENARIO'S

Het meta scenario is in dit geval gedefinieerd als een gezondheidsrisico dat in de gehele keten een disruptief karakter

heeft en dat er een verschuiving plaatsvindt van het gezondheidsrisico naar een economisch risico en hierna naar een financieel risico. Er worden meerdere onderdelen in een keten geraakt, zoals nu met corona, het geval is.

Nr.	Scenario	Event	Trigger	Motivatie
1	OCW kort op bekostiging, doordat men de overheidsbegroting op orde wil gaan brengen door de uitgaves voor corona.	Nee	Nee	Als OCW een taakstelling oplegt, dan komt er te allen tijde een vooraankondiging. Ook is dan gebruikelijk dat de reorganisatiekosten, gepaard gaand met de taakstelling, door OCW vergoed worden. Beeld en Geluid zal daarom meebewegen (kosten en baten) met de opgelegde taakstelling.
2	Derde geldstromen vallen weg, doordat partijen economisch uitval willen voorkomen en bezuinigen op uitgaven.	Nee	Nee	Er zijn op dit moment geen signalen dat sponsorcontracten aangepast of beëindigd worden.
3	Gezondheidsrisico door uitval kritische personen in de organisatie en bij onze kritische leveranciers.	Ja	Nee	Er zijn op dit moment geen personen die uitgevallen zijn of dreigen uit te vallen, waardoor er een discontinuïteit kan plaatsvinden.
4	Inkomsten musea staan onder druk door krimp in uitgave van culturele activiteiten door consumenten en organisaties.	Ja	Nee	Beeld en Geluid verwacht dat zij middelen uit het tweede steunpakket voor de culturele sector gaat ontvangen waarmee de verliezen door omzetting vanwege corona voldoende opgevangen kunnen worden.

Ook hierbij is de conclusie is dat het risicoprofiel van Beeld en Geluid niet direct significant geraakt wordt. Uiteraard houden wij alle ontwikkelingen nauwlettend in de gaten en zullen wij anticiperen als wij menen dat er sprake is van een *trigger* die het risicoprofiel in negatieve zin beïnvloed.

OPERATIONELE RISICO'S

1. De interne beheersing bij Beeld en Geluid is op orde en er zijn voldoende interne controlemaatregelen ter voorkoming van ongewenste handelingen. Daarnaast heeft Beeld en Geluid vorderingen geboekt met de invoering van *Rolling Forecasting*. Dit dient met name om de interne sturing te verbeteren en de organisatie in staat te stellen flexibeler in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. De jaarlijkse cyclus rond begroting en financieel jaarverslag zal hierdoor niet wijzigen.
2. De organisatie heeft door het verder opleiden van medewerkers en het aantrekken van nieuwe en/of ontbrekende specialisaties het opleidings-, en kennisniveau van haar mensen verder verhoogd. Het personeelsbestand en de samenstelling daarvan bij het instituut is kwalitatief goed voorbereid op de ontwikkelingen in de komende jaren en grote wijzigingen zijn hierin niet te verwachten. Wel zorgt het tekort aan specialisten in de markt ervoor dat het verloop bij Beeld en Geluid toeneemt en het steeds moeilijker wordt voor Beeld en Geluid de juiste vervangers aan te trekken binnen het huidige salarisgebouw.
3. Beeld en Geluid voert het beheer van het digitale archief zelf uit en loopt daardoor ook zelf de hiermee samenhangende risico's, zoals storingen die van invloed kunnen zijn op het niveau van de dienstverlening.

De financiële risico's die we lopen met bovengenoemde operationele risico's worden door Beeld en Geluid laag ingeschat. Deels zijn deze risico's al beoordeeld op de financiële risico's bij de strategische risico.

4. Ten slotte berusten de intellectuele eigendomsrechten van het grootste deel van de archiefcollectie van Beeld en Geluid bij derden. Dit materiaal mag meestal slechts onder voorwaarden door Beeld en Geluid worden gebruikt of aan anderen ter beschikking worden gesteld. Deze voorwaarden zijn soms vooraf bepaald maar worden ook vaak ad hoc afgesproken. Beeld en Geluid heeft de verplichting deze rechten te respecteren. Mede door de veelheid aan verschillende afspraken en de zorgvuldigheid waarmee Beeld en Geluid de aan hem toevertrouwde collecties beheert, neemt Beeld en Geluid adequate maatregelen om deze belangrijke rechtenbeheerstaak te bewaken. Het valt niet uit te sluiten dat er toch een fout gemaakt wordt, maar de financiële impact van een dergelijke gebeurtenis zijn doorgaans beperkt en hebben geen impact op de doelen van Beeld en Geluid.
5. Vanuit een beheerste en integere bedrijfsvoering hanteert Beeld en Geluid op verschillende plekken in de organisatie een fraudeprocedure. Er zijn in 2021 geen onregelmatigheden van belang aangetroffen. In 2022 zal het frauderisico vanuit een thematisch perspectief (integriteit) in detail geanalyseerd worden.

Risico	Omschrijving	Maximale financiële exposure	Kans dat risico zich voordoet
1.	Beheersorganisatie	Geen materiële financiële exposure	1%
2. ¹	Specialisten	€ 400.000	50%
3.	Beheer digitaal archief	Met name imagoschade	1%
4.	Verkeerd gebruik materiaal	Met name imagoschade	10%
5.	Fraude	Met name imagoschade	5%

1. Betreft hetzelfde risico zoals opgenomen onder de strategische risico's

THEMATISCHE RISICO'S

Financiële risico's

6. Beeld en Geluid betaalt negatieve rente over het grootste deel van haar liquiditeiten. De ontwikkelingen op de kapitaalmarkt duiden op rentestijgingen op de middellange termijn en het valt niet te verwachten dat de rentelasten voor Beeld en Geluid zullen toenemen.
7. Beeld en Geluid heeft nog steeds een ruime liquiditeitspositie en heeft daarom last van die huidige renteontwikkelingen omdat de waardedaling van de liquiditeiten niet gecompenseerd wordt met een rentevergoeding. Een deel van deze liquiditeit zal in de toekomst aangewend moeten worden voor het aflossen van het vreemde vermogen. Dit betreft een nominale verplichting waarop inflatie geen invloed heeft en daarom wordt er geen risico gelopen ten aanzien van de toekomstige aflossingsverplichting. Het andere deel betreft is bestemd voor vervangingsinvesteringen en besteding van de bestemmingsreserves. Hierbij speelt de huidige inflatie wel een rol. De waarde van de geldontwaarding voor de komende jaren laat zich nu moeilijk inschatten maar als deze zich doorzet op het huidige niveau dan zal dat een nadelig financieel effect hebben. Het is de verwachting dat het jaarlijkse accres voldoende zal zijn om deze geldontwaarding te compenseren.
8. Conform de eisen die het ministerie stelt aan de begroting houdt Beeld en Geluid in haar begroting geen rekening met eventuele prijsstijging van lasten en baten. In de loop van het begrotingsjaar kent het ministerie definitief het accres toe. Hierdoor loopt Beeld en Geluid het risico dat de kostenstijging hoger wordt dan het accres zonder dat er al maatregelen ter compensatie in de begroting zijn opgenomen. Gezien de ervaringen van de afgelopen jaren verwacht Beeld en Geluid

niet dat het hier om grote financiële risico's zal gaan en verwacht niet dat er in de tweede helft van 2022 nog ingrijpende maatregelen genomen moeten worden om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen.

9. Momenteel werkt Beeld en Geluid aan een verregaande vernieuwing van het Mediamuseum. De ambities zijn hoog en de daarmee gepaard gaande kosten ook. Inmiddels bestaat er een goed zicht op de uiteindelijke totale kosten van de vernieuwing omdat nagenoeg alle opdrachten inmiddels zijn verstrekt. Beeld en Geluid beschikt over voldoende financiële ruimte om de belangrijkste vernieuwingsambities te realiseren, maar hoopt met inzet van additionele financiering, waaronder bijdragen van fondsen, bedrijven, particulieren en anderen, al haar doelen te kunnen realiseren. Het risico dat kosten alsnog hoger gaan uitvallen is beperkt en vormt geen risico voor de exploitatie ruimte van Beeld en Geluid. Wel vormen tegenvallende inkomsten vanuit additionele financiering inmiddels een reëel risico. Beeld en Geluid heeft hier rekening mee gehouden en een eventueel tekort zal geen nadelige invloed hebben op de uitvoering van de wettelijke taken.

Compliance risico's

10. Beeld en Geluid houdt rekening met de geldende compliance eisen vanuit wet- en regelgeving. Dit is o.a. op het terrein van privacy, subsidie, overheden en toezichthouders. Binnen de organisatie zijn er verschillende personen die betrokken bij het proces zodat er geen onnodige risico's genomen worden.

IT technologische risico's

11. Beeld en Geluid laat voortdurend verschillende soorten van beveiligingstesten uitvoeren door derden om het risico in deze zoveel mogelijk te mitigeren.

<i>Risico</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Maximale financiële exposure</i>	<i>Kans dat risico zich voordoet</i>
6.	Hogere negatieve rente	Niet te bepalen	1%
7.	Waardevermindering reserves	€ 750.000	90 %
8.	Onvoldoende accres	€ 50.000	1 %
9.	Tekort op de fondsenwerving	€ 2.000.000 (maximaal)	90%
10.	Compliance	Met name imago schade en boetes (bij niet voldoen aan wet- en regelgeving).	5%
11.	Beveiliging IT-infrastructuur	€ 6.000.000 (zie beschrijving strategisch risico)	1%

In 2022 zullen wij integriteits- en klimaat risico's vanuit een thematisch perspectief analyseren. Ook gaan we in 2022 het strategisch risicomanagement op basis van het meerjarenbeleidsplan 2022 - 2026 herijken en aanpassen waar nodig.

HET NIEUWE MUSEUM: MEDIAREACTOR

JAAARREKENING 2021

BEELD EN GELUID

BALANS PER 31 DECEMBER 2021

Na verdeling resultaat

<i>(in euro's)</i>		<i>31 december 2021</i>	<i>31 december 2020</i>
ACTIVA			
Vaste activa			
A.I	Immateriële activa	3.045.696	3.654.835
A.II	Materiële vaste activa	38.007.489	34.210.870
Totale vaste activa		41.053.185	37.865.705
Vlottende activa		26.906.132	32.928.048
Totale activa		67.959.317	70.793.753
PASSIVA			
Eigen vermogen			
P.I	Algemene reserve	312.074	387.074
P.II	Bestemmingsreserves	7.876.049	8.704.992
P.III	Bestemmingsfonds OCW	424.127	–
Totaal eigen vermogen		8.612.250	9.092.066
P.VI	Totale langlopende schulden (> 1 jaar)	47.925.410	48.911.396
P.VII	Totale kortlopende schulden (< 1 jaar)	11.421.657	12.790.291
Totaal passiva		67.959.317	70.793.753

ACTIVA

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021

(in euro's)	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
BATEN			
Eigen inkomsten			
Directe inkomsten			
Opbrengsten	1.962.143	3.321.155	2.109.881
Sponsorinkomsten	625.277	600.000	796.250
Overige inkomsten	41.490	38.273	38.295
Totaal eigen inkomsten	2.628.910	3.959.428	2.944.426
Bijdragen/subsidies			
Jaarlijkse bijdrage OCW	25.598.467	24.051.807	24.054.334
Aanvullende steun COVID-19	1.066.700	–	2.024.800
Overige bijdragen/subsidies	7.740.066	6.900.536	6.201.316
Totaal bijdragen/subsidies	34.405.233	30.952.343	32.280.450
Totale baten	37.034.143	34.911.771	35.224.876
LASTEN			
Beheerlasten materieel	4.548.397	5.840.660	5.005.527
Beheerlasten personeel	3.297.302	3.243.939	2.937.482
Beheerlasten totaal	7.845.699	9.084.599	7.943.009
Activiteitenlasten materieel	12.213.807	12.506.986	11.448.001
Activiteitenlasten personeel	14.464.537	12.843.504	13.178.806
Activiteitenlasten totaal	26.678.344	25.350.490	24.626.807
Totaal lasten	34.524.043	34.435.089	32.569.816
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	2.510.100	476.682	2.655.060
Saldo rentebaten/-lasten	(2.989.916)	(2.936.643)	(2.999.251)
Saldo bijzondere baten/lasten	–	–	–
Exploitatieresultaat	(479.816)	(2.459.961)	(344.191)
Mutatie bestemmingsreserves	404.816	2.459.961	215.159
Netto resultaat	(75.000)	–	(129.032)

KASTROOMOVERZICHT 2021

<i>(in euro's)</i>	2021	2020
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	2.510.100	2.655.058
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	3.486.765	3.979.660
Mutatie kortlopende vorderingen	581.623	215.738
Mutatie voorraden	-	122.212
Mutatie vooruit ontvangen subsidie	2.111.989	1.430.389
Mutatie overige kortlopende schulden	<u>(3.480.622)</u>	<u>(2.113.674)</u>
	2.699.755	3.634.425
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	5.209.855	6.289.483
Ontvangen interest	(141.194)	1.634
Kasstroom uit operationele activiteiten	5.068.661	6.291.117
Investeringen in materiële vaste activa	(7.002.645)	(3.531.506)
Desinvesteringen materiële vaste activa	328.399	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>(6.674.246)</u>	<u>(3.531.506)</u>
Aflossing van langlopende schulden	(985.986)	(931.757)
Betaalde interest	<u>(2.848.722)</u>	<u>(3.000.885)</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	(3.834.708)	(3.932.642)
Mutatie geldmiddelen	<u>(5.440.293)</u>	<u>(1.173.031)</u>
Saldo begin van periode	27.620.820	28.793.851
Saldo einde van periode	<u>22.180.527</u>	<u>27.620.820</u>
Mutatie geldmiddelen	<u>(5.440.293)</u>	<u>(1.173.031)</u>

UITGANGSPUNTEN EN GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Deze jaarrekening betreft de enkelvoudige jaarrekening van Beeld en Geluid. Deze jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen zoals opgenomen in het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen d.d. april 2020.

BESTEDING BIS EN ERFGOEDWET SUBSIDIE

Het Persmuseum is met ingang van 1 januari 2017 samengevoegd met het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid. Financieel en juridisch vormen deze twee organisaties één rechtspersoon en derhalve wordt er ook één jaarverslag opgesteld. Op verzoek van het ministerie heeft Beeld en Geluid in de bijlagen vooralsnog een apart overzicht opgenomen van de baten en lasten ten behoeve van de activiteiten in het kader van de Erfgoedwet subsidie. Op deze wijze kan het ministerie de ontwikkelingen van de activiteiten volgen waarvoor deze subsidie is toegekend.

Inmiddels ontvangt Beeld en Geluid ten behoeve van het project Podiumkunsten ook subsidie vanuit de BIS regeling. Met betrekking tot de verantwoording over de bestedingen voor dit project past het ministerie voor 2021 de hardheidsclausule toe. De baten en lasten van dit project zijn volledig in deze jaarrekening opgenomen en voor het niet bestede deel van de subsidie is een bestemmingsfonds gevormd.

Met ingang van 1 juli 2019 is Beeld en Geluid een samenwerking aangegaan met het voormalige Museum voor Communicatie in Den Haag. Beiden partijen stellen ieder een enkelvoudige jaarrekening op. Beeld en Geluid heeft beleidsbepalende invloed op Beeld en Geluid Den Haag.

OORDELEN EN SCHATTINGEN

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening hanteert de leiding van Beeld en Geluid diverse oordelen en schattingen. De belangrijkste oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen zijn, indien van toepassing, toegelicht bij behandeling van de betreffende rubriek.

BEKOSTIGING

De bekostiging van Beeld en Geluid vindt als volgt plaats:

- Jaarlijks verstrekt het ministerie van OCW bekostiging op basis van een door het ministerie goedgekeurde begroting. Een eventueel overschot of te kort na mutatie bestemmingsreserves wordt aan het eigen vermogen toegevoegd dan wel onttrokken. De algemene reserve kan daarmee slechts ten goede komen aan activiteiten waarvoor de bekostiging is verstrekt.
- Een aantal activiteiten van Beeld en Geluid wordt op tijdelijke basis bekostigd door geoordeelde projectsubsidies. Deze subsidies worden toegekend door het ministerie, de Europese Commissie en andere instanties. Indien de subsidies nog niet zijn ontvangen maar er reële zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen, worden deze in de balans opgenomen als nog te ontvangen gelden.
- Met ingang van 2017 ontvangt Beeld en Geluid subsidie in het kader van de Culturele Basisinfrastructuur en de Erfgoedwet subsidie.
- Naast de structurele bekostiging en incidentele subsidies heeft Beeld en Geluid inkomsten uit omzet aan derden. Het eigen inkomstenpercentage bedraagt voor 2021 28%² (2020 28%).
- Indien een vergoeding nog niet is toegekend, maar redelijkerwijs verwacht mag worden dat de toekenning zal volgen, wordt de vergoeding in het resultaat van het lopende boekjaar verwerkt. Mochten er wijzigingen aangebracht worden in de vergoeding dan zullen deze in het resultaat van het volgende boekjaar verwerkt worden.

FISCALE POSITIE

Beeld en Geluid is BTW-plichtig voor zijn activiteiten. Er wordt per maand aangifte gedaan.

² In de berekening van het eigen inkomstenpercentage is de incidentele extra subsidie ter bestrijding van de COVID-19 gevolgen niet met meegenomen.

Met ingang van 2016 is de wet op de vennootschapsbelasting voor indirecte overheidsbedrijven ingevoerd. Om te beoordelen of deze regeling ook voor het instituut geldt, heeft Beeld en Geluid een externe deskundige gevraagd hier onderzoek naar te doen. Uit dit onderzoek is gebleken dat er geen VPB door Beeld en Geluid afgedragen hoeft te worden.

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Transacties met verbonden partijen vinden plaats tegen marktconforme prijzen.

(IM)MATERIËLE VASTE ACTIVA

De (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschaffingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen over de verwachte gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

(Im)materiële vaste activa met een aanschafprijs van minder dan € 2.500 worden direct ten laste van het resultaat gebracht. Door het management is vastgesteld dat er geen indicaties zijn voor een duurzame waardevermindering van het gebouw.

(Im)materiële vaste activa die aangeschaft worden ten behoeve van een additioneel gefinancierd project worden direct ten laste van dat project gebracht indien het activum uitsluitend gebruikt wordt tijdens de looptijd van het project en deze looptijd korter is dan de gebruikelijke levensduur van het desbetreffende activum.

Het activum wordt geactiveerd voor de waarde, na aftrek van de subsidie. Op deze waarde vindt lineaire afschrijving plaats op basis van onderstaande percentages. Indien de gebruiksduur langer is dan de resterende looptijd van de activiteit wordt het activum geactiveerd tegen de volledig aanschafwaarde. Uit de hiervoor ontvangen subsidie wordt een bestemmingsreserve gevormd ter egalisatie van de toekomstige afschrijvingslasten.

Voor de afschrijvingen worden percentages gehanteerd die gebruikelijk zijn in de branche en zoveel mogelijk aansluiten bij de reële economische levensduur. Een activum waarvan voorzien kan worden dat de levensduur korter is dan de duur waaraan het voor dat activum geldend percentage is ontleend, wordt over de kortere termijn afgeschreven.

Gehanteerde percentages

Terreinen	0%
Gebouwen	2,5% per jaar
Verbouwingen	10 % per jaar
Installaties	10% per jaar / 6,67% per jaar
Machines	10% per jaar
Automatisering en software	33,3% (hardware) en 20%(software) per jaar
Apparatuur	20% per jaar
Tentoonstellingen	10% per jaar
Meubilair en overige inventaris	10% per jaar

Afschrijvingen vangen aan zodra het activum in gebruik is genomen.

VOORRADEN

Ten gevolge van de sluiting van de Experience heeft Beeld en Geluid in 2020 geen voorraden aangehouden.

DEBITEUREN

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van ouderdom van de vorderingen. Oude vorderingen waarbij zekerheid bestaat over de inbaarheid worden niet voorzien.

OVERIGE VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

ALGEMENE RESERVE

Deze wordt gevormd door toevoeging of onttrekking van het jaarlijkse resultaat na mutatie bestemmingsreserve.

VOORZIENINGEN

Beeld en Geluid heeft in 2021 geen voorzieningen gevormd.

LANG-, EN KORTLOPENDE SCHULDEN

Lang-, en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

RESULTAATBEPALING

Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben, rekening houdend met de in het voorgaande vermelde waarderinggrondslagen. Beeld en Geluid hanteert hierbij het voorzichtigheidsbeginsel³.

TOEREKENING ORGANISATIEKOSTEN AAN PROJECTEN

Beeld en Geluid belast een deel van de kosten van de directie, bedrijfsvoering en ict (organisatiekosten) door aan de additioneel gefinancierde activiteiten⁴. De doorbelasting vindt plaats tegen een standaardtarief van € 21,55 per uur⁵ voor de aan de projecten bestede personeelsuren met een maximum van € 34.477 per jaar per fte.

PENSIOENEN

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds. De pensioenregeling is in de jaarrekening verwerkt als een toegezegde bijdrage omdat overeenkomstig RJ 271.310 is voldaan aan de voorwaarde dat;

- de stichting is aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds
- de stichting geen verplichting heeft tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij de instelling waar de pensioenen zijn ondergebracht, anders dan het voldoen van toekomstige hogere premies.

Bovenstaande betekent dat de verschuldigde pensioenbijdragen in de winst- en verliesrekening zijn verantwoord en dat nog te betalen bijdragen in de kortlopende schulden zijn verantwoord.

Beeld en Geluid heeft de pensioenen ondergebracht bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media (PNO Media). Eind 2021 kende het fonds een actuele dekkingsgraad van 111,3% (2020: 94,9%) en de beleidsdekkingsgraad 104,6% (2020: 90,4%). Zolang de beleidsdekkingsgraad onder de 110% ligt worden de pensioenen niet geïndexeerd. Boven deze grens worden de pensioenen gedeeltelijk geïndexeerd en pas boven de 125% vindt er volledige indexering plaats. Op basis van de dekkingsgraad per 31 december 2021 zal PNO de pensioenen niet korten. In 2020 heeft het pensioenfonds besloten dat de opbouw van het nabestaande pensioen wordt gestopt met ingang van

³ Opbrengsten worden pas genomen als ze gerealiseerd zijn, de levering heeft plaats gevonden en lasten worden genomen zodra hier een reële zekerheid voor bestaat.

⁴ Uitgezonderd de door de Europese Commissie gesubsidieerde projecten.

⁵ Bij de berekening van het uurtarief is uitgegaan van 1600 werkbare uren per fte per jaar.

2021, daarvoor komt een risicodekking in de plaats. Beeld en Geluid heeft er echter voor gekozen om op basis van haar zorgplicht voor de werknemers te keizen voor de hogere pensioenpremie zodat de opbouw van het nabestaanden pensioen gecontinueerd wordt. Beeld en Geluid onderzoekt hoe hier in samenhang met het nieuwe pensioenstelsel op de lange termijn het beste invulling aan gegeven kan worden.

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in de staat van herkomst en besteding der middelen bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Ontvangsten uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Hilversum, 29 maart 2022

VERGELIJKENDE CIJFERS

In dit financieel jaarverslag zijn ter vergelijking de cijfers van de door het ministerie van OCW goedgekeurde begroting voor het jaar 2021 opgenomen en de realisatiecijfers 2020.

WNT-VERANTWOORDING 2021

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid. Het voor het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

Bezoldiging topfunctionarissen

(in euro's)

Eppo van Nispen tot Sevenaer

Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1-1 t/m 31-12
Deeltijdfactor in fte	1
Dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	188.536
Beloningen betaalbaar op termijn	19.104

Subtotaal **207.640**

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum 209.000

-/- Onverschuldigd betaald bedrag nvt

Bezoldiging **207.640**

Gegevens 2020

Aanvang en einde functievervulling in 2020	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband 2020 (in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	184.972
Beloningen betaalbaar op termijn	15.407
Subtotaal	200.379

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum 201.000

Bezoldiging **200.379**

Toezichthoudende topfunctionarissen (Raad van Toezicht)

(in euro's)	Onno Hoes	Karin de Groot	Bert Huisjes	Julia Noordegraaf	Hedwig Saam
Functie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde benoeming in 2021	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 14-02	1-1 t/m 01-04	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12

Bezoldiging

Beloning	8.004		1.154	5.436	4.680
Individueel toepasselijke beloningsmaximum	31.350	2.577	5.267	20.900	20.900
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	-
Totale beloning	8.004	-	1.154	5.436	4.680

Gegevens 2020

Aanvang en einde benoeming in 2020	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
------------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Bezoldiging

Beloning	8.004	4.680	10.116	5.436	5.204
Individueel toepasselijke beloningsmaximum	30.150	20.100	20.100	20.100	20.100

Toezichthoudende topfunctionarissen (Raad van Toezicht)

(in euro's)	Najima Khan	Momet Abas	Jenny Puzelik	Mieke Pigeaud
Functie			Lid	Lid
Aanvang en einde benoeming in 2021	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-04 t/m 31-12	n.v.t.

Bezoldiging

Beloning	5.436	5.436	3.510	
Individueel toepasselijke beloningsmaximum	20.900	20.900	15.747	-
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-
Totale beloning	5.436	5.436	3.510	-

Gegevens 2020

Aanvang en einde benoeming in 2020	25-6 t/m 31-12	8-12 t/m 31-12	n.v.t.	1-1 t/m 7-12
------------------------------------	----------------	----------------	--------	--------------

Bezoldiging

Beloning	2.642	343		5.101
Individueel toepasselijke beloningsmaximum	10.408	1.267		18.778

De heer Arendo Joustra ontvangt op eigen verzoek geen vergoeding.

De vergoeding die de heer Bert Huisjes heeft ontvangen in 2020 is inclusief de vergoeding voor het jaar 2019.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen.

Er zijn in 2021 geen uitkeringen aan topfunctionarissen verstrekt wegens beëindiging dienstverband.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

OVERIGE GEGEVENS

RESULTAATBESTEMMING

Resultaatbestemming

<i>(in euro's)</i>	<i>2021</i>
Exploitatie resultaat	(479.816)
Af: Toevoeging bestemmingsreserve vernieuwing	600.000
Toevoeging OCW Bestemmingsfonds	424.127
Bij: Onttrekking uit egalisatie bestemmingsreserve	745.000
Onttrekking uit bestemmingsreserve vernieuwing	433.944
Onttrekking uit overige bestemmingsreserve	249.999
Mutatie algemene reserve	-75.000

P3 Verloop bestemmingreserves en fondsen

<i>(in euro's)</i>	<i>Saldo</i> <i>31-12-2020</i>	<i>Dotaties</i>	<i>Onttrekking</i> <i>2021</i>	<i>Overige</i> <i>mutaties</i>	<i>Saldo</i> <i>31-12-2021</i>
Egalisatie reserve	2.106.874	-	(745.000)	-	1.361.874
Vernieuwing	5.631.054	600.000	(433.944)	-	5.797.110
Overige bestemmingsreserve	967.064	-	-	-	717.065
Bestemmingsfonds projecten	-	424.127	-	-	424.127
	8.704.992	1.024.127	(1.178.944)	-	8.300.176

VERKLARING RAAD VAN TOEZICHT

De raad van toezicht van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid keurt de jaarrekening 2021 goed en stemt in met de daarin opgenomen verwerking van het resultaat.

Onno Hoes (Voorzitter)

Julia Noordegraaf

Najima Khan

Hedwig Saam

Jenny Puzelik

Arendo Joustra

Momet Abas

Hilversum 29 maart 2022

CONTROLEVERKLARING

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur en raad van toezicht van Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid te Hilversum gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft:

- de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de bekostigingsbeschikking en het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2021;
- 2 de staat van baten en lasten over 2021; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, het Accountantsprotocol verantwoording bekostiging Media instellingen en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2021. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

ONDERNEMEND, NET ALS U

HLB Blömer Krijtwal 1, 3432 ZT Nieuwegein, Postbus 5, 3430 AA Nieuwegein

T +31 (0)30 605 85 11 E info@hbl-blomer.nl www.hlb-blomer.nl

KvK 30 128 316 BTW NL 8044 21 559 B01 IBAN NL56 INGB 0678 8675 77

HLB Blömer is a member of HLB International, the global advisory and accounting network.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Accountantsprotocol verantwoording bekostiging Media instellingen en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in de bekostigingsbeschikking en het Handboek verantwoording bekostiging Media instellingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de media instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol verantwoording bekostiging Media instellingen, het Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in het financieel verslag verantwoorde baten en laten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 29 maart 2022

HLB Blömer accountants en adviseurs B.V.

Drs. J.N. Witteveen RA

BESTEDING ERFGOEDWET SUBSIDIE

<i>In euro's</i>	<i>Erfgoedwet 2021</i>	<i>Erfgoedwet 2020</i>	<i>#</i>
BATEN			
Subsidie Erfgoedwet	114.805	112.467	
Totale subsidies/bijdragen	114.805	112.467	
Totaal baten	114.805	112.467	
LASTEN			
Personeelslasten	43.479	30.327	1
Indirecte personeelslasten	7	–	
Uitbestedingen	116.344	116.747	2
Totaal lasten	159.830	147.074	
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	(45.025)	(34.607)	3

1. Met name kosten voor de conservator.

2. Kosten voor het beheer en het ter beschikking stellen van de perscollectie. Deze werkzaamheden zijn uitbesteed aan KNAW Humanities Cluster. Tevens is in 2021 € 50.000 uitgegeven voor een aanpassing in DAAN waardoor het mogelijk gaat worden ook de digitale collectie van de perscollectie in het digitale archief op te nemen.

OVERZICHT ADDITIONEEL GEFINANCIERDE ACTIVITEITEN EN PROJECTEN

NWO/NWA ACKNOWLEDGE - ARTISTS COMMUNITY KNOWLEDGE

Onderzoekt alternatieve vormen van kennis die in de kunsten wordt geproduceerd: in kunstbibliotheken, audiovisuele collecties, kunstenaarscollectieven. Hoe kunnen we kennis die in deze hedendaagse kunstpraktijken wordt belichaamd, ontsluiten en delen? De focus ligt op collectieve, praktische en niet-gecodeerde kennis die in de kunsten bestaat.

AI4MEDIA

Een vierjarig project gefinancierd door het Horizon 2020 onderzoeks- en innovatieprogramma. AI4Media ziet AI als een cruciale technologie die in dienst staat van de maatschappij en media. Het doel van het project is het realiseren van een netwerkinfrastructuur voor media en AI die het huidige gefragmenteerde Europese landschap rondom AI samenbrengt en diepere en duurzame interacties tussen academisch onderzoek en de industrie zal bewerkstelligen. Beeld en Geluid brengt binnen het project een use case in vanuit de wensen voor op AI gebaseerde instrumenten in de sociale- en geesteswetenschappen.

ALLIANTIE DIGITAAL SAMENLEVEN

De Alliantie Digitaal Samenleven is in 2020 in het leven geroepen op initiatief van Beeld en Geluid, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Number 5 Foundation en VodafoneZiggo. Digitale inclusie is een ingewikkelde opgave, die vraagt om de gezamenlijk inzet van meerdere partijen. Daarom bundelt de overheid in samenwerking met meer dan 30 maatschappelijke organisaties, bedrijven en vele ervaringsdeskundigen hun krachten in de Alliantie om digitale inclusie te realiseren. Beeld en Geluid is penvoerder voor dit project sinds 2020.

BEEREAAL

Met de campagne 'Goed in gesprek over verkeerde informatie' uit dit project wil Netwerk Mediawijsheid de weerbaarheid tegen desinformatie vergroten. In samenwerking met Kennisnet, Beeld en Geluid en het Practoraat Mediawijsheid. De campagne is gericht op de jongvolwassenen die een opleiding volgen voor beroepen in het onderwijs, zorg en welzijn en de media, én op hun docenten. Deze groep staat centraal, omdat zij (gaan) werken met kwetsbare groepen waarvoor mediawijsheid en weerbaarheid tegen desinformatie extreem belangrijk zijn. Beeld en Geluid neemt deel in het stuurtteam. Gefinancierd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

CLARIAH

Het infrastructuurproject CLARIAH en Beeld en Geluid hebben in april 2019 de Media Suite gelanceerd; de online omgeving die het

mogelijk maakt om onderzoek uit te voeren met grootschalige multimediale erfgoedcollecties. Beeld en Geluid, Eye Filmmuseum, Data Archiving and Networked Services (DANS) en de Koninklijke Bibliotheek stellen grote delen van hun gedigitaliseerde collectie beschikbaar via deze omgeving. De bedoeling is dat meer instellingen zullen volgen. Dankzij de landelijke ICT-infrastructuur die in CLARIAH wordt gebouwd kunnen collecties ook online worden geraadpleegd.

DATA ALS KANS

In het project wordt, in samenwerking met Bellingcat, Beeld en Geluid Den Haag en LocalFocus een talentontwikkelingsprogramma gerealiseerd voor het benutten van grootschalige, multimediale en wijdverspreide databronnen in de (onderzoeks)journalistiek, gebruikmakend van moderne data-analyse technieken en artificiële intelligentie. Dit project wordt mogelijk gemaakt met steun van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek.

DUTCH MEDIA WEEK

Toont de ontwikkeling van de media en de impact ervan op mens en maatschappij. Samen met meer dan 80 partners belichten, stimuleren en promoten we de vele prachtige ontwikkelingen en initiatieven in de Nederlandse media-industrie. Beeld en Geluid Hilversum is week het kloppend hart van het festival, waarmee we bijdragen aan netwerkontwikkeling van de creatieve media-industrie. Dutch Media Week verbindt het publiek aan de makers en de makers aan de professionals, talenten en investeerders. Dutch Media Week verbindt ook Hilversum, haar bewoners en de bedrijven. Dit evenement wordt mede mogelijk gemaakt door de gemeente Hilversum, Stadsfonds Hilversum en provincie Noord-Holland.

EUROPEAN DIGITAL MEDIA OBSERVATORY (BENEDMO)

Het project EDMO is een Vlaams- Nederlands project, binnen het project wordt een multidisciplinaire internationale hub opgericht door én voor wetenschappers, factcheckers, mediabedrijven en andere belanghebbenden. De financiële ondersteuning vanuit de EU stelt het project in staat om een netwerk van factcheckers in Vlaanderen en Nederland bijeen te brengen en software te ontwikkelen waarmee misinformatie op een efficiënte manier opgespoord kan worden. Beeld en Geluid is coördinator van het project, en gaat ervoor zorgen dat projectresultaten hun weg vinden naar het internationale netwerk.

EUROPEANA COMMON CULTURE

Europeana Common Culture heeft tot doel een geharmoniseerde en gecoördineerde omgeving voor Europeana's nationale aggregatoren te ontwikkelen, samen te werken, middelen en

technische middelen te delen en gemeenschappelijke aanbevelingen en normen overeen te komen. Bovendien zal het project de kwaliteit van inhoud en metadata verbeteren om de gebruikerstevredenheid te verhogen. Beeld en Geluid is betrokken bij het verbeteren van de kwaliteit van de data en metadata.

EUROPEANA CRAFTED

Het project beoogt de overdracht van Europese ambachten aan toekomstige generaties te ondersteunen door het samenbrengen, verrijken en promoten van materieel ambachtelijk erfgoed en het behoud van immateriële vaardigheden en kennis van ambachtlieden en vaklieden. Het doel van het project is meer dan 186.000 nieuwe objecten van hoge kwaliteit te verzamelen, die tastbare voorwerpen laten zien die door ambachtlieden zijn geproduceerd of gebruikt, en hun immateriële context documenteren, zoals technieken en kennis. Daarnaast zullen meer dan 26.000 reeds in Europeana bestaande archiefdocumenten worden geüpgrade naar open licentie. In CRAFTED leidt Beeld en Geluid de curatorische en engagement activiteiten en zal het een reeks Europeana editorials ontwikkelen zoals video-interviews met ambachtlieden, online tentoonstellingen, blogs en edit-a-thons met een speciale focus op analoge mediaproductie. Beeld en Geluid zal ca. 85.000 (nieuwe) data bijdragen en verrijken.

EUROPEANA DSI 4

Europeana brengt digitaal erfgoed uit heel Europa samen en werkt aan nieuwe manieren om erfgoed te presenteren. Het initiatief wordt gefinancierd uit middelen van de EU. Beeld en Geluid is een van de kernpartners in dit project en is onder meer verantwoordelijk voor het mobiliseren van de audiovisueel erfgoed community (via EUscreen) en het coördineren van Europeana Tech, de community die zich richt op het ontwikkelen van technische innovaties voor het annoteren, cureren en distribueren van digitaal erfgoed.

EUROPEANA MEDIA

In Europeana Media wordt een Enhanced Unified Playout Service (EUPS) ontwikkeld die erfgoedinstellingen een kwalitatieve en gebruiksvriendelijke mediaspeler biedt voor het afspelen en hergebruiken van video en audio content.

Europeana Media wil met de EUPS de aantrekkelijkheid, zichtbaarheid en interactie met het Europese audiovisuele erfgoed verbeteren en onderzoek en hergebruik ervan stimuleren. De EUPS zal daarom functionaliteiten bieden die onderzoekers, onderwijzers en andere gebruikers helpen om audiovisuele content van Europeana beter toegankelijk te maken voor (her)gebruik in hun eigen werk, zoals het citeren van videofragmenten, ondersteuning voor ondertiteling en het insluiten van media.

EUROPEANA SPORT

Mede gefinancierd door de Connecting Europe Facility van de Europese Unie (CEF). De hoeveelheid en kwaliteit van de via

Europeana toegankelijke content en metadata rond het thema sport wordt vergroot. In dit project wordt een thematische aggregatie, curatie en presentatie in Europeana rond het thema sport beoogd. Met als doel een hoogwaardige thematische collectie over sport in Europeana bijeen te brengen.

EUROPEANA SUBTITLED

Verenigt zeven grote nationale omroepen en audiovisuele archieven uit zeven Europese landen. Deze partners leveren meer dan 6.000 hoogwaardige audiovisuele materialen aan Europeana rond het thema 'Broadcasting Europe'. Deze opnames worden zo geselecteerd dat ze de sociale, politieke en culturele veranderingen in Europa vanaf de jaren 1930 tot nu belichten, zoals die op televisie te zien zijn geweest. Het project zal AI-technologie toepassen op audiovisueel erfgoedmateriaal om ondertitels en bijschriften van hoge kwaliteit te produceren voor geselecteerde video-inhoud. Het project ondersteunt professionals uit de culturele erfgoedsector bij het gebruik van automatische spraakherkenning (ASR) en automatische vertaling (MT) door middel van een online opleidingspakket bestaande uit video tutorials, handleidingen en richtlijnen. Europeana Subtitled streeft ook naar een samenwerking met leerkrachten en museummedicatoren om leermiddelen met audiovisuele inhoud te creëren en de nadruk te leggen op het leren van talen met behulp van de CLIL-methodologie (Content Language Integrated Learning).

EUROPEANA TRANSLATE

Beoogt verbindingen tot stand te brengen tussen Europeana en Automated Translation Digital Service Infrastructures (DSI's), met als doel de bruikbaarheid van erfgoedbronnen te verbeteren door de metadata van meer dan 25 miljoen op Europeana beschikbare records te vertalen. Als resultaat zal het project de metadata op Europeana's beschikbare records in het Engels vertalen en als verrijkingen terugsturen naar het Europeana Core Service platform. Alle hulpmiddelen zullen beschikbaar zijn voor hergebruik, ter ondersteuning van de doelstelling van eTranslation-diensten om taalbarrières te slechten en Europese burgers en instellingen te helpen met hun meertalige behoeften. De ondersteunende reeks hulpmiddelen zal onder een open licentie worden ontwikkeld om het gebruik ervan door instellingen voor cultureel erfgoed, dienstverleners en andere geïnteresseerde partijen mogelijk te maken.

EUROPEANA XX CENTURY OF CHANGE

Het project, gefinancierd met steun van de Europese Commissie, focust zich op het beter online beschikbaar maken van archiefmateriaal uit de 20ste eeuw, een eeuw waarin Europa drastische sociale, politieke en economische veranderingen doormaakte. Doel van het project is een thematische collectie te vormen op de Europeana portal. Daarbij wordt aandacht besteed aan het toevoegen van hoogwaardige metadata en een open licentie, zodat het publiek het materiaal eenvoudig kan vinden en

gebruiken voor onderzoek, nieuwe verhalen en creatief hergebruik. Voor het project worden online tentoonstellingen gemaakt, blogs geschreven en het publiek wordt online en on site aangespoord om met deze collectie aan de slag te gaan. Beeld en Geluid is coördinator van het project.

EXTENDING PEERTUBE

Gaat over de opslag het toegankelijk maken van grootschalige, publieke media collecties op het internet. In het project worden een aantal proof-of-concepts gebouwd die de toegevoegde waarde laten zien door een groot corpus van open video content via PeerTube beschikbaar te stellen, open licentie standaarden voor metadata te implementeren ten behoeve van publicatie via PeerTube en aandacht te vragen voor het belang van ondertiteling and aanbevelingen te doen voor de automatische generatie hiervan.

Het project is mogelijk gemaakt door het NGIO Discovery Fund, een fonds vanuit NLnet in samenwerking met de Next Generation Internet programma van de Europese Commissie.

CAMPAGNE GEHEUGEN VAN NEDERLAND

Een doorlopende, online mediacampagne op Facebook, Instagram en op de eigen site, geheugenvannederland.nl. In deze in 2020 gestarte collectieve campagne, waarvan campagneleider Beeld en Geluid de uitvoering doet en Koninklijke Bibliotheek de redactie, werkt een groeiend aantal erfgoedinstellingen samen. Ze presenteren erfgoedmateriaal uit de eigen collecties rondom een centraal thema, bijvoorbeeld '75 jaar vrijheid'. Hiermee wordt dit erfgoed landelijk beter zichtbaar en krijgt het gebruik van digitaal erfgoed door een breed publiek een stevige impuls. Erfgoedinstellingen kunnen zelf ook thema's en content aandragen en op die manier deelnemen in het redactienetwerk. De samenstelling van de redactie varieert dus per thema.

HOMED (HOMO MEDICINALIS) RECOGNISING THE VOICES OF PATIENTS TO RETRACE THE OPINIONS ABOUT MEDICINES

Implementeert een SSH-onderzoeksinfrastructuur voor automatisch transcriptie van gevoelige audiovisuele opnames van medische consultaties over het gebruik van geneesmiddelen (MedPharm). In HoMed wordt een standaard automatische spraakherkenner (ASR) voor het Nederlands aangepast aan MedPharm gesprekken, omdat essentieel jargon geen deel uitmaakt van het vocabulaire van de huidige generieke ASR. De ASR wordt bijgeschoold op bestaande radio- en tv-data en op zeer gevoelige AV-opnames van patiënt consultaties bij Nivel. Deze infrastructuur die wordt beschikbaar gesteld als onderdeel van de ASR-service in de Infrastructuur van CLARIAH (toegankelijk via de CLARIAH Media Suite) en via Stichting Open Spraaktechnologie is het te gebruiken als servicetool in soortgelijke projecten. De applicatie zal volledig voldoen aan de AVG.

INDICES

Dit project wordt gefinancierd door de Europese Commissie via het Horizon 2020 programma.

InDICES wil beleidsmakers en besluitvormers in de culturele en creatieve industrie in staat stellen de sociale en economische impact van digitalisering in hun sectoren volledig te begrijpen en de behoefte aan innovatief (her)gebruik van culturele middelen aan te pakken.

Tegen het einde van het project zullen beleidsmakers een solide kader hebben om de impact van cultureel erfgoed te beoordelen en een open observatorium om de voortgang van de impact bij te houden. Cultureel erfgoedinstellingen zullen op hun beurt strategische beslissingen kunnen nemen die hen in staat stellen hun positieve bijdragen aan de culturele en creatieve industrie en de samenleving te vergroten.

ISDATECHTZO.NL

Isdatechtzo.nl is ontwikkeld door Netwerk Mediawijsheid in samenwerking met Beeld en Geluid Den Haag en ECP om bezoekers te informeren over de werking van nepnieuws en hoe je kan herkennen of een bericht betrouwbaar is.

De redactie van Isdatechtzo.nl wordt gevormd door medewerkers van Netwerk Mediawijsheid, Beeld en Geluid Den Haag en BKB | Het Campagnebureau. Voor de nieuwschecks op de website werkt Beeld en Geluid Den Haag samen met meerdere factcheckorganisaties.

Isdatechtzo.nl is ontwikkeld in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en volledig door hen gefinancierd. Daarbij is vastgelegd dat Netwerk Mediawijsheid verantwoordelijk is voor alle inhoud en volledig onafhankelijk van het Ministerie van BZK opereert.

KINDEREN IN GESPREK MET MEDIA

Onderzocht wordt hoe we op een verantwoordelijke manier kind-robot interactie kunnen vormgeven: niet alleen informerend op een manier die kinderen snappen en leuk vinden, maar ook met aandacht voor transparantie, privacy en bewustwording rond het gebruik van 'artificiële intelligentie'.

MEDIANUMERIC

Heeft als doel een nieuwe generatie journalisten en multimediamakers op te leiden, en hen de tools te geven om een Europees media-ecosysteem te creëren dat gebruikersgestuurd, eerlijk en evenwichtig, economisch duurzaam en technologisch geavanceerd is. Digitalisering heeft alle aspecten van het nieuwsmedialandschap veranderd, van de manier waarop content wordt gemaakt tot hoe deze wordt verspreid en ermee wordt omgegaan. MediaNumeric biedt studenten en jonge professionals

in media- en communicatiestudies de theoretische kennis en vaardigheden die nodig zijn om hen aan te moedigen de kansen van datagestuurde journalistiek en mediaproductie te benutten. De alliantie speelt in op de behoeften van de nieuws- en media-industrie en koppelt deze aan het onderwijsaanbod van instellingen voor hoger onderwijs.

MEDIAOORLOG

De propaganda strijd tijdens de Tweede Wereldoorlog tussen verschillende mediaorganisaties wordt geanalyseerd en uiteindelijk gepresenteerd aan verschillende doelgroepen. Het doel is om het bewustzijn te vergroten over hoe nepnieuws en nieuwsmanipulatie in tijden van oorlog en crisis ontstaan en inhoud krijgen. Binnen het project worden nieuwe, digitale methodes ontwikkeld voor historisch onderzoek naar propaganda. Dit project zal daarbij voor het eerst systematisch onderzoek doen naar gedigitaliseerde mediabronnen uit deze periode. Deze aanpak stelt historici in staat om semantische patronen bloot te leggen en zo inzicht te krijgen in de verknopingen van de propaganda-narratieven. Gefinancierd door het Mondriaan Fonds.

MEDIASCAPE

In een samenwerking tussen Beeld en Geluid en het Centrum Wiskunde & Informatica, wordt een innovatief model voor het toegankelijk maken van audiovisueel cultureel erfgoed ontwikkeld. In plaats van generieke applicaties zoals de welbekende zoekingen op archieven en catalogi, worden in MediaScape "genereuze applicaties" ontworpen die beter in staat zijn om de potentie van digitale erfgoedcollecties tot zijn recht te laten komen. Dit project wordt gefinancierd door het VOGIN fonds en CLICKNL.

NETWERK DIGITAAL ERFGOED

De erfgoedsector werkt in het Netwerk Digitaal Erfgoed samen om erfgoedcollecties zo goed mogelijk toegankelijk te maken en te houden. De doelstellingen zijn samengevat in drie sleutelwoorden: digitaal erfgoed zichtbaar, bruikbaar en houdbaar. Door collecties aan elkaar te koppelen, zorgen we tevens voor een grotere maatschappelijke meerwaarde van ons digitaal erfgoed en bieden we de gebruikers ervan een betere en rijkere ervaring. Deze visie is de leidraad voor het netwerk en is verwoord in de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed. Het Netwerk Digitaal Erfgoed is in 2014 ontstaan op initiatief en met steun van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Beeld en Geluid is een van de vijf landelijke knooppunten die met elkaar het NDE-bestuur vormen en daarmee een voortrekkersrol vervult. De andere instellingen zijn Koninklijke Bibliotheek, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen en het Nationaal Archief.

PITCHED ERFGOED OP DE DANSVLOER

Het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid ontvangt een bijdrage van het Mondriaan Fonds voor de ontwikkeling van

PITCHED: een 'slim DJ-systeem'. PITCHED verwerkt digitaal audiovisueel erfgoed tot nieuwe elektronische muziek met bijpassend beeldmateriaal. In de unieke setting van een live optreden kan een nieuw publiek kennis maken met digitaal erfgoed. Voor PITCHED gaat het Beeld en Geluid de samenwerking aan met Thunderboom Records en kunstenaar Arran Lyon.

PODIUMKUNST.NET

Podiumkunst.net is een netwerk bestaande uit zes consortiumpartners die actief zijn in de podiumkunsten en netwerkpartners in de erfgoedsector. Podiumkunst.net verbindt de schatkamers van de Nederlandse podiumkunsten en stelt deze open voor makers, onderzoekers en liefhebbers. Het einddoel is een integraal en toegankelijk digitaal overzicht van het Nederlandse podiumkunst-erfgoed, dat de geschiedenis van de Nederlandse podiumkunsten levend maakt en een inspiratiebron voor makers van nu en de toekomst kan vormen.

POLIFONIA

In dit onderzoeksproject worden de verbindingen tussen muziek, mensen, plaatsen en evenementen onderzocht en gerecreëerd, van de zestiende eeuw tot de moderne tijd. De bevindingen van Polifonia worden voor iedereen beschikbaar gesteld in een wereldwijd-verbonden online database en vergroten ons begrip van het Europese muzikale erfgoed. Het project Polifonia heeft als doel kunstmatige-intelligentietools te ontwikkelen om door enorme hoeveelheden geluiden en teksten in verschillende talen te navigeren, om te begrijpen hoe muziek veranderde en reageerde op het sociale en politieke milieu in de afgelopen zes eeuwen.

NWO JPI POLYVOCAL INTERPRETATION OF CONTESTED COLONIAL HERITAGE (PICH)

Het project heeft tot doel de belangrijkste voorbeelden van koloniaal audiovisueel erfgoed in de drie betrokken archieven te identificeren, een gemeenschappelijke kaart te maken van gedeelde raciale representaties die verband houden met hun respectievelijke imperiale contexten, problematische visualisatie en taal te identificeren en een dialoog op gang te brengen tussen de archieven en een verscheidenheid aan van gebruikers, waaronder archivariissen, onderzoekers, filmmakers en basis organisaties. Het gedigitaliseerde koloniale audiovisuele erfgoed wordt verzorgd door drie nationale archieven: het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid, het Franse Institut National de l'Audiovisuel (INA) en Pitt Rivers Museum in Oxford, VK. Het algemene resultaat van het project is het creëren van een polyvocaliteit die kan worden opgenomen in het archief zelf en nieuwe manieren biedt om het verleden binnen te gaan en te verkennen via een hedendaags interpretatief kader. Hiertoe zullen geavanceerde technologieën worden gebruikt om te bestuderen hoe archief- en hedendaagse talen kunnen worden overbrugd, en om transnationale verkenning van meerdere archieven te ondersteunen via een enkele interactieve gebruikersinterface.

PROOF OF PROVENANCE

In een coalitie met zeven andere partijen gaat PublicSpaces het komend jaar bouwen aan Proof of Provenance, een systeem dat moet helpen om desinformatie en fake-news te voorkomen. In het consortium nemen PublicSpaces, NPO, Beeld en Geluid, de Koninklijke Bibliotheek, Waag, VPRO, de stichting Privacy by Design en de Radboud Universiteit deel. Deze partijen worden gedreven door een gemeenschappelijke zorg over de authenticiteit van onze nieuwsvoorziening.

RE-FRAME

Draagt bij aan de Kennis en Innovatieagenda (KIA) van CLICKNL, specifiek de roadmap Value Creation, die "gericht op de creatieve industrie zelf en gaat over de nieuwe rol, verantwoordelijkheid en mogelijkheden die creatieve professionals krijgen toebedeeld" (Veerkracht 2020). RE-FRAME bestaat uit twee projecten: RE-FRAME Deel 1, en het vervolproject RE-FRAME Deel 2. Samenvattend gaan we in RE-FRAME de journalistieke praktijk onderzoeken en kijken wat de rol is van digitale data (bronnen) en tools in het zoek-, selectie-, interpretatie- en publicatieproces bij audiovisuele journalistieke producties. Het fundamentele uitgangspunt daarbij is om goed gegrond en vanuit de praktijk, dus met de journalisten zelf en circulair, te gaan kijken in welke mate en hoe data, zoeksystemen en journalistieke routines de praktijk van audiovisuele vertellingen beïnvloeden.

RETV

Een driejarig project gefinancierd door het Horizon 2020 research & innovation programma van de Europese Unie. In ReTV wordt onderzoek gedaan naar nieuwe oplossingen voor omroepen en hun content partners om hun materiaal te publiceren op meerdere mediakanalen (bijv. sociale media), aangepast aan het beoogde publiek. Het project levert een support systeem voor het publiceren van audiovisuele content. Dit zogenaamde 'Trans Vector Platform' (TVP) helpt omroepen door diepgaande inzichten in het tv-publiek en hun interacties met videocontent te bieden.

SMILES

Een mediawijsheidsproject dat jongeren helpt om nepnieuws te bestrijden. Binnen dit project wordt een reeks workshops ontwikkeld en uitgevoerd in scholen en bibliotheken in Nederland, Spanje en België gericht op scholieren tussen 12 en 15 jaar. Het SMILES-team zal innovatieve educatieve benaderingen door leerkrachten en bibliothecarissen testen in de vorm van nepnieuwsinterventies op middelbare scholen, en hiervan de effectiviteit meten. Het uiteindelijke doel is de ontwikkeling van de volgende drie resultaten: een baseline-studie die rapporteert over verschillende onderwijsbenaderingen in Europa; een trainingsprogramma om het veilige en verantwoorde gebruik van digitale media-instrumenten te bevorderen; een rapport over de effectiviteit van de SMILES-aanpak.

SOUNDS FAMILIAR

In het programma Sounds Familiar gaat Beeld en Geluid de komende jaren met haar partners op zoek naar een nieuwe methodiek om meerstemmigheid en dekolonisatie naar het archief te brengen, inclusiever te maken en dit vervolgens in de programmering te presenteren. Dit wordt bereikt door samenwerkingen op te zetten met internationale partners die polyfonie belichamen in hun archiverings- en presentatie praktijk.

TEL MEE MET TAAL

Een langlopend landelijk actieprogramma gericht op laaggeletterdheid.

Onder regie van de interdepartementale werkgroep van de Ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Met experimenten wordt geprobeerd de digitale inclusie op websites te bevorderen, door mensen die digitaal minder vaardig zijn te herkennen aan hun gedrag, om ze daar door te kunnen leiden naar passend hulpaanbod. Voor de experimenten is gekozen om met websites van (publieke en private) organisaties te werken, waarmee de doelgroep zelf te maken heeft. De experimenten zijn opgezet en uitgevoerd in samenwerking met de Alliantie Digitaal Samenleven en gesubsidieerd door het Ministerie van OCW.

TIME MACHINE

Time Machine is een programma dat onderzoeksteams en een groot aantal instellingen uit heel Europa samenbrengt. Het doel van dit consortium is om nieuwe technologieën te ontwikkelen voor het scannen, analyseren, benaderen, bewaren en communiceren van cultureel erfgoed op een enorme schaal. De hieruit voortkomende data vormt de basis voor de reconstructie van de historische evolutie van een groot deel van de Europese steden en de economische-, culturele- en migratienetwerken tussen deze stedelijke knooppunten.

TWIXL

Het project Twixl ontwikkelt een infrastructuur waarmee SSH-onderzoekers systematisch actuele en opkomende publieke debatten over cruciale maatschappelijke vraagstukken in Nederland kunnen onderzoeken. Om de nieuwe infrastructuur te ontwikkelen en de waarde ervan voor onderzoek aan te tonen, zal een team van ontwikkelaars van SURF, Koninklijke Bibliotheek en Beeld en Geluid en twee postdocs, van UvA en RUG, nauw samenwerken met SSH-onderzoekers in proof-of-concept onderzoeksprojecten. De infrastructuur wordt ingebed in de CLARIAH Media Suite en het geplande ODISSEI Media Content Analysis Laboratory.

VISXP

Het project VisXP, Interactieve Visuele Exploratie van Media Archieven, heeft het doel om AI technologie breed inzetbaar te

maken binnen media archieven op basis van interactieve lerende interfaces die gebruikers zelf in staat stelt om de data visueel te verkennen. Dit vereist onderzoek naar het combineren van de verschillende soorten databronnen binnen archieven, voor zowel de analyse als voor het tonen en visualiseren in de interface. Om het onderzoek ook een praktische vorm te geven binnen de media-archief-context wordt er een interactieve lerende module ontwikkeld. Middels deze module kunnen gebruikers zelf data organiseren, categoriseren, en interpreteren om tot antwoorden te komen op onderzoeks- en informatievragen. De broncode van de module wordt open-source beschikbaar gesteld om samenwerking met andere partijen binnen de creatieve industrie mogelijk te maken.

WESTERBORK CAPTURED ON FILM

De Westerborkfilm is in 1944, tijdens de Tweede Wereldoorlog, gefilmd in kamp Westerbork. Vergelijkbare beelden van nazistische kampen bestaan niet. De film is wereldwijd en heeft de UNESCO status. Binnen het programma 'Westerbork, gevangen op film' heeft Beeld en Geluid al het bekende én originele beeldmateriaal opgespoord en geselecteerd. Met subsidie van de Rothschild Foundation Hanadiv Europe wordt het gerestaureerd.

OVERZICHT PROJECTEN DOELGROEP ERFGOED 2021

AFGEROND IN 2021

- Westerbork on Film (Mondriaan Fonds)
- Artifacts of Memory (Stimuleringsfonds Creatieve Industrie)
- Europeana XX: Century of Change (CEF)
- Netwerk Digitaal Erfgoed regulier 2021 en Intensiveringsprogramma 2019-2021 (OCW)

LOPEND Q1 2022

- Campagne Geheugen van Nederland (OCW, RCE, B&G, KB, NA)
- Europeana Crafted (CEF)
- Europeana DSI-4 (CEF)

- Europeana Sport (CEF)
- Europeana Subtitled (CEF)
- Europeana Translate (CEF)
- Netwerk Digitaal Erfgoed regulier 2022 (OCW)
- Podiumkunst.net (OCW)
- Polifonia (H2020)
- Newsslider (Stimuleringsfonds Creatieve Industrie)
- STEIM archief (Mondriaan Fonds)
- VPRO Archief van de toekomst/Tegenlicht (Mondriaan Fonds)

TE STARTEN IN 2022

- Watching Videos Like an Historian (Erasmus+)

TOTAALOVERZICHT PROJECTEN DOELGROEP ONDERZOEK 2021

AFGEROND IN 2021

- Linkflows (VU)
- ReTV (H2020)
- Sounds Familiar (Mondriaan Fonds)
- Data als Kans 2021 (Stimuleringsfonds voor de Journalistiek)
- Extending Peertube (NLNet)

LOPEND IN Q1 2022

- AI4Media (H2020)
- CLARIAH PLUS (NWO)
- DeCoSEAS: Decolonising South East Asian Sound Archives (JPI-CH)
- Documenting Complexity (NWO)
- Homed (PDI-SSH)
- inDICEs (H2020)
- Kind in gesprek met Media (SIDN)
- MediaNumeric (Erasmus+)
- Media Oorlog (Mondriaan Fonds)
- PICCH: Polyvocal Interpretation of Contested Colonial Heritage (JPI-CH)
- PITCHED: erfgoed op de dansvloer (Mondriaan Fonds)
- Re-Frame (CLICKNL)
- MediascapeXL (Vogin/CLICKNL)
- TwixL (PDI-SSH)
- Virtual Interiors (NWO)
- SMILES(Erasmus+)
- ACKnowledge: Artists Community Knowledge (NWO)
- VisXP (CLICKNL)
- EDMO (CEF)

COLOFON

Redactie en beeldredactie:
Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid

Tekstredactie extern:
Jette Pellemans

Ontwerp

KNOEFF communicatie-ontwerp, Amsterdam

Creatie- en publicatiesoftware

Tangelo Software B.V., Zeist